

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILARD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed
évre 38.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen
1:50 sokol, 1:20 lira, 1 francia frank

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
TELEFONJAI: JÓZS. 143-26, JÓZS. 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP ESTÉTŐL
REGGELIG: JÓZSEF 9-66, JÓZSEF 10-16

IV. évfolyam

Budapest, 1925 november 23.

47. szám

Rakovszky belügyminiszter garantálja, hogy Albrecht főherceg sohasem fog az országban semmiféle zavart csinálni

(A Reggel tudósítójától.) Az Albrecht-féle királypucshírek annyira fölkaparják a politikai és a társadalmi élet nyugalmát, hogy A Reggel munkatársa szükségesnek tartotta ebben az ügyben megszólaltatni Rakovszky Iván belügyminisztert is, aki, egyrészt mint Albrecht személyes jó ismerőse, bizonyára tisztában van a királyi herceg célkitűzéseivel, másrészt mint belügyminiszter elsősorban van hivatva arra, hogy az ország közrendjét veszedelemtelő mindenféle kísérletezést már a gyökerében elfojtson. Az Albrecht királyi hercegre és törekvéseire vonatkozó kérdésünkre

Rakovszky belügyminiszter

a következőkben válaszolt:

— Az Albrecht főherceg királyjelöltségéről és az ezzel kapcsolatos pucskisérletekről szóló fantasztikus hírek tisztára rémlátáson alapulnak.

Albrecht főherceg szimpátikus és hazafias fiatalember, aki szeret jól élni,

de emellett annyira szem előtt tartja az ország érdekeit, hogy azoknak ellenére sohasem fog cselekedni. Eppen ezért

ugy is, mint magánember, de ugy is, mint belügyminiszter garantálom, hogy Albrecht főherceg sohasem fog az országban semmiféle zavart csinálni.

De nemesak az ő, hanem bárki részéről is teljesen ki van zárva mindenféle puccs lehetőség, mert

a rendőrség helyén van és minden ilyesféle kísérletet idejében elfojtana.

Azt hiszem egyébként, hogy ezek a királypucshírek most már lekerülnek a napirendről, mert hiszen kétségtelen, hogy a híreknek semmiféle alapjuk nincs és tisztára csak egy evangéliumi idézet félremagyarázásából eredtek.

A francia kamara vasárnap három szavazattal megbuktatta a Painlevé-kormányt

Painlevé utóda, Briand „nagy kormányt” alakít és új pénzügyi programot terjeszt a parlament elé

Páris, november 22.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A kamara vasárnap reggel 9 órakor folytatta a pénzügyi javaslatok tárgyalását. Már a szombat esti ülés olyan hangulatban végződött, hogy a Painlevé-kormány a következő 24 órában fog a lüzpróban keresztülesni. Így is történt,

a kamara vasárnapi ülésén a kormány megbukott.

A tárgyalást a 3. és 4. szakaszról folytatták, amelyek szerint a kölcsönkötvények számát és összegét csak annyival lehet szaporítani, amennyi az esedékessé váló, rövidlejáratú adósságok kifizetéséhez szükséges. Ezt a két szakaszt heves és hosszú vita után csekély szótöbbséggel elfogadták. Ezután az 5. és 6. szakasz került megvitatásra amelyek a rövidlejáratú kincstári kötvények néhány kategóriájának konszolidálásáról szólnak. Az első felszólaló Bokanovszky, a Poincaré-kormány volt pénzügyminisztere,

élesen bírálta a Painlevé-kormány pénzügyi politikájának egymást követő pálfordulásait

és arra figyelmeztette a miniszterelnököt, hogy a kötvények konszolidálása nagyon súlyos károkat okozna a polgárságnak. Több felszólalás után

izgatott hangulatban állott föl Painlevé és fölvetette a bizalmi kérdést.

A kormány — ugymond — nem maradhat hivatalában, ha a kamara ezt a két szakaszt nem fogadja el változatlanul. A miniszterelnök beszéde után Herriot az ülést délután félháromig fölfüggesztette. A délutáni ülés szavazással kezdődött, amelynek során

a kamara 278 szavazattal 275 ellenében leszavazta a kormányt.

Painlevé miniszterelnök nyomban szólásra jelentkezett és rövid beszédben bejelentette, hogy bár csak 3 szavazattal maradt kisebbségben, levonja a szavazás következményeit és benyújtja a kormány lemondását,

amelynek elintézéséig, illetve az új kormány megalakulásáig kérte a kamara ülésének elnapolását. A kormány lemondását minden oldalon nagy izgalommal fogadták és Herriot az ülést nyomban berekesztette, anélkül, hogy Faur szocialista és Couturier kommunista képviselők elmondhatták volna a francia fascizmusról szóló interpellációjukat. Painlevé közben minisztertársaival tanácskozott, majd az Elyséebe hajtattott és

bejelentette Doumergue elnöknek a kormány visszalépését.

Politikai körökben azt hiszik, hogy Painlevé utódja Briand lesz, aki nagy koncentrációs kormányt alakít, amely visszarövizálja a Painlevé által képviselt javaslatokat és új pénzügyi programmal lép a kamara elé.

(Folytatása a 2-ik oldalon.)

Vesszen az ország, éljen a király?

Nem, urak úrfiak és válogatott cigánylegények, erre a mulatságra nem alkalmas az idő. A királyosdiból elég volt. Ez az ország tragikus Vérmező, nem lovas-hockey-pálya. A mi esztendőnk élet-halálharc, nem báli szezon. Nincs ünneplők, akiben a felséges királykérdés elé járuljunk. Nincs egy percünk királykérdésre. Nincs türelmünk, gyöngédségünk ezekkel az éretlen, lelkiismeretlen, mérgekkel vagy szentimentalizmussal ítatott királyábrándokkal szemben. Mit akartok a királlyal? Kifizeti a forgalmi helyettünk? Rögtön valorizálja a nyugdíjainkat, hadikölesőneinket, az egész devalvált, rokkant, koldúsneket nyöszörgő életünket? Azonnal fölépíti a hiányzó lakásokat? Meggyógyítja kórházból kiszorított betegünket? Mosolyt fest a milliók szétdúlt arcára? Föltámasztja a háború sok százezer halottját? Vessetek csak egy pillantást egy boldog kor átomfelhőjéből ide le erre az élő, lélekző, összeszorított, eltorzult kis Magyarországra. Amelyben törrel a kézben, részeg dühlvel a szemekben néznek egymásra pártok, osztályok, felekezetek. Amelyben a szabadságjogokért esikorgatja a fogait a megalázott polgár, amelyben haldokolva fetreng ipar, kereskedelem; ahol föld és paraszt, anya és gyermeke, egymást marcangolják; ahol a munkanélküliek tízezei jajgatnak a nehéz munka után és ahol a kenyérkeresőnek nincs kenyeré s a megváltó hajójeggyel álmodik, amellyel ki lehet innen vándorolni. Csak ilyen kis bajai, kis problémái, kis kérdései vannak még a királykérdésen kívül Magyarországnak. Aki nek elég fantáziája s elég lelkiereje van hozzá, képzelje el azt az új és minden eddiginél undokabb szellemi és anyagi korrupciót, amit egy királyi-mérkőzés hozna közénk, azt az erőszakot, azt a lelkek és háztetők gyújtogatását, azt a városról falura harapózó kezítusát, amely kieselná az önföltőtollat, a körzöt, a szerszámot a dolgozó kezéből és fűtykőst, bicsakot, revolvért kényszerítene beléjük. Igen, képzeljék el akiknek téglából van a szívük, azt a véres gomolygót, azt az örökre ártalmatlanná lett magyar testet, amely köröskörül röhögő ellenségeink lábai elé gurulna. Ha olyan boldog esőnd, olyan édes áhitat volna ma ebben az országban, mint van a falu templomában karácsony éjjelén, akkor szabadna csak a királyi gondolat üdvözítő esőngettyűjét megszólaltatni. De ma, most, összetépett és kínokkal kínos életünkben, ha megindult és fenkölt papi szólammal fordulunk valamerre, Keresztelő Szent János nevében, aki kérdezi hogy: „te vagy-e aki eljövendő...” hát nem fordulhatunk sehova másüvé, nem célozhatunk és nem sóvárog-hatunk senkire, semmi másra, mint a mi egyetlen szerelmünkre és megváltásunkra: a visszamentett, a fölépült, a virágzó, a megáldott Magyarországra!

A zsidó magyarság a recepció 30-ik évfordulóját ünnepelte vasárnap a Vigadóban

Vázsonyi: „A hazát szeretni kell akkor is, ha a haza szeretetének teljességét nem árasztja reánk!” — Klebelsberg, Ripka és Hevesi beszédei

(A Reggel tudósítójától.) A magyar zsidóság jubiláris ünnepségeinek folytatásaként vasárnap délelőtt tartott *diszközgyűlést* a Pesti Magyar Izraelita Hitközség a Vigadó nagytermében, amely zsúfolásig megtelt ez alkalomra. A diszközgyűlésen a kormányt Klebelsberg Kunó gróf kultuszminister, a belügyminisztert Blaha Sándor dr. államtitkár, a fővárost Ripka Ferenc főpolgármester és Edes Endre tanácsnok képviselték; megjelentek továbbá báró Wlassics Gyula nyug. kultuszminister, Berzeviczy Albert, az Akadémia elnöke, Rákosi Jenő, Bárczy István nyug. igazságügyminister, Rassay Károly, Sándor Pál, Pakots József és Fábrián Béla nemzetgyűlési képviselők, Bródy Ernő és még számosan. Léderer Sándor dr., a Pesti Izraelita Hitközség elnöke nyitotta meg a nagygyűlést. Elsősorban megemlékezett azokról a magyar zsidókról, akik nem jelenhettek meg ezen az ünnepségen: az igazságtalanul elszakított magyar területek zsidóságáról, majd a magyar zsidók ügyének nagyérdemű és kiváló harcosát, Mezei Mórt parentálta el.

— A magyar zsidóság — folytatta ezután — mindig fontos tényezője volt a kultúrának és az emberbaráti szeretetnek. A Pesti Magyar Izraelita Hitközség már 120 évvel ezelőtt körházat létesített, ahol a szegény betegetek valláskülönbőség nélkül ápolják, gyógyítják. 1810-ben József nádor elismerését fejezte ki a hitközségnek, amely ekkor 1000 aranyforintot adományozott karitatív célokra. 1830-ban, a kolera és éhínség idején, 1500 keresztény családot látott el étellel a hitközség. 1839-ben pedig nagy anyagi áldozatokkal tette lehetővé a pesti református templom létesítését. Most, amikor 30. évfordulóját ünnepeljük annak, hogy vallásunkat elismerték, meg kell emlékeznünk azokról, akik a recepció javaslatot beterveztették és keresztülvitték: gróf Csáky Albinról, aki akkor kultuszminister és báró Wlassics Gyuláról, aki a javaslat előadója volt.

A közönség itt hosszasan ünnepli a jelenlevő báró Wlassics Gyulát.

A magyar zsidóság jelszava mindig ez volt: Isten imádni, a hazát szeretni! A vallásszabadság nemzeti erény, de egyúttal nemzeti kötelesség is. Szünjön meg már a gyűlölködés, legyen ismét felebaráti szeretet, ne legyenek ebben az országban különbséget ember és ember, magyar és magyar között.

Vázsonyi Vilmos

emelkedett ezután szólásra:

— A mi felekezeti ügye válhatatlanul egybeforrt az egész nemzet sorsával, a magyar alkotmányosságnak, jogegyenlőségnek, demokráciának és a magyar nemzeti ügynek állapotával. Az emancipáció 1848-ban, ha nem is formailag, de tényleg, a valóságban megvalósult, mert hiszen azt a legszentebb jogot gyakorolhatták elődeink, hogy

huszezren vehettek részt, mint honvédek, a magyar szabadságharcban, a magyar alkotmány, a magyar szabadság, a magyar jogegyenlőség védelmében.

1867 hozta meg a mi emancipációtunkat és amikor a magyar nemzet arra készült, hogy megünnepeli a maga államiságának ezeréves évfordulóját: akkor győzött a recepciónak gondolata. A magyar zsidóság mindig egybe-kapcsolódott az általános emberi és a magyar nemzeti gondolattal. Nekünk nem kellett soha külön felekezeti szempontból a magunk ügyét védelmeznünk, mi jól tudtuk azt, ha a demokráciának, a jogegyenlőségnek az eszméje ragyog

és uralkodik, akkor nekünk külön nem kell követelni a magunk igazságát. Mi rábiztuk magunkat mindig a magyar ügyre, a nemzeti irányra, mert tudtuk, hogy

az általános emberiség és magyar nemzeti ügy diadalával győz a mi ügyünk is és nekünk nincs szempontunk, nincs külön politikánk, amely el volna választható ettől a hazától, a magyarságtól, az emberiségtől.

Ez a kettőség, amely megvolt mindig lelkünkben, ez a kettőség, amely tulajdonképpen egységet jelent, hogy mi soha a mi vallásunknak és felekezetiünknek ügyét a haza és az emberiség ügyétől szét nem akartuk és szét nem tudtuk választani, tekintettük: ez a kettőség okozza azt, hogy nem értenek meg minket azok, akiknek látását és gondolkodását elhomályosította az egyiptomi sötétség; és nem értenek meg gyakran külföldi hittestvéreink sem, mert

mi elsősorban és mindenekelőtt magyaroknak valljuk magunkat, mi nem magyar zsidók, hanem zsidó magyarok vagyunk!

Mi ragaszkodunk őseink hitéhez, de hazánkat nem adjuk, magyarságunkat nem adjuk, magyarok vagyunk, magyarok maradunk. Ha a gyűlölködés ki is akarna rekeszteni bennünket a magyarok sorából, értsék meg a gyűlölködők és azok a külföldi hittestvéreink is, akik magtagadják fölünk zsidó mivoltunkat azért, mert mi a vallás és a haza konfliktusaiban mindig a haza oldalán vagyunk, a magyar nemzet ügyével válhatatlan kapcsolatban vagyunk és hirdetjük:

ha a mi szenvedésünkkel megválthatnók a nemzetet, ha a mi jogaink megcsorbitásával egy lépéssel előbbre jut a magyar hiszkegy gondolatához: az integer Magyarországhoz: — hát mi szívesen lemondunk ezekről a jogainkról.

De jól tudjuk, hogy a magyarság ügyét nem a gyűlölet viheti előbbre, a magyarság ügyét nem a társadalomnak széttagolása erősítheti és álmainknak megvalósulását nem az hozhatja meg, ha a 8 millió magyarnak számát apaszjuk és százezrek becsületes munkáját és közreműködését visszautasítjuk. Jól tudjuk, hogy a magyarság jövője a magyarság multja. A Deák Ferencek, Kossuthok, báró Eötvös József, Wekerle, Szilágyi Dezső, Csáky Albin, Wlassics Gyula és Berzeviczy Albert annak a klasszikus magyar korszaknak, annak a nagy nemzetalkotó korszaknak a megnyilatkozása, amely

naggyá tette Magyarországot a multban és amelyhez vissza kell térnünk,

hogy a jobb jövődönnek, a nagyobb boldogságnak, a Nagymagyarországnak legalább álmait szövögethessük, hogy meglehessen bennünk az a remény, hogy ismét egyesülhetünk azokkal a testvéreinkkel, akiket fölünk az erőszak elszakított. Mi arra kértük az elszakított területek zsidó vallásu polgárait, vallják magukat továbbra is büszkén és önértékesen, veszedelmek között és harcokban és harcokon kívül is magyaroknak,

vallják magukat újra és ismét és örökké magyaroknak.

— Ma a recepció formája megvan, de — fájdalom — a magyar társadalomban sok jelenség arra vall, hogy a recepció lelke nem élt együtt a recepció formájával. De ha vannak is sebeink, ha a recepciónak teljességén részt ütött az új törvényhozás,

mi ezeket a sebeket nem panaszoljuk föl, külföldi segítséget kérve.

Nekünk van egy másik segítségünk. Egy más-hatalmas segítségünk. Mi a sírokat hívjuk se-

gítségül. Segítségül hívjuk őseink sírját, akik ebben a hazában éltek, verejtékeztek, dolgoztak és egyesek lettek ennek a szent hazának földjével. Hívjuk a halottakat, akik a világháboruban a csatákon estek el és akiknek csontjai is itt porladnak ebben a földben, vagy elhagyatva idegen földben. És leborulunk a nagyok, a halhatatlanok, az igazi nagy magyar politikuskok sírjára és

hívjuk Kossuth lelkét, Deák Ferenc lelkét, báró Eötvös József, Szemere Bertalan lelkét, Petőfi, Jókai lelkét,

mindazokét, akik szellemi és erkölcsi értéket képviseltek ennek a nemzetnek a multjában. Ezek a lelkek mind bennünket segítenek, akkor amikor újra és újra hivatkozván hazafiasságunkra, munkánkra, törhetetlen magyarságunkra, — követeljük a recepció évfordulóján, újra jogaink teljességét. A mi lelkeinken — és ez az, amit nem akarnak megérteni a külföldön és nem méltányolnak eléggé idehaza — a mi lelkeinken sohasem vehet erőltetve annyira a keserűség, hogy mi a magyar ügyet, a nemzeti ügyet kárhóztassuk. Könnyű a hazát szeretni akkor és könnyű a hazát szeretni annak, amikor a haza dicsőséget, boldogságot ad annak aki szereti; de

a hazát szeretni kell akkor is, ha a haza szeretetének teljességét nem árasztja reánk.

— Imádjuk a mi földi Istenünket: a hazát, bármilyen legyen is sorsunk ebben a hazában. A haza nem egy pere, a haza nem egy óra, nem egy nap, nem is az esztendőnek foglalataja, a haza: az örökkévalóság. Annak valljuk, annak hisszük, annak akarjuk hinni és hisszük, hogy bármilyen gyűlölet égen ma egyesekben, azok a nagyok és halhatatlanok, akiknek emlékét idéztem, ki fognak törni sírjukból és eget kérnek nekünk, eget mindnyájunknak, a magyarságnak, hogy szerelében egybeforva, egységben közös munkával fölvertve, valósággá válthassuk a mi álmainkat.

Vázsonyi beszéde után, amelyet többször szakított felho a hallgatóság lelkes éljenése és helyeslése.

Klebelsberg kultuszminister

mondott rövid beszédet:

— Bethlen István grófnak és a magyar kormányának üdvözlét hozom a Pesti Izraelita Hitközségnek, amely igen sok kiváló embert adott az országnak. A magyar nemzet a katasztrófák nemzete. 1867 után egész sora támadt a kiváló izraelita hazafiaknak, akik résztvettek az ország újjáépítésében. Most még nagyobb katasztrófa ért bennünket, olyan, amelyen a mohácsi vész kivételével talán még sohasem sújtotta Magyarországot. Újjáépítés előtt állunk: ehhez a haza mindenekelőtt való szeretetének és a hitélet ápolására van szükség. Hogy a Pesti Izraelita Hitközség annyi nagy embert adott már az országnak, az arra vezethető vissza, hogy a hitközség a hazát és a vallást összhangban tudja tartani.

Ripka Ferenc főpolgármester

a főváros novében beszélt:

— A történelem — mondotta — nem építi egy pillérre a nemzet épületét. Időnként új erők törnek föl, ezeknek nem kell és nem lehet utjába állani. A zsidóság, amely az egész emberiség fejlődésére nagy hatással volt, ma is élő, ható erő. Hazánkban a mult század életében igen fontos szerepet játszott; Budapest gazdasági és kulturális fejlődésében is mély nyomot hagyott. A vallásban rejlt óriási szellemi kincs nem szabad egymás közötti viaskodásokban elfecseregni, de istennek és hazának oltárára kell áldozni.

Dr. Fischer Gyula főrabbi a papi testületék és jótékony egyesületek üdvözlétet tolmácsolta, majd dr. Hevesi Simon főrabbi beszélt nagy hatással.

RÓZSA

SZÜCSARUHAZA

TISZTELETTEL MEGHIVJA
POMPÁS PÁRISI MODELLJEINEK
MEGTEKINTÉSÉRE

IV, VACIUTCA 6
KRISTÓF-TÉR SARKÁN

Rendkívül érdekes a VÁROSI SZÍNHÁZ jövő heti műsora!

Helyárak: 6 ezertől 50 ezer koronáig

23 Hétfő	Leányáram	Harmath Hilda, Molnár Vera, Sarkady, Sziklai
24 Kedd	25-ödször A nagy nő	Honthy Hanna
25 Szerda	Leányáram	Harmath Hilda, Molnár Vera, Sarkady, Sziklai
26 Csütörtök	Bolly	Molnár Vera, Vigh Manel, Sziklai, Ferenczy, Erezkövy
27 Péntek	Zsidónő	Wessely Mária a prágai Operaház művésznője
28 Szombat	Gyermekelőadás Az elvarázsolt királykisasszony	Helyárak 6-30 ezerig
	Leányáram	Harmath Hilda, Molnár Vera, Sarkady, Sziklai
29 Vasárnap	A nagy nő	Honthy Hanna
	Leányáram	Harmath Hilda, Molnár Vera, Sarkady, Sziklai

Leleplezték a Kazán-gőzös legénységét, hogy nagymennyiségű sacharint csempészt Budapestre

(A Reggel tudósítójától.) Az utóbbi időben a főkapitányság bizalmas jelentést kapott, hogy a dunai hajókon rendkívül sok sacharint csempésznek Magyarországra. Ezért vasárnap rendőrök kezdték figyelni a dunai hajókat. Az egyik őrszem vasárnap este észrevette, hogy

a Halász-utcánál horgonyzó „Kazán“-gőzsről egy nő jött a partra,

aki két nagy csomagot hozott magával. A rendőr követte a nőt s egy mellékutcában igazolásra szólította föl. A nő elmondta, hogy öz. Vanyek Józsefné, esztergomi lakos és ma reggel jött Budapestre, a hajón egy ismerősét látogatta meg. A nála levő csomag-

okban azonban a rendőr

50 nagy doboz sacharint talált

és minden ilyen dobozban 100 kisebb dobozt. Vanyekné elállították a rendőrségre; eleinte tagadta, hogy tudott a sacharintól, utóbb azonban beismerte, hogy

a Kazán legénysége állandóan nagy tételben hozza a sacharint Bécsből,

ő is régóta áll velük összeköttetésben s az árut Esztergomba viszi. A nő vallomása után a rendőrség késő éjszaka kiszállt a Kazán-gőzösrre, hogy ott lefoglalja a csempészt sacharint. Azt hiszik, nagyarányú csempészetet sikerült leleplezni.

A magyar izraelita hitközségek vasárnap egyhangulag kimondták, hogy a numerus clausus ügyében semmiféle külföldi tényezőhöz nem fordulnak segítségért

(A Reggel tudósítójától.) A magyar izraelita hitközségek vasárnap délután 4 órakor gyűltek össze a pesti izraelita hitközség székházában. A tanácskozást Léderer Sándor elnök vezette, ki felszólította Hevesi Simon főrabbit, hogy terjessze elő az előkészítőbizottság javaslatát

a numerus clausus ügyében.

Hevesi rövid beszédben kérte az egybegyűlteket, hogy *vita nélkül fogadják el a következő határozati javaslatot:*

„Az izr. vallás receptiójának 30-ik évfordulóján egybegyűlt zsidóvallású magyarok nevében kijelentjük:

Felekezeti egyenjogúsága része a magyar alkotmánynak. Polgári és politikai jogainkat a szabadon megnyilatkozó magyar törvényhozás hozta meg és az iktatta vallásunkat a bevett vallások sorába.

A numerus clausus intézménye ellen küzdve, éppen ezért csak a magyar alkotmányra támaszkodunk és nem hivatkozunk és nem is fogunk hivatkozni a békeszerződésnek a felekezeti egyenjogúságot követelő pontjára.

Mi magyarok vagyunk, a magyarság részének valljuk magunkat és

a békeszerződés, amely nemzetünk gyásza, nem lehet a mi jogaink forrása.

Bizalommal valljuk, hogy törvénnyel biztosí-

tott egyenjogúságunk épségéért vívott küzdelemben, amelyet folytatni meg nem szününk, nem maradunk magunkra, hanem velünk lesznek a legnagyobb magyar államférfiak hazafias hagyományainak követői. A magyar alkotmány alapján állva, a nemes magyar tradíciók föltámasztásától várva egyenjogúságunk győzelmét,

a numerus clausus ügyét idehaza akarjuk elintézni a magunk kormányával és magunk törvényhozásával.

Tehát semmiféle külföldi tényezőhöz nem fordultunk és nem fordulunk segítségért és ezt a segítséget, még ha jószándékból fakad is, magunktól elhárítjuk.

Hevesi főrabbi előadása után az egybegyűlteket fölálltak helyükről és

zugó tapsvihar között, vita nélkül, egyhangulag elfogadták a javaslatot,

kimondván, hogy a kormányhoz beadvánnyal fordulnak a numerus clausus ügyében.

Ezután áttértek a tanácskozás második tárgyára: a zsidóságnak felsőházi képviselőre. Dr. Mezey Ferenc, Lebovits főrabbi (Magócs), dr. Kovács József (Miskolc) felszólalásai után elfogadták Vázsonyi Vilmos javaslatát, mely szerint ne a zsidó irodák vezetői kerüljenek be a főrendiházba, hanem a hitközségek demokratikus szavazással válasszák meg hivatalos főrendiházi képviselőjüket.

Pallavicini örgróf:

„A főherceg ur puccs-törekvések játékszerének adta oda magát“...

(A Reggel tudósítójától.) A kormány tagjai és a különböző „illetékes“ és kevésbé illetékes nyilatkozatok egymásután cáfolgatják az Albrecht-féle királypuccshireket, amelyeket Klebelsberg kultuszminiszter szerint „a legitimisták dobták bele rosszhiszeműen a közvéleménybe“. A Reggel munkatársának alkalma volt beszélni a legitimista parlamenti csoport több vezető tagjával, akik nem óhajtanak a kultuszminiszterrel vitába szállni, de változatlanul ragaszkodnak ahhoz az érte-

sülésükhöz, hogy Albrecht főherceg királyjelöltisége érdekében igenis folynak az országban kísérletezések, hangulatkeltések, amelyeket a Tisz vidéki gyűlésein akarnak fokozni Albrecht megjelenésével és beszédeivel.

Ezekre vonatkozóan

Pallavicini György örgróf,

a harcoss legitimizmus legmarkánsabb egyénisége, a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Az Albrecht-féle kísérletezést abszurdumnak tartom és abból a szempontból, hogy e törekvések esetleg talajra találnának az országban, nem is tulajdonítok az egésznek különösebb fontosságot, mivel az ország lakosságának 95%-át legitimisták érzelműnek hiszem. De hogy

ilyen törekvések és mozgolódások, amelyek a legsúlyosabb bonyodalmakra vezethetnek, igenis vannak,

arra legjobb bizonyosság éppen az Albrecht főherceg megbízásából közzétett tegnapi kommünikké. Ebben ugyanis mindent cáfol, leginkább azt, amit nem is állítottak róla, így például a mondsei találkozást és éppen csak királyhűségéről nem tesz tanúbizonyítást, amit teljességgel példátlan, mert hiszen

azon súlyos gyanu alatt, amely alatt él ez

a főherceg, mindenki azt várta volna tőle, hogy a leghatározottabban visszautasítsa még a gondolatát is annak, hogy egy Habsburg-herceg ne legyen hűséggel házának fejevel és törvényes királyával szemben.

Tekintettel már most arra, hogy ezt a gondolatot már több ízben nem utasította vissza,

ténynek vehető, hogy ilyen törekvések igenis vannak és a főherceg ur odaadta magát ilyen törekvések játékszerének.

Nem hiszem, hogy a legutóbbi napok eseményei használtak volna a „propagandának“, de hiszen ilyen törekvések egyébként is csak puccsal érvényesülhetnek, ami nem valami megnyugtató körülmény, mert Magyarországon a törvénytelen puccsok szokták sikerülni és csak az alkotmányosság helyreállítására irányuló kísérletek járnak kudarccal.

A francia kormányt a kommunisták szavazatai buktatták meg

— Folytatás az 1. oldalról. —

Páris, november 22.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A kormánybukató 5. szakasznál különösen az a körülmény váltott ki éles vitát, hogy

a Painlevé-kormány a december 8-án esedékes kincstári költségvetést nem szándékozott beváltani,

holott a kamara mintegy 10 nap előtt a beváltásról már határozott. A délelőtti ülés folyamán olyan javaslatot terjesztettek elő, amely az 5. szakasz törlését indítványozta, de ekkor

a kormánynak még többsége volt, mert a kommunisták tartózkodtak a szavazástól.

Ezt a javaslatot a kamara 277 szavazattal 249 ellenében elvetette. Painlevé e csekély többség dacára fölvetette a bizalmi kérdést és most már a kommunisták is részt vettek a szavazásban, úgy, hogy

a délutáni ülésen tulajdonképpen a kommunista szavazatok buktatták meg a kormányt.

A magyar városi kölcsönt teljesen elhelyezték Amerikában

Newyork, november 22.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A magyar városok kölcsöne, amelynek mindkét részletét a Speyer-bankház már régebben folyósította, az amerikai piacon már teljesen el van helyezve. A magyar városok kölcsöne iránt szokatlan érdeklődés nyilvánult meg és a kölcsönkötvények elhelyezése a Speyer-bankháznak kitünően sikerült, amit annak tulajdonítanak, hogy amerikai bankkörök Smith föbiztos jelentései alapján kedvezőnek ítélik meg Magyarországi pénzügyi helyzetét.

GONDSZANATÓRIUM

JÓZSEF-KÖRUT 19, II. EMELET 4

A GOND SZÉRUMA A MUNKA

Csak abszolút komoly kultüremberek vizitjét várjuk

ÜZLETSZERZÉSRE

alkalmas kvalitásokkal.
Fogadóórak: 10—1, 4—6.

Igazoló dokumentumait hozza magával.

89-ik karácsonyi vásár
RIPPEL játékboltjában!
IV. ker. Deák Ferenc-utca 12. szám
Rendkívüli olcsó árak!

Paris-i
főhercegi és királyi
szolgálatok megtekintése
cékjából kérem szíves látogatását
Gál
Károly-körút
3

Friedrich István kijelenti, hogy „akik keresztény apostolok akarnak lenni, ne tömjék meg a zsebüket pénzzel“

A közlekedésügyi albizottság tagjai ma reggel kiszállnak a helyszínen és hozzáfognak a Beszkár-tantiémek ügyének fölülvizsgálásához

(A Reggel tudósítójától.) A főváros közlekedésügyi albizottsága eddig csak azokat a jelenléteket tanulmányozta át, amelyek a Beszkár üzletmenetéről szólnak, a bizottság tagjai azonban

ma reggel már a helyszínen szállanak ki

és a Beszkár hivatalos helyiségeiben fognak hozzá azon lételek fölülvizsgálásához, amelyeknek részben történt nyilvánossághozatala is, nemcsak a politikai életben, hanem az egész városban a legnagyobb megdöbbenést keltette. Így elsősorban azokat

a horribilis tantiémeket

fogják tételként fölülvizsgálni, amelyeket az igazgatóság tagjai, illetően a végrehajtóbizottsággá avanzsált igazgatók egymás hozzájárulásával osztottak ki — egymásnak. Ezután

a különböző szállítások ügyének fölülvizsgálására kerül a sor,

majd a 2900 milliós ugynevezett sajtótételt tisztázására, amelyből már az eddigi megállapítások szerint is csupán a fele összeg jutott az elmúlt öt esztendő alatt hirdetésekre és a lapoknak beküldött közlemények díjazására, míg

a fennmaradó közel másfél milliárdos összeg hovatartozásáról eddig még nincs tiszta képe a bizottságnak.

Egyelőre még bizonytalan, hogy e kérdések minő formában kerülnek szóba a főváros törvényhatósági bizottságának szordai közgyűlésén, mindenestre érdekesnek tartottuk, hogy

Ritka alkalom

**kizárólag valódi perzsa-
szőnyegeknél verseny nélküli
olcsó árakon való megvételére**

Minden évben karácsony előtt a közismert Stein perzsa szőnyegnagykereskedő cég, jelenleg IV, Váci-utca 1. szám, az ő hatalmas szőnyegraklárát a t. vevőközönségnek, lényegesen mérsékelt árakon engedi át. Ez alkalommal több mint 3000 drb legkiválóbb minőségű, kizárólag valódi perzsa szőnyeget bocsát választékra, a legjobb szín-javát, melyeket a cég főnöke a Keleten személyesen választott ki és vásárolt meg. Finom valódi perzsa összekötő-szőnyegek nagy mennyiségben, 1 x 150 m. méretben, 1,600.000 koronától, továbbá perzsa futók kb. 120 x 2 méter és hosszabbak, 3,000.000 koronától följebb kaphatók. Remekszép pamlagátvetők, faliszőnyegek stb., valamint 300 darab valódi perzsa ebédli-, uriszoba- és szalonszőnyeg minden nagyságban és a legfinomabb minőségben versenyen kívüli olcsó árakon. Finom perzsa ebédli-szőnyeg már 15,000.000 koronáért kapható. Tekintettel arra, hogy a Stein-cég a szakma legrégebbi és leghíresebb cége (1869-ben alapították), vevőinek legteljesebb megnyugvást és garanciát nyújtja a bevásárlásnál és tisztelettel meghívja az érdeklődőket, vételkényszer nélküli szíves meglátogatásra.

Elsőrendű legfinomabb

perzsa szőnyegek

Perziából importálva, első kézből
1,200.000 K-tól feljebb.

Nagy karácsonyi vásár!

ABBAS ALY

BUDAPEST WIEN
IV, Váci-utca 21. szám I, Bauernmarkt No. 8

FOGORVOS

Dr. Kovács S., Erzsébet-körút 40-42

Fogtömés, fogpótlás, szájpadlás nélküli fog-
sorok. Kedvezményes árak és fizetési fű-
tétélek. 10 évi jótállás. Vidékiek soronkívül

megkérdezzük ebben az ügyben

Friedrich Istvánt,

a keresztény községi párt egyik vezérét, aki a következőket jelentette ki A Reggel munkatársának:

Booth Bromwell üdvtábornok azonos a londoni Stead-pör egykori vádlottjával

A tábornok örül, hogy Ripka Ferenc meglátogatta és Puskás rendőrtanácsos elnökölt a budapesti üdvhadsereg vasárnapi gyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) Színül megföltötte a közönség a régi képviselőház ülés-termet azon a gyűlésen, amelyet az üdvhadsereg rendezett vasárnap délután. Budapestben időző „tábornok“ tiszteletére. Régi pesti újságolvasók még homályosan emlékeznek

Booth Bromwell nevére a londoni Stead-pörből, amely 1885-ben hónapokon át foglalkoztatta az európai közvéleményt.

Az akkor 30 éves tábornok ugyanis benső barátja volt Steadnek, a nagynevű angol újságírónak, akit rábírt arra, hogy hatalmas agitációt indítson az angol leánykereskedelem ellen. Stead ebben az akcióban nem kimélt senkit s így azok az előkelő személyek, akikre kellemtelen volt az ügy feszegetése, a vádlottak padjára juttatták, Booth Bromwellel együtt. A tábornokot fölmentették, de Steadet elítélték. A küzdelemnek azonban mégis egy főrvény lett az eredménye, amely megszüntette a leánykereskedelem szegénytelen üzemét. Ez a Booth Bromwell jött most Budapestre. A vasárnapi gyűlésen, amelyen a termet az üdvhadsereg „hadosztályainak“ lobogóival díszítették föl, dr. Puskás György rendőrtanácsos mondotta az elnöki megnyitóbeszédet. Megemlítette, hogy

bár szokatlan az, ha aktív rendőrtisztviselő vállalkozik ilyen szerepre,

ő mégis kötelességének tartotta. Fontos ugyanis — mondotta —, hogy legyen a magyar rendőrségnek egy tisztviselője, aki ismeri az üdvhadsereg értékes munkáját. Külföldi tanulmányútján személyesen meggyőződött arról, hogy mindaz valóban igaz, amit az üdvhadsereg a budapestieknek hirdetnek. Itteni működésük óta

ötvenmillió segélyt osztottak szét.

Hangsúlyozza, hogy bár az üdvhadsereg nemzetközi szervezete, de mégsem abban az értelemben, amelyben attól félni kellene. Ha tőle, mint rendőrtisztviselőtől erkölcsi bizonyítványt kér a közönség az üdvhadseregről, készsággal kiállíthatja róluk, hogy csak jól eszelkednek és politikai tekintetben is kifogástalanok. A beszédet sürűn szakította meg

az élvezést helyettesítő „Hallelujah!“,

ami percekig tartó tombolássá erősödött, amikor a tábornok emelkedett szólásra.

Booth Bromwell meghatóttan köszönte meg a budapestiek üntető szeretetét és elmondta, mily kellemesen érintette, hogy a város legszébb szállójában lakik és ott nem fogadják el

BRITANNIA
BARJÁBAN
és az
ötórai teánál
a **BROADWAY BOYS**
JAZZFAND
közkezdelt
tánczenéje
prolongálva

Minden szombaton 5 óráig nyitva

A világ legjobb korcsolyája legolcsóbban

RAFAEL

vasúzetben kapható, V, Berlini-tér 4. sz. Telefon: 134-25

— Amennyiben ezek a kérdések a szerdai közgyűlésen szóba kerülnek, akkor én is hozzászólok az üggyöz. Annyi bizonyos, hogy amennyiben az elterjedt hírek megfelelnek a valóságnak,

egy percig sem vagyok hajlandó vállalni ezekért a felelősséget és viselni érték az ódiomot.

Kétségtelen ugyanis, hogy azoknak, akik keresztény apostolok akarnak lenni, nem szabad pénzzel tömjük meg a zsebüket.

Ezekután az egész közvélemény nagy érdeklődéssel tekint a közlekedési albizottság további működésére, valamint a szerdai közgyűlés elé, amelyet semmiestre sem Sipőcz Jenő polgármester fog az elnöki székből vezetni.

tőle a szokásos díjakat, sőt Ripka Ferenc főpolgármester ma délelőtt leadta nála névjegyét. Ezután ismertette az üdvhadsereg tevékenységét, majd a közönség derűsége közben

invitálta Puskás rendőrtanácsost az üdvhadsereg tényleges létszámába

és erre az esetre megígérte, hogy egyszerre kapitánygá nevezné ki. A főtanácsos egyelőre nem nyilatkozott, de Vlas Bourc ezredesnek a jávai leprásokról tartott előadása után Róbert bácsi, az ismert levelesztő sietett az emelvényre és szívélyesen gratulált a generálisnak eredeti ötleteihez.

A Reggel munkatársa beszélt a tábornokkal, aki a következőket mondotta:

— Rokonszenvezek az újságírók nehéz foglalkozásával, mert nekem száz lapom van.

A budapesti „Segélykiáltás“ című lapom éppen a századik.

Nyolcvanegy országban 60 nyelven 24.000 tisztán működik. Nemsokára Budapest is fölállítunk egy kadettiskolát, hogy a magyaroknak magyarok hirdessék az isten igéjét.

A tábornokot Elisha Ray brigadéros kísérte el Budapestre, aki a hindu Tamil-törzs exotikus sárga ruhájában s turbánosan jár és a bombayi „főhadiszállás“ tagja. A generális kedden már Párisban tart előadást és ezért vasárnap este el is utazott.

Az
„ENGEN SZERESS“
attrakciói a
Magyar Színházban:

Titkos Hona — Balázs-nótákat énekel
Eszter Gyula — magyar nótákat énekel
Timos és Csontos — eszterdást táncolnak
Balázs Árpád — legszebb dalai
Sas Női — legszebb dala

Lalla Collins és Edna May
világhírű angol görbők
Savanov's Jazz-Band a Péle-Méle-ből
Grünzinger (Kamara) Schrammli
Vörös Janesi cigánybandája. Katonazenekar

Elsőrendű! Megbízható!

PALUGYAI SZÜCS

Budapest VI, Nagymező-utca 42. Főosztály VI, Vilmos császár-utca 5.

Tíz női szőrmebundák, szőrme gyermekkabátok készen és megrendelésre legolcsóbban beszerezhetők.
Kedvező fizetési feltételek!

Habsburgok nemzeti királysága

— Iria Polónyi Dezső —

Az Albrecht-féle állítólagos kísérletezések kedvező alkalmul szolgáltak a legitimista és jogfolytonossági tévtanok hirdetőinek, hogy parázs királysági tüntetést rendezzenek egy ifjú mellett, aki nem király és aki a magyar törvények szerint soha nem is lehet király, ha csak meg nem választják. A régi jelszavak mellé egy új hamis cégrt sorakoztattak be:

a nemzeti királyság

jelszavát. Ennek pusztán a rideg jog és a törvénytelen világnál szemébe kell néznünk és pedig apéllkül, hogy bármiféle aspirációra tekintettel legyünk, avagy pláne a nemzet érdekének meg nem felelő törtétekek támogatásának látszatát nyújtjuk. Az 1505-iki rákosi országgyűlésen országos végzésben mondták ki, hogy ha Ulászló király fiörökös nélkül halna meg, a királyságból minden idegen fejedelmek kizárassanak és miként minden nemzet csak a maga kebeléből szokta királyát megválasztani, úgy ők is csak született magyart fognak uroknak, királyoknak választani és elismerni. Azt is kimondták, hogy ha valaki az ország lakosai közül találkoznék, aki e határozat ellen eskedni merészkednék, azt mint az ország ellene s hüllene, örökös szolguság igája alá vetve lakoljon. Ennek folyamánként történt, hogy 1526 november 10-én Zápolya Jánost választották királlyá. Ámde a török veszedelem még ugyanannak az évnek december havában arra kényszerítette a rendek egy részét (jobbára a főpapokat és a tizenegy főnemes), hogy a német-római császár öccsét, Ferdinándot is királlyá válasszák, mert benne mint az ausztriai tartományok örökös urában és főhercegében támaszt reméltek a törökökkel szemben. A nemzet tehát a rákosi végzéssel helyre akarta állítani a nemzeti királyságra vonatkozó jogfolytonosságot, de

a körülmények kényszerítő ereje nagyobb volt a nemzet óhajánál

és ezért kénytelen volt előbb újra idegen királyokat választani, majd később ösi alkotmányában gyökeredző szabad királyválasztási jogát az idegen uralkodó család javára fokozatosan fölfüggeszteni. Először az 1574.V. tc. korlátozta a választási jogot a Habsburg-ház tagjaira, majd a főpapok és főnemesek magatartása révén az 1688:II. és III. teikkek tették a magyar trónt örökletessé ugyanannak az idegen uralkodó családnak itagjai részére s végül az 1723-iki törvényalkotás — ugyanecek a főpapság és főnemesség befolyására — teremtett egy olyan államjogi kapcsolatot, amelyben az összetartozandóság biztosítékaként úgy ismerle el ennek az idegen családnak trónutódlási jogát, hogy

ők képezzék azt a kapcsolatot, amely a két államot a közös és kölcsönös védelem céljaira összeköti.

A nemzeti királyság jogfolytonossága tehát a török veszedelem miatt előállott kényszer folytán megszaktadt és a nemzet olyan jogot volt kénytelen alkotni, amely a trón utódlását nem nemzeti, hanem idegen királyoknak biztosította. A pragmatika szankciónak nevezett jogalkotás óta folytonosan ezek az idegen családból származó királyok uralkodtak — nem azért, mert a rákosi végzés szellemének hódolva magyarokká lettek, hanem

kizárólag azért, mert osztrák főhercegek voltak

és eme minőségükkel tudták biztosítani az osztrák örökös tartományokkal létesített unió fönnállását és ennek tulajdonképeni lényegét:

a közös és kölcsönös védelmet.

Ezek szerint a pragmatika szankció alapján keletkezett és IV. Károlyig tartott új jogfolytonosság félremagyarázhatatlanul azt jelentette, hogy nekünk sem nemzeti királyunk, sem nemzeti királyságunk nem lehet mindaddig, amíg ez a törvény életben van és a trón betöltése az ebben a törvényben meghatározott utódlási rend alapján történik. Sokan vannak az országban, akik szívvel-lelélekkel óhajtják a nemzeti királyság visszaállítását. Viszont vannak olyanok is (ismét csak jobbára főpapok és főnemesek), akik a jogfolytonosság és legitimizmus jelszavaival az idegen uralkodó családhoz ragaszkodnak. Az előbbieket tisztában vannak azzal, hogy nemzeti királyunk választás nélkül nem lehet és ezért örömmel üdvözölték a pragmatika szankciónak nevezett jogalkotás hatálytalanná válását. Az utóbbiaknak viszont tisztában kellene lenniök azzal, hogy

a pragmatika szankció alapján keletkezett jogfolytonosság csakis olyan uralkodót jelenthet, aki nem a nemzet kebeléből való, hanem az idegen Habsburg-család meghatározott nőágainak egyenrangú házasságából való törvényes leszármazója,

aki római katolikus vallású és aki valódi osztrák főherceg, vagyis eme minőségével biztosítani tudja az uniót. Mindenképp elfogadhatnánk nemzeti királynak, csak éppen azt az egyet nem, aki a pragmatika szankció alapján

állva, osztrák főhercegi minőségében lenne kénytelen a trónt elfoglalni s aki éppen emiatt abszolút mérvben bizonyítaná azt az inkompatibilitást, amelyet Kossuth Lajos az osztrák császárnak magyar nemzeti királyságára joggal hirdetett. Az egyébként is tévesen alkalmazott jogfolytonosság és legitimizmus jelszavaival kapcsolatban a nemzeti királyság jelszava oly formában jelent meg, mintha lehetséges lenne a pragmatika szankcióból folyó (valójában már nem is létező) jogfolytonosság alapján a nemzeti királyságot is helyreállítani. Ambár a mostani korszakban erősen hangolva van mindenféle logikai képtelenség megemésztésére, ezt a fából vaskarikát mégsem csinálhatnók meg — száz és egy okból. A százból elég arra reámutatni, hogy a pragmatika szankció alapján király csak valódi osztrák főherceg lehet. Ez a fogalom pedig kibékíthetetlen ellentétben van a magyar nemzeti királyság fogalmával és egymást teljesen kizárják. De eldönti a kérdést és tárgyalanná teszi a további vitát a százegyedik ok, ami abból áll, hogy a legitimista és jogfolytonossági tévtanok hirdetői szemében IV. Károly legidősebb kis fia ma is törvényes uralkodója Ausztriának, amint ez a Hötzen-dorfi Conrad temetésére küldött „Kaiser Otto” fölírásu koszoru körül lámadt közjogi magyarázatokból kiderült.

Jogfolytonosság alapján tehát csakis az osztrák császárt lehet visszareklamálni, de a nemzeti királyságot csak úgy állíthatjuk helyre, ha visszatérünk a rákosi végzésre és annak szellemében választunk.

Aki nemzeti királyságot akar, az ne beszéljen Habsburg-jogfolytonosságról, mert a pragmatika szankció sok mindent csinált, csak a nemzeti királyságot nem állította helyre és mert az ilyen tetszetős jelszó alkalmazása föltette alkalmas arra, hogy tömegeket tévedésbe ejtsen.

Ma kerül a halálraítelt Lédererné a királyi ítélőtábla elé

Engedélyt kért a fogházgondnokságtól, hogy a táblai tárgyalásra új selyemruhájában mehessen

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti királyi ítélőtábla ma, hétfőn délelőtt kezdte meg Léderer Gusztáv volt főhadnagy feleségének bünpörében a föllebbeviteli főtárgyalást. Az első bíróság tudvalevően Léderernét Kodolka Ferenc meggyilkolásának és kirablásának büntette emiatt kötéltálati halálbüntetésre ítélte és ugyanilyen büntetést kapott férje, Léderer Gusztáv főhadnagy is a hadbírósa előtt. Emlekezetes, hogy a főhadnagy, akit hetekkel korábban ítélte el a katonai törvényszék, kijelentette, hogy a halálos ítéletben megnyugszik és így az nyomban jogerőssé vált.

Az ítélet végrehajtására azonban még nem került sor, mert kegyelmezési eljárás indult meg az ügyében.

Lédererné, az egykori szőke, kaszirosleány követte férje példáját, kihívóan jelentette a büntetőtörvényszék ítélőtanácsa előtt, hogy nem kíván föllebbezéssel élni a halálos ítélet ellen és kegyelemért sem akar folyamodni. A polgári bünvádi pörrendtartás azonban eltér a katonai törvényektől, mert a védőnek külön, önálló föllebbezési joga van és ilyen föllebbezés folytán kerül Lédererné a királyi ítélőtábla elé. A föllebbezési főtárgyalás iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. Dr. Kállay Miklós táblai tanácselnök vezeti a mai főtárgyalást, dr. Pogonyi Nándor ítélőtáblai bíró lesz az ügy előadója, a vádhatóságot dr. Vargha József főügyész helyettes képviseli és Lédererné védelmét a tábla előtt is régi védője, dr. Lévai Tibor látja el. Hénapok teltek el, hogy az elsőbíróság kihirdette az asszony előtt a halálos ítéletet és azóta

Lédererné változatlan nyugalommal, minden látható idegizgalom nélkül

SZŐNYEG

Velour plüss ebédlszőnyeg K	1,480.000
Selyemfényű mokett diványtakaró K	980.000
Selyemfényű karakül diványtakaró K	750.000
Szép gyapjú ágyelő K	135.000
Gyönyörű valódi perzsa összekötő K	1,500.000
Remek valódi perzsa sezlőntakaró K	8,500.000
Valódi nagy perzsa ebédlszőnyeg K	12,500.000

Szmirna-, argaman-, axminster- és futószőnyegek, függönyök, ágygaritúrák bámulatos olesón árusítatnak. Kedvező fizetési föltételek készpénzárak mellett.

SCHILLINGER BÉLA
Budapest VI, Teréz-körút 15. Alapítva 1907.

várja sorsa fordulását. Napokkal ezelőtt magához kérette a Markó-utcai fogházba régi védőjét, Lévai Tibort, aki le akart mondani a védői tisztségről, a maga saját ügyének kényelmetlenségei miatt, Lédererné azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a védelmet vigye tovább. Elmondotta Lédererné, hogy a halálos ítélet kihirdetése óta alkalma nyílt a hatóságok engedélye folytán arra, hogy a férjével rövid beszélgetést folytasson. Meggyőződtem arról — mondta Lédererné —, hogy

Gusztai visszanyerte lelki egyensúlyát,

elmúltak róla azok az érthető háborgások, amelyek orvosi beavatkozást is kívántak. Gusztai ma már teljesen egészséges és a tábla előtti tárgyaláson minden eszközzel arra kell dolgozni, hogy elrendelje férjének részletes kihallgatását. A főhadnagy ugyanis az első tárgyaláson megtagadta a vallomástételt és exaltáltan azt magyarázta, hogy ő mint férj, fölttes hatósága a feleségének és szigorúan megparancsolja az asszonynak, hogy ő se nyissa ki a száját. Lédererné olyan információkat adott vasárnap délben is a védőjének, hogy

a férje ezt az álláspontot földalta és ha elrendelnék a kihallgatását, részletes vallomást tenne,

amely lényegesen könnyíthetné az ő helyzetét. A rablógylkossággal vádolt és halálra ítélt Lédererné vasárnap a fogházgondnokságnál is kihallgatásra jelentkezett, ahol arra kért engedélyt, hogy a szép, fekete selyemruháját ölttesse magára hétfőn, amikor átkísérik a táblai főtárgyalásra.

Bundák Szőrmebőrök

legolcsóbb eladása

Elkán és Gerő

VI, Andrassy-ut 27

EZÜST

disztárgyak evőeszközök sport-sversenydíjak
dus választékban gyári árban
SCHLEIFER ezüstárugyár
VII, Kazinczy-u. 14. Tel.: J. 185-34

Király-Színház

November 25-én, szerdán
először

A	L	E	X	A	N	D	R	A
L				L				L
E				E				E
X				X				X
A	L	E	X	A	N	D	R	A
N				N				N
D				D				D
R				R				R
A	L	E	X	A	N	D	R	A

Nagyszerű operett

Százmilliós ösztöndíjjal a londoni magyar követ unokaöccsét, Perényi Zsigmond volt belügyminiszter fiát és két protek- ciós ifjút küldött a kultuszminiszterium Oxfordba

London, november 20.

(A Reggel munkatársától.) Berlinben és Párisban már esztendő óta több magyar főiskolai hallgató tanul, akiket állami ösztöndíjjal küldtek ki, Angliában csak most jelentek meg először a magyar ösztöndíjas diákok. Klebelsberg kultuszminiszter ölhívására a londoni magyar követség az angol egyetemi hatóságokkal már letárgyalta az ügyet, de azért kiküldték Kaas Albert báró egypárti képviselőt is, hogy beszélje meg a fixrozott megállapodások gyakorlati keresztülvitelét.

Kaas báró utazásának természetesen semmi praktikus célja nem volt,

mert a követség már letárgyalta az egész kérdést s így a képviselő londoni utazása fölösleges kiadás volt. Ezek után megérkeztek a kultuszminiszter által kiválogatott ösztöndíjas diákok, akiknek névsora méltán kelt fölűnést, mert a tíz kiküldött egyetemi hallgató között három-négyet találunk, akik sem egyetemi minőségük, sem vagyoni helyzetük folytán nem tarthatnának igényt az évi kétszázötvenfontos, közel százmilliókoronás állami segílyre. A tíz egyetemi hallgató közül négy Oxfordban, három a skóciai Aberdeenben és hárman Londonban folytatják tanulmányukat. Hogy a kiválogatásnál protekció játszott közre, azt az oxfordi egyetemre kiküldött diákok névsora bizonyítja. A legszembetűnőbb, hogy

Zichy Rafael gróf fiának, Zichy Domonkosnak is juttat az állam százmilliós segílyt.

Zichy Domonkos gróf unokaöccse a londoni magyar követnek, Rubido-Zichy Istvánnak. Atyja a gazdag Zichyek közé tartozik. Eddigi tanulmányainak eredménye nem képesíti az angliai ösztöndíjas kiküldetésre. A közgazdasági egyetem második évfolyamát végezte Budapesten és legutóbbi vizsgáján csak szófelelőséget nyert. Sehol a világon sem gyakorlat, hogy a harmadik, vagy éppen a negyedik osztályozást kiérdemelt diákokat küldjék külföldre nagy ösztöndíjjal.

Perényi Zsigmond báró, volt belügyminiszter fia,

aki szintén Oxfordban élvezi a segílyt, a jogi abszolutoriumot csak szófelelőséggel tette le, de Perényi Zsigmond báró fia Kaas Albert báróval együtt tartózkodott Londonban, a nyár vége felé. A harmadik oxfordi ösztöndíjas,

Dabasi-Halász Mihály, a dúsgazdag örkényvidéki földbirtokoscsalád tagja,

Angliából behozott szőnyeimből elsőosztályú munkáim által készített téli kabátok

mérsékelt áron készen kaphatók. Elegáns fűrésztűt mérték után készítek. Készítéskor kedvezményes árak!

Widder térsziszabó
IV., Városház-utca 20. Telefon: 95-76

SCHLESINGER MÓR

INGATLAN- ÉS ÜZLETFORGALMI IRODÁJA
BUDAPEST V., NAGYKORONA-UTCA 26
TELEFON: 33-21

VESZ és ELAD

bérházakat, családi házakat, villákat, telket,
gyárhelyiségeket, kávéházat, vendéglőt
és mindennemű üzletet

PÉNZKOLCSON

gyors és kedvező feltételek mellett folyósítva!

VÁRHÁZ-PINCE ÉTTEREM

Budapest IX. kerület, Sóház-utca 11. sz.

a Fővárház palotának a Központi Vásárcsarnokkal
szemben levő oldalán

Egész éjjel nyitva!

(Záróra nincs)

Francia és magyar konyha. Halászlé. Disznótör.
Zene. Különlérem társaságok részére

Telefon: J. 43-04, J. 108-70, J. 108-80

egyhangu eredménnyel végezte a jogi egyetemet. Közeli rokona. — értesülesem szerint fia — Dabasi-Halász Mór ékespárti képviselőnek, a kormánypárt egyik legbuzgóbb tagjának. Walkó miniszter is beleszólt az Oxfordba kiküldendő diákok válogatásába és ő ajánlatára adtak ösztöndíjat egy Tömör nevű fiatalembernek, aki már egy félét saját anyagi eszközeinek igénybevételével végzett el az egyik angol egyetemen. A londoni és az aberdeeni egyetemre érdemesebb diákokat küldtek ki. Ezek kiválogatásánál, úgy látszik, kevésbé játszott közre a protekció. A skóciai egyetemre kiküldött négy filozófer közül Schmidt Mihály a filozófiában, Kiss Judit a német, Hetzel Géza pedig a görög nyelvben ért el már eddig is fölűnő eredményt. A negyedik ösztöndíjas Horánszky László törvénytudományi joggyakornok. A londoni egyetemen három filozófer tanult. Lukács Magda, Eger Mária és Schmidt piarista tanár, valamennyien nagyon megérdemlik az állami ösztöndíjat, az angol egyetemi hatóságok meg vannak elégedve képzettségükkel.

A Reggel munkatársa érdeklődött mérvadó helyen, hogy

miért nem a tanulmányi eredmények alapján válogatták össze az Oxfordba kiküldött diákokat

és azt a fölvilágosítást nyerte, hogy a kultusz-kormány arra is tekintettel akart lenni, hogy Oxfordba, Anglia legfinomabb egyetemi városába, magas társadalmi állású emberek, élékeli családok gyermekeit küldjék ki. Ezzel a nevetéses állásponttal nem lehet vitába szállni. Kérdést intéztünk ez ügyben Rubido-Zichy Iván londoni magyar követhoz is, aki kijelentette, hogy a követség a diákok kiválogatásába nem folyt be, ezt Budapestről intézte a kultuszminiszterium.

Korda Tibor

Az Állatvédő-sorsjáték vasárnapi huzásának eredményei

A hátuléses autót az E sorozat 091.523. számú sorsjegy nyerte

(A Reggel tudósítójától.) Mintegy ötezer főnyi tömeg gyűlt össze vasárnap délután a városligeti Iparcsarnok helyiségében, hogy az Állatvédők Világszövetségének sorsolásán részt vegyen. Fél négy órakor kezdődött meg a sorsolás, az emelvényen Barcs Béla közjegyző, Kürtös Károly, a főváros megbízottja, Csomay Kálmán pénzügyi főszámtanácsos, valamint az Állatvédő Szövetség vezetői foglaltak helyet. Három szerencsekereket helyeztek el az asztalon, egyikből a nyerő sorozatok betűit, másik kettőből a nyerő számokat húzta ki egy-egy kisgyerek. A nyereményekben részesülő számokat a rendezőség egyik tagja kiáltotta ki, ami nem volt könnyű feladat, tekintetbe véve azt, hogy a csarnok másik felén rendezett baromfiállításról idehangzó kukorékolást, gágogást, turbékolást és kot-kodácsolást kellett

MARTOS

RÉSZLETÁRUHAZÁBAN
VI., NAGYMEZŐ-UTCA 13. SZÁM

férfi } átmeneti-,
női } téli-
gyermek } kabátok
ruhák

6 HAVI LEFIZETÉSRE

nagy választékban készen és saját műhelyünkben
rendelésre elsőrangú kivitelben kaphatók

Tüzelőanyag-megtakarítás!

Légelzáró!

Vattával bélelt melegtartó-zsinór, ablakok
és ajtók kereteinek bélelésére — Korona 2500

HONENBERG zsinórgyár, Budapest,
VI., Nagymező-utca 46

tulkiabálnia. A sorsolás eredménye a következő:

A hátuléses autót — 150 millió értékben —

az E sorozat 091523.

számu sorsjegy nyerte. Az öt motorbiciklit

— egyenként 26 millió értékben — az A, B,

C, D és E sorozatoknak — tehát valamennyi

sorozatnak —

011570.

számu sorsjegye.

A negyven kerékpárt — egyenként 3 millió értékben — a 017.318, 089.002, 069.526, 057.950, 039.081, 099.017, 036.590 számú sorsjegyek nyerték, valamennyi sorozatban. A 10 pár futballcipő az öt sorozat 014.481 és 070.548 számának, 9 sít az öt sorozat 093.696 és az A, B, C, D és E sorozat 044.095 számának, a 10 ródlí az öt sorozat 019.542 és 080.443 számának, a 15 futballabda az öt sorozat 037.737, 047.021 és 051.884 számának, a tíz korcsolya az öt sorozat 078.042 és 020.176 számának jutott. A nyeremények már ma, hétfőn átvehetők az Állatvédő Szövetség Zichy Jenő-utca 4. alatti helyiségében.

„A királykérdés legjobb megoldása, megoldatlanul hagyni és csatlakozni Németországhoz” — mondja Farkas Tibor

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben nagy fölűnést keltett Gaál Gaszton költségvetési beszédének az a része, amelyben

fölvetette a Németországhoz való csatlakozás gondolatát.

A Reggel munkatársa beszélt erről a kérdéstről

Farkas Tibor

képviselővel, aki a következőket mondta:

— Nagyon sajnálom, hogy Gaál Gaszton beszédének ez a része nem keltett nagyobb visszhangot. A magam részéről a Németországhoz való csatlakozás tervét annál inkább helyeslem, mert hiszen kétségtelen, hogy az ország fönnállása a trianoni határok közé szorítva nem látszik biztosítottnak. Az ántant tehát lásson tisztán abban, hogy a trianoni békeszerződés revíziójának mellőzése azzal a veszedelemmel fenyegeti, hogy a mai formájában ugyyszólván életképtelen Magyarország csatlakozik a német Bundhoz. Megtehetjük ezt mint önálló királyság, de

megtehetjük, mint „magyar királyi” köz-társaság is,

vagyis a mai államforma megtartásával, ami azzal az előnnyel is járna, hogy

a királykérdést kiküszöbölhetnők az aktuális problémák anyagából.

Ugy is fejezhetném ki magamat, hogy a királykérdés legjobb megoldása volna megoldatlanul hagyni ezt a kényes problémát.

takarít meg a t. Háziasszony, ha
Szent István cikóriával

főzi meg kávéját, mert
minden doboz sarkában
pörkölt szemeskávé van!

A kaposvári „fajvédő párt“ vasárnapi alakuló gyűlésén

Gömbös Gyula jugoszláv orientációról, új Mátyás királyról, a latifundiumok eltörléséről és arról beszélt, hogy nem akarja üldözni a zsidókat

„Az ország kétharmad részét elvették, ezen most változtatni nem lehet“

Kaposvár, november 22.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) Az ébredő eszme, 1919-ben történt megszületése óta, Somogyország főfészkében, Kaposvárott szélesebb körben sohasem volt népszerű, csak néhány szélsőséges gondolkodású ember kisebb politikai érdektárságában talált talajra. Amikor látták, hogy az Éme zászlaja alatt nem tudtak zöldágra vergődni, 1923-ban a Keresztény Nemzeti Gazdasági Liga cége alatt alakultak ujja. Kétévi tetszalottság után vasárnap „Fajvédőpárt“ nevet kapott a kurzus kaposvári gyermeke. A keresztelőre Gömbös Gyulát hívták meg Kaposvára, aki szombaton este megérkezett Eckhardt Tibor, Ulain Ferenc és Somogyi Béla képviselők társaságában. Az állomáson meglepetés érte a fajvédőket, mindössze öt-hat ember fogadta őket. A fajvédőpárt alakuló gyűlését vasárnap délelőtt tartották meg 350 résztvevővel a Turul-szálloda nagytermében.

Gömbös Gyula

nagy politikai beszédet mondott, amelyben részletesen foglalkozott a királykérdéssel és a földreformmal is.

— A fajvédőpárt — mondotta — abból indul ki, hogy ebben az országban első kötelesség, az őszinteség. Akik az adott programot nem tartják be, azok népmítók.

Mi nem akarunk zsidókat üldözni és nem vagyunk kizárólag antiszemita párt.

Mi magyar párt vagyunk és foglalkozni akarunk úgy a bel-, mint a külpolitikai kérdésekkel, tehát ezért foglalkozunk a zsidókérdéssel is, amely ma már aktuális és megoldásra vár. A zsidókérdés mielőbbi megoldása érdeke a Magyarországon lakó zsidóságnak is.

Elérkezett az ideje a társadalmi béke teljes orvoslásának, harmonikus, összefogó társadalomra van szükség.

és mi nem osztálypolitikát akarunk, hanem nemzeti politikát hirdetünk. Egész Európában nincs egy barátunk, önmagunkon kívül senkire nem támaszkodhatunk. Sokan azt hiszik, hogy majd segít rajtunk az olasz, az angol, a francia vagy a német, de én megmondom őszintén, rajtunk nem segít senki. Külpolitikai passzivitásunkban tovább nem maradhatunk meg.

Azt a fölfogást, hogy a kislántant rövidesen szétzúllik, nem osztom.

Eppen ezért ki kell lépni külpolitikai passzivitásunkból a külpolitikai aktivitás terére. Azt a gyűrűt, amely hennünket körülvesz, szét kell törni. A földrajzi viszonyok azt követelik, hogy

keressük az orientációt Jugoszlávia, a Balkán, az Adria és Szaloniki felé.

Belátja ezt Jugoszlávia is és a földrajzi viszonyok normális kialakulásának rendszere megköveteli, hogy a Dunán innen fekvő területeket visszaadja.

Az ország kétharmadát elvették, ezen most változtatni nem lehet.

A kérdésnek előbb meg kell érnie és várunk kell a kedvező pillanatot.

Beszélt ezután a német problémáról is:

— Az osztrák-magyar monarchia beteges alkotmány volt már a háború előtt is és a legkisebb szél elegendő lett volna arra, hogy összedöntsé. Nekünk Ausztriának Németországhoz való csatlakozását pártolnunk kell, mert Magyarország ezáltal könnyebben nyerheti el függetlenségét. Sokat beszélnek az olasz orientációról.

Olaszországnak érdeke, hogy velünk jóbarátságban legyen!

Óvatosan meg kell tennünk külpolitikai téren az első lépést, ma nem szabad tétovázni. Nem akkor érnek el politikusaink sikert, ha Genfben banketelnek, hanem akkor tesznek szolgálatot a magyar ügynek, ha nem ünneplik őket. A külföld nem tapsol annak, aki talpig férfi és

nem az a fontos, hogy egyes politikusaink idegen nép nyelvén külföldön szép beszédet mondjanak, hanem a cselekedetek és a tett.

Erdeklődéssel várták Gömbös nyilatkozatát a királykérdésről,

mert a gyűlés megkezdése előtt már itt azt beszélték, hogy Gömbös Albrecht főherceg aspirációit támogatja.

— A legutóbbi napok folyamán — mondotta Gömbös — a királykérdést vetették föl színpadra. A magyar királykérdésben három partot ismerek: a legitimistákat, a szabad királyválasztókat és a köztársaságiakat. Az utóbbiakkal keveset foglalkozom annál is inkább, mert Magyarország még nem érett meg erre az államformára és ez a nép természetével sem egyezik. A magyar királynak vér szerint is magyarnak kell lennie, magyarul kell, hogy beszéljen, akit maga között lát a nép, aki minden lehelletével, minden gondolatával magyar legyen. Buda várában lakva ne alkodjék ezen a nemzetben. Ne a latifundiumokkal foglalkozzék és ne ezeknek az eszköze legyen.

Mátyás király módjára

kopogtasson be a kunyhókba is. Olyan igaz király legyen, aki testvére és büntetője ennek a népnek. A királykérdés ma nem időszerű. Tisztelet Ottó híveinek

(Ottó nevének említésére a teremben éljenzés hangzik, ami Gömböst láthatóan meglepi).

de ők sem valósíthatják meg intencióikat, mert az ántást a hátunk mögött áll és vigyáz. Más nemzet által ideprezentált király nekünk nem kell, magyart csak magyar király képviselhet. A királykérdés nem a dinasztia kérdése, hanem csak a magyar nemzeté.

Most szabad királyválasztó elveket vallok és ha eljön az idő, hogy belátom, hogy a legitimizmus a jó, azt fogom helyeselni, mert nem a király személye a fontos, hanem az intézmény.

Walkó Kereskedelmi miniszter nyilatkozik a francia-magyar szerződés sorsáról és esetleges revíziójáról

(A Reggel tudósítójától.) Politikai és gazdasági körökben az a hír terjedt el, hogy a kormány belátható időn belül nem tesz kísérletet a francia-magyar szerződés ratifikálására, mivel úgy érzi, hogy a szerződésről szóló törvényjavaslat parlamenti megszavaztatása súlyos nehézségekkel járna. A Reggel munkatársa

Walkó Lajos

kereskedelmi miniszterhez fordult ebben az ügyben fölvilágosításért, aki a következőket mondotta:

— A kormány nemcsak hogy nem gondol a francia-magyar szerződés becikkelyezésének előadására, hanem máris elhatározta, hogy

az erről szóló törvényjavaslatot nyomban a költségvetés és az appropriációs törvényjavaslat megszavazása után napirendre tűzeti, vagyis még a karácsonyi szünet előtt letárgyalatja.

Ennek minden bizonnyal meg is lesz a lehetősége, mert hiszen a költségvetés részletes vitája aligha fog tíz ülésnapnál többet igénybevenni, vagyis legkésőbb december 11-ére befejeződik és így lesz idő arra, hogy az appropriációs javaslaton kívül még egy-két sürgős és nagyobb vitát nem igénylő törvényjavaslatot is letár-

Ha pedig az idő és az ország népe engem fog igazolni, elvárom a legitimistáktól, hogy ők is föl hagyják politikájukat.

A földreformról szólva, a következőket mondotta:

— Sokan helytelenítették e vármegye nagy szülöttjének, nagyatádi Szabó Istvánnak földreformját. Én helyesnek tartom.

A latifundiumokat át kell adni az életnek, mert ezek azok, amelyek nem engedték élni a magyar falut.

Gömbös beszédének végétével a közönség egy része elhagyta a termet. Ulain Ferenc beszédében nagyatádi Szabó Istvánról „mint az ország első fajvédőjéről“ emlékezett meg. Ezután Eckhardt Tibor külpolitikai kérdésekről, az orosz szerződésről beszélt és élesen támadta a kormányt külpolitikai tehetetlenségéért. Végül Somogyi Béla szólt egy pár szót.

gyalhasson karácsonyig a Ház. Számításom szerint

a francia-magyar szerződés januárban már életbelép

és a Franciaországgal meginduló gazdasági forgalom tapasztalatai fogják megmutatni, hogy a szerződés mely tételeinek módosítására nézve kell majd Franciaországnak előterjesztést tennünk. A helyzet ugyanis az, hogy július 1-től kezdődően tehetnek egymásnak előterjesztést a szerződő felek azokról a tételekről, amelyeket módosítani kívánnak. Ezekről azután megindulnak a tárgyalások és ha két hónapon belül nem jön létre megegyezés, akkor a szerződés hatályát veszti. A francia-magyar szerződés okozta nagy politikai és hírlapi nyugtalanságot éppen ezért — őszintén szólva — indokolatlannak tartom. Franciaországgal még nem volt kereskedelmi forgalmunk és így

csak a szerződés életbeléptetését követő tapasztalatok mutathatják meg, hogy minő szempontokra kell különös tekintettel lennünk

és melyek legyenek azok a tételek, amelyeknek megváltoztatására kell majd előterjesztést tennünk.

A SELYMES, ILLATOS HAJ

a gyermek fején szeretetünk tárgya, melyet boldogsággal simogatunk és csókolgatunk. Óvjuk meg kis kedvencünknek ezt a selymes haját, ameddig csak lehet. Mosására, ápolására ne használjunk, csak teljesen ártalmatlan és jótékony szert.

Káros vagy maró alkatrészek minden nyoma nélkül az Elida-hajápolás enyhe, különleges szappánával a haját és a fejbőrt könnyűséggel és alaposan tisztára mossa. Igen dus, tartós habot ad, mely a buborékok millióival minden szennyet beburkol és eltávolít.

Az Elida-hajápolás a hajnak pompás tompa fényt ad, megőrzi és megtartja a bájos, természetes hajhullámokat.

ELIDA

H AJ Á P O L Á S

HIREK

A svábok magyar királyt akarnak választani

— Levél a szerkesztőhöz —

Albrecht főherceg — vagy amint Rákosi Jenő írta: Albrekt királyi herceg — az elmúlt század ötvenes éveiben beutazta Magyarországot, már csak azért is, mert Haynau tábornagy után ő vette át ennek a leigázott országnak a kormányzását.

Utazásai közben elvetődött Szabolcs vármegyébe is, ahol is a megye határánál, a régi tokaji Tisza-hídnál (amíg el nem vitte az ár-víz) néhány idevalósi uriember is megjelent a kormányzó fogadtatására az egyébként kirendelt beamtereken kívül.

Ezek között az uriemberek között volt egy bizonyos Kállay is — most már nem tudnám megmondani, hogy melyik a sok közül — aki szép csöndesen várakozott a füllajtáros utazó-hintóra, amelynek kerekétől már döngött a Tisza-híd.

Magyarország akkori kormányzója leszállván a hintóból: magyarul szólította meg a várakozó urakat.

Ez volt mindenképp az első kérdése:

— Mióta lakik itt?

A válaszból megtudni vélte a főherceg, hogy itt született magyar emberrel, vagy pedig a negyvennyolcas idők után nyakunkra küldött idegen beamterrel van-e dolga.

Az urak sorban megmondogatták, hogy három-négy vagy harminc-negyen esztendeje laknak itt. A főherceg ama bizonyos Kállay-hoz érkezően, ugyancsak fölvetette a kérdést:

— Mióta lakik itt?

— Ezer éve, fenség — válaszolt a megszólított uriember.

Azután még — a legenda szerint — ezt is hozzáfűzte:

— Én már itt akkor is uraság voltam, amikor a fenséged ősei Tirolban kecskepásztorok voltak.

Ezt bizvást elmondhatta Kállay, mert a főherceg magyar-tudománya ennyi magyar szót úgy sem bírt fölfogni.

A főherceg mindenesetre végignézett a különös magyaron, fogatába szállott és így szólt melletteülő adjutánsához:

— Egy bolond emberrel találkoztam ...

*

Pedig, kedves szerkesztő ur, nem egészen volt bolond ember az a bizonyos Kállay, aki a szabolesi homokon állva, így felelt az osztrák főherceg kérdésére.

Nem is nagyon felelhetett volna másként, mert a nagykállói, valamint kiskállói Kállay-nemzetség minden valamirevaló történetíró-sunk szerint legalább is egyidős a Croy hercegi családdal, amely családot Árpád vérből eredőnek mondanák. Amde a Croy hercegek vére a magyarországi kormányzó és a gögös Kállay idejében még nem vegyült el a Habsburgok vérével; későbbi házasság folyamán jöve létre ez a vérkeresztződés, mégpedig akkor, amidőn az egykori magyarországi inspektor Jta, Frigyes, elvette Croy Izabellát. A kevély Kállay tehát jogosan emlegethette a tiroli kecskepásztorokat.

*

Még csak annyi mondanivalóm volna kérdésre, hogy én forradalmi házban születtem, ahol a család férfitagjai késő öregségükig büszkék voltak arra, hogy résztvettek az 1848/49-iki magyar szabadságharcban, sőt egyik-másik közülük kemény börtönbüntetésben is részesült. Akkoriban nem volt szokás szégyelni, ha valaki a nemzeti szabadságot harcolt, sőt ezt bizonyos idő elmúlása után: mások, így maga Ferenc József sem tekintette megvetésre méltó bűnnek. Ebben a szülőházban, ott a felejthetetlen Szabolcsban, amely egyszerre hét függetlenségi követet küldött a magyar képviselőházba: Albrecht főhercegről — vagy amint Rákosi Jenő írta: Albrekt királyi hercegről — korántsem gondolták, hogy unokáját valaha magyar királynak is jelölhették némelyek.

Király Gyula

— Amerika visszautasította a román adósságok rendezésére tett javaslatot. Washingtonból táviratozzák: Az amerikai kölesönügyi bizottság elutasította a román adósságok rendezésére kiküldött bizottság első formális ajánlatát és ellenjavaslatot tett.

MICHELIN PNEU

Gyári lerakat

AUTÓELSZERELÉSEK

NAGY JÓZSEF, Andrassy-ut 34. Tel. 21-97

— Győztek a jósok. Megjósolták, hogy vasárnap szennyes lesz a pesti víz és a jóslat bevált. Ez még nem nagy kunszt, mert a pesti víz akkor is szennyes, mikor ezt nem jóslják meg. A siker tehát nem a jósoké, hanem a vízé. Sokkal nagyobb dolog lenne, ha egyszer már azt jóslnák meg, hogy a víz tiszta lesz és a víz alkalmazkodnék a jósláshoz. De ilyen jóslásra nem mernek vállalkozni a pesti jósok. Hogy kik ezek a jóvendőmondók? Nem hivatásos jóvóbelátók, hanem csak passzionátus jósok, akik ott ülnek a fővárosi vízművek műszaki igazgatóságában és az lenne a dolguk, hogy Budapestet tiszta vízzel ellássák. De ez sokkal nehezebb, mint jóslni, vagyis jóslni könnyebb, mint tiszta vízzel gondoskodni. Nekik pláne könnyebb, mert ők úgy szabályozhatják a víz szennyességét, hogy az ne hozzon szegényt jóstohetségükre. Nem is hoz. De az ördögbe is, nem lenne okosabb, ha a vízművek élére nemcsak jósokat, hanem hozzáértő szakembereket is állítanának? Ez nagy megtakarítással járna, mert hozzáértők irányítása mellett nem lenne szükség jósokra, akik megjövődöljék a szennyes víz megérkezése napját. Egyszerűsítsék hát a vízművek igazgatását: kevesebb jóst és több hozzáértő műszaki férfit!

— Kemény Géza temetése. Vasárnap délután temették a rákoskeresztúri temető halottias-házából dr. Kemény Géza fővárosi tanácsnokot, a főváros elnöki ügyosztályának volt vezetőjét. A gyászoló közönség nagy tömegében ott láttuk Ripka főpolgármestert, Buzáth alpolgármestert, Bárczy Istvánt, Déry Ferencet, Wildner Ödönt, dr. Bodó Mórt, Körmöczy Zoltánt, Bánóczy Lászlót és a törvényhatóság számos más tagját és az elnöki ügyosztály hivatalnokai karát csaknem teljes számban. A ravatalnál dr. Hevesi Simon főrabbi mondott gyászbeszédet.

— Kemény Gézát — mondotta a főrabbi — nemcsak szűkebb családja és barátai siratják, hanem ennek a nagy városnak minden lakosa, akiknek boldogulásától, életéről, munkásságától és egész létezésétől áldozta. Ennek a városnak fénykorához fűződik Kemény Géza neve és amíg van bennünk tisztelőt az igazi jellem és komoly munka iránt, addig az ő emlékét nem lehet kiűzni lelkünkéből.

A kórus gyászzenéje után Lobmayer tanácsnok a főváros tanácsa nevében méltatta az elhunyt közéleti működését. Ezután Glückstahl Samu bucsuztatta Kemény Gézát:

— Kemény Géza annak a hivatalnoki karnak volt tagja, amelynek még voltak ideáljai és eszméi. Ez a kar tudott alkotni és naggyá tudta tenni ezt a fővárost. Kemény Géza csak ennek a magaslatos munkának élt és otthagyta állását, amikor az ő szelleme kivonult a hivatalokból.

Végül Bródy Ernő a demokrata párt nevében bucsuzott Kemény Gézától.

— Néhány héttel ezelőtt — ugymond — megakartuk alakítani „Budapest barátainak körét”, amelynek diszelnökévé Kemény Gézát akartuk megválasztani. Pedig Kemény Géza számára nem lett volna megfelelő ez a megtiszteltetés, mert ő több volt, mint Budapest barátja. Szerelmese, rajongója volt Budapestnek. Ahhoz a hivatalnoki gárdához tartozott, amely lelket és életet öntött a hivatali ártákaiba. Azok közül való volt, akiknek nincs egy talpalatnyi földjük ebben a városban, de azért övék minden utca, minden kő, mert az ő erejükből jöhetett itt minden. Az ő neve is belekerült a politikai versengések sodrába, amely kimozdította helyéről és lehetlenné tette nagy munkájának folytatását.

— Lopás és csalás miatt letartóztattak egy ápolónőt. Vasárnap délután a VIII. kerületi kapitányságon jelentkezett Már Istvánné 26 éves ápolónő, mert arról értesült, a rendőrség körözi. A rendőrségen megállapították, hogy az asszony ellen az egri törvényszék lopás, a budapesti törvényszék pedig csalás miatt adott ki körözőlevelet. A saját bűnei iránt érdeklődő ápolónőt a rendőrség letartóztatta.

Vigyázz, jön a vonat!

Az összes tanulságos
mechanikai újdonságok

KARÁCSONYI KIÁLLITÁSA

Villamos-, gőz-, óraműves vonatok,
gőzgépek, Märlin-építészernyék és motorok, stb.

KLEIN DEZSÓ

Iétszeresnéni

Budapest IV, Kecskeméti-utca 14

HOHENBERG FERENC ZSINORGYÁR

Télikabátokhoz, városi bundákhoz gombok, rőzsák, vitézkötések, galambkosarak mindennemű magyar zsinorzással állandó nagy raktára. Budapest VI, Nagymező-utca 46. sz.

— A tabi véres kardaffér epilógusa. Kaposvárról jelenti A Reggel tudósítója: Az elmúlt héten Tabon a telefon bevezetése alkalmából nagy bankett volt, amelynek végén Ládaj István esendőrfőhadnagy összehozta dr. Both Lajos ügyvédet és Takács Zoltán evangélikus tanítót. Az incidensből kifolyólag Kálmán Jenő, a kerület nemzetgyűlési képviselője, interpellálni akart, de Rakovszky belügyminiszter közölte vele, hogy ez ügyben amugyis vizsgálatot rendelj el. Annál nagyobb föltűnést keltett, hogy Ládajt ezen a héten századossá léptették elő és Tabról Csurugóra helyezték át az ottani esendőriskola parancsnokságához.

— Az orosz anyacárnó súlyosan megbetegedett. Kopenhágából jelenti A Reggel tudósítója: Mária orosz anyacárnó Kopenhága melletti birtokán súlyos betegen fekszik. Az anyacárnó nővére a napokban elhunyt Alexandra angol anyakirálynénak.

— A banánról szóló orvosi vélemények tömegéből kettőt mutatunk be részletesebben: Dr. Noorden Károly, a frankfurti egyet. ny. tanára, a következőket írja: „A banán tápláléka magasabb, mint bármely más gyümölcsé. Hazai gyümölcsünk közül egyedül a teljesen érett szőlő közelíti meg magas táplálékerőjét.” Dr. Ad. Czerny, a berlini egyet. gyermekklinika tanára, ezt mondja: „A banán főleg gyermekek számára elsőrangú gyümölcs. Már egy-két esztendő gyermekek is nagyon hamar megkedvelik és könnyen emésztik.”

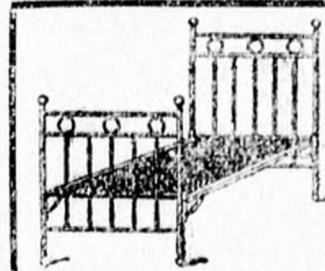

TEÁSKANNA arany

legnemesebb és legelődlatottabb

Kursalon
keverékek

egyesítése, különleges teakeverék
legfinomabb illattal, higálóságában
utóérhetően, miáltal a középme-
rűségeknek nem drágább.

Vasbutor ágycsodrony Haidekker

Sándor Rt. Budapest Üllői-
ut 48/22. Budapesti fő-
köz-utca 59. szám

Izlés
ékszerekben

Jung

Teréz-körút 6
Saját műhely

Ha köhög

vegyen azonnal egy doboz

EGGER

mellipaszttillát

65 év óta legjobb rekedt-
ségnél és köhögésnél

Egytől hatszobóság
szerezhet a legszebb pesti vagy budai részén
ÖRÖKLAKÁST készpénzért vagy
10 évi törlesztésre
A legbiztosabb és leghasznosabb tőkebefektetés
„Öröklakás” Rt., V. Eötvös-utca 22. szám

SZÉN

Tűzifa

Zsákokban

SUGÁR

VILMOS R. T.
IV, Károly-körút 14
2-58
Telefon: József 2-50
2-60
Raktár: Józsefvárosi pályaudvar

— A zavarosság és a sötétség. Emlékszünk ugye, hogy egyszerre csak elaludtak a lámpák és szeretett fővárosunk sötétségbe burkolódzott. Akkor volt ez, amikor titokzatos, ásatag és a napfényen sohasem látható urak bujtak elő, hogy Sipőcz poigármestert ünnepeljék. Jobb volt nem látni, amidőn Sipőcz érdemeit bemutatták és nagyon elkelt a sötétség, amidőn a leleplezett érdemek közt kezdtek fölbulkkanni a *Beszár* félmilliárdos ajándékai. A tantiém olyan, mint a esők: nem magyarázni, hanem gyakorolni helyes azt és a jótékony sötétség betakarta, amit látni nem illendő és nem célirányos. A sötétben minden *tehén fekete* tudvalevőleg, de sőt fekete minden egyéb, ami él és mozog, tehát azon az estén fekete volt az egész utca s a fajtárs árnyakhoz hozzáfekedettek az összes járókélok. Így a sötétség a tömegek illúziójával örvendeztette meg Sipőczöt és három órára olyannak mutatta a fővárost, amilyennek a fajtársak Wunscherfüllungjában lenni kellene. A sötétség *tussol és torzít*, ez tehát a kurzusünnepe valóságos atmoszférája. Vasárnap azután megint a *vizezeték vize lett zavaros*, mintegy folytatólagosan, a sötétség ünnepeinek természetes és logikus konzekvenciájaképpen. Mert fölösleges lenne a sötétség, ha nem lenne zavaros, amiben halászni lehet, s ha egyszer eltakarja már a homály a *Beszár* félmilliárdját, gondoskodni kell új zavarosról, amiből új félmilliárdok halászhatók, hogy egy új sötétségnek megint legyen mit eltakarni.

— Egy öregur leugrott a villamosról. *Kelber Lajos* 67 éves nyugalmazott postafőtanácsos vasárnap este a Margit-köruton leugrott a robogó villamosról. Az ugrás nem sikerült, az öreg ur elesett, megütötte magát és belső sérüléseket is szenvedett. A mentők eszméletlen állapotban vitték be az Irgalmas-rend kórházába.

— A fogházból a vádlottak padjára. *Vanczák János* képviselő, aki ezidőszent a Gyűjtő-fogházban fölti hathónapos fogházbüntetését, ezen a héten újra vádlottként szerepel a büntetőtörvényszék *Török-tanácsa* előtt. Annak idején azért ítelték el *Vanczák Jánost*, mert a *Népszavában* lekötötte *Bujdosó Péter* álnév alatt *Farkas Antal* egy cikkét. A szerző ellen nem lehetett eljárni, mert *Farkas Antal* Bécsbe emigrált és így *Vanczák*, mint felelős szerkesztő, kapott először egyesítendő fogházat, amely büntetést a felsőbb fórumok hat hónapra mérsékeltek le. Amikor az egyéves büntetésről szóló hír megjelent a lapokban, *Farkas Antal* újabb cikkkel kereste föl Bécsből a „Népszava” szerkesztőségét, amely *Vanczák* elítélésével foglalkozik. *Vanczák* ezt a cikket is lekötölte, amely *kritizálja a bíróságok és az ügyészségek hivatali működését*, gunyolja a *Vanczák* elleni eljárást és azt neveltségessé akarja tenni. Az igazságügyminiszter fölhatalmazására a királyi bíróságok és az ügyészségek sérelmére sajtó útján elkövetett becsület-sértés vétsége miatt állítják szerdán bíróság elé *Vanczákot*, mint a „Népszava” felelős szerkesztőjét.

Bethlen és Bud szombaton indulnak és 12 napig maradnak Genfben

A pénzügyminiszter kijelenti, hogy a valorizációs bizottság csak az 6 hazaérkezése után fog hozzá munkájához

(A Reggel tudósítójától.) Bud János pénzügyminiszter kedden mondja el a költségvetés általános vitáját bezáró *pénzügyi expozéját*, amelyben *nyilatkozni fog a hadikölcsönök ügynevezett karitatív valorizációjáról is*. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy az egységes párt valorizációs bizottsága a pénzügyminiszteri kijelentések alapján *nyomban megkezdí működését és állást foglal abban az irányban, hogy a valorizációs törvényjavaslat módosítását minő mértékben tartja szükségesnek és lehetségesnek*. Megkérdeztük erről a hírről

Bud János

pénzügyminisztert, aki a következőket mondotta *A Reggel* munkatársának:

— A miniszterelnök urral együtt előrelátóan már

szombaton elutazom Genfbe

a Népszövetség tanácskozásaira és tekintettel arra, hogy a valorizációs bizottság *egy-két nap alatt nem készülhet el munkájával és a*

bizottsági üléseken mindenesetre részt akarok venni,

az egységes párt valorizációs bizottsága majd csak Genfből való hazaérkezésem után fogja működését megkezdeni.

A kormányhoz közeli helyen köztöltés *A Reggel* munkatársával, hogy

a miniszterelnök és a pénzügyminiszter körülbelül 10–12 napot töltenek Genfben, vagyis december közepe táján érkeznek vissza Budapestre.

December huszadika táján azonban megkezdődik a nemzetgyűlés karácsonyi vakációja, ami azt jelenti, hogy a *valorizációs bizottság összehívására már csak a karácsonyi szünet után fog történni intézkedés*. A kormány arra számít, hogy azok a pénzügyi eredmények, amelyekkel a genfi tanácskozások fognak járni Magyarországra *nézve különösen az újabb beruházások lehetőségével kapcsolatban, nagy mértékben hozzá fognak járulni a valorizációs probléma okozta politikai nehézségek kiküszöböléséhez*.

— *Gazdfőlan női cipő a Dunaparton*. Vasárnap este 10 óra után a járókélok egy viseltes női cipőt találtak a Duna partján, a *Ferenc József-híd* közelében. Röviddel ezután *egy nő sikoltása hallatszott a Dunáról*. A rendőrszemből azonnal esőnkakba ült és a nő keresésére indult, de az öngyilkos közben nyomtalanul elmerült a hullámok között. A parton még *egy feketepettyes női ruhát is találtak*, de hogy ki volt az öngyilkos nő, azt nem sikerült megállapítani.

— *A Papírkereskedők Szövetségének jubileuma*. A Magyar Papír- és Írószekereskedők Országos Szövetsége vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta 25 éves fennállását ünneplő jubileárius közgyűlést. A gyűlést *totokutasi Szendessy Béla* elnök nyitotta meg. Beszédében rámutatott a szövetség negyedszázados munkájára és a jövő föladataira. Ezután dr. *Dános Lajos* titkár olvasott föl a szövetség 25 éves történetéről. *Szécsics Antal* a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara nevében, *Goldzicher Géza* a Budapesti Kereskedelmi Testület nevében, *Záray Samu* az OMKE, *Dán László* a Fővárosi Kereskedők Egyesülése nevében, *Szódényi Árpád* a Baross Szövetség, *Frisch Zsigmond* az Országos Iparogyesület és *Németh József* a könyvkiadók és könyvkereskedők képvisletében üdvözölte a szövetséget. A közgyűlés tiszteletbeli tagjaivá választotta *Dobó Eddét*, *Landau Józsefet*, *Willemborg Lipótot* és *Schwarz Kálmánt* (Sopron), majd elismerő oklevéllel tüntetett ki 20 olyan alkalmazottat, akik több mint egy negyedszázad óta vannak egy cég szolgálatában. Végül *Zimmermann Sándor* üdvözölte a tagok nevében az elnökséget és háláját fejezte ki működéséért.

— *Csendes őrült, aki fölriaszt egy házat*. Vasárnap este nagy kiáltozásra futottak össze a Népszínház-utca 12. számú ház lakói. *A ház udvarába ugyanis betért egy ismeretlen férfi és elkezdett kiabálni, hogy ő a tébolydából szökött meg*, de nem akar oda visszatérni, mert fél a kényszerzubonytól. A lakók ijedten rendőrt hívtak, akinek fölszólítására a szerencsétlen ember irásokkal igazolna, hogy *Glück Hugónak* hívják és foglalkozása hivatalnok. A mentők a főkapitányságra szállították, ahol azonban a rendőrorvos megállapította, hogy csak *csendes őrült és ezért átadták hozzátartozóinak, akik időközben érte jöttek*.

— *Akít köröznek, az ne verekedjék*. Szombaton éjjel a Váci-utca és Szerb-utca sarkán *Kiss Sándor* 40 éves napszámos összeverekedett két barátjával, akikkel egész este együtt borozott. A verekedésnek a rendőrök vetettek véget, akik az egész társaságot előállították a IV. kerületi kapitányságra. Itt megállapították, hogy *Kiss Sándort, aki a verekedést kezdte, lopás és sikkasztás miatt körözik*. Bekísérték a főkapitányságra, ahol *letartóztatták*.

— *Egy detektív megmentette a rendőrt a folyamór bajonettjétől*. A Podmaniczky-utca egyik vendéglőjében vasárnap este *Zsédej Ferenc* folyamór ittas fővel le akarta ütni a vendéglőst, aki az utcára futott és segítséért kiabált. *Horvát Mihály* rendőr jött elő a hívásra és igazolásra szólította föl a folyamórt. A vendéglő ajtajában *Zsédej* már előszedte igazolványait, eközben azonban *egy civilruhás fiatalember odasompolygott hozzá, észrevétlenül kihuzta bajonettjét és ezzel a rendőr hátamögé került. A civil már éppen szurásra emelte föl a bajonettet, amikor éppen ott haladt el Varkinyák János detektív és hirtelen elkapta a szurásra emelt bajonettet*. Eközben *Zsédej* megszökött. A civil bevitték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy *ő is folyamór, Kerekes Ferenc, Zsédej barátja, aki így akart segíteni bajbajutott társán. Kerekest őrizetbe vették*.

— *III. Napoleon vagyok!* Vasárnap este a Margit-köruton nagy riadalmat keltett egy uriasan öltözött 30 év körüli fiatalember, aki *üldözőbe vette a járókélok néket és folyton így kiáltozott: „III. Napoleon vagyok!”* A nők sikoltva menekültek előle s végül egy rendőr előállította a főkapitányságra. Itt megmórtózták s igazolványokat találtak nála, amelyek *Petes László gyógyszerész* nevére szóltak.

Takarékos háziasszony

karácsonyi ruhaszükségletét

Kölzer

dívatháza, Kossuth Lajos-utca 9 souterrenjében

szerzi be, hol e héten

a következő cikkek kerülnek eladásra:

Köpeny gyapjuszövetből	600
1 ^a köpeny brokát, selyemmel végigbélével	1.000
Seal elektrik szőrmeköpeny	3.800
Costüm szőrmézve	1.500
Ruhák gyapjuszövetből	500
Crep-de-chine selyemruha ..	500
Bluzok gyapjuszövetből	250
Aljak	250
Himzett ing	46
Himzett nadrág	43
Selyem flórharisnya	38

Divatos, tartós, jutányos!

A fenti árak ezer koronákban értendők

FŐVÁROSI OPERETTSZÍNHÁZ

Pénteken, 1925 november 27-én

MIÁMI

AZ ÚJ JACOBI-OPERETT BEMUTATÓJA

Petráss Sári
Honthy Hanna
Fejes Teri
Halmay Tibor
Tolnay Andor
Ujváry Lajos

főlléptővel

Jegyek az első előadásokra már válthatók

*Aranyországi sorsjegyek
fontos emlékei
skinaranyak*

Sorsjegy ára 10.000 korona

Mindenütt kapható!

Sorsjegyintézőség:

Viszonteladónak is V, Szabadság-tér 6

Találkozás Tornai Rózsival, aki orvosnőnek készül Párisban és amerikai milliomos férjéről ábrándozik

(A Reggel tudósítójától.) A tőzsdezavarok idejében nagy port vert Budapesten a szőke, pubifrizurás *Tornai Rózi* eltűnése, mert a fiatal titkárnőről kiderült, hogy a *Faértékesítő kárára milliárdokat játszott el a tőzsdén*. Sokáig nem tudták, hogy a nevezetes, eltűnt titkárnő hol tartózkodik, de

most a család egyik jóbarátja találkozott vele Párisban.

Az elegáns Rózi, aki Budapesten milliárdok fölött disznóval és nagyban játszott a bakkasztalnán is, erősen megváltozott. *Nemcsak nevét változtatta meg, hanem*

az elegáns hölgyből szerény medika lett.

Ismerősének elmondotta, hogy tökéletesen megtanult franciául és *álnéven különbözeti vizsgát tett a francia középiskola nyolcadik osztályának anyagából*, most pedig az orvosegyetemre iratkozik be.

— *Nem akarok alnéven orvosi diplomát szerezni* — mondotta — és ezért azt szeretném, ha a *Faértékesítő* visszavonná a följelentést, hogy *ne kelljen bujkálni az elfogatási parancs elől*. Irtam is családnak ügyvédjének, hogy egyezzen ki a *Faértékesítővel*, a *milliárdokat visszafizetnem* majd az orvosi keresetből.

Az ismerős megjegyezte, hogy a *Faértékesítő* aligha fogja kivárni ezt a hosszú terminust,

mire Rózi így felelt:

— Nem is bizonyos, hogy ilyen sokáig kell várni a milliárdokra, hiszen

itt Párisban mindig lebzselnek amerikai dollármilliomosok, remélem, egyik belém-szeret,

elvesz feleségül és akkor mi az nekem, hogy Budapesten van egy kis tartozásom? Kifizetem egy röpke mosollyal, Pesten várhatnak tehát nyugodtan.

A *Faértékesítő* azonban nem nagyon hajlamos a romantikára s nem valószínű, hogy a följelentést visszavonja a szép titkárnő házassága reményében. Egyébként *Tornai Rózi* egy kis külvárosi hónaposszobában lakik, diák-módrá s látszik rajta, hogy szerény, itthoni pénzküldeményekből él. Az ismerős meg is kérdezte, miképpen lehetséges, hogy

akinek kezén milliárdok fordultak meg és tüntek el,

most úgy él, mint egy szegény diáklány.

Bűnbánóan felelt erre Rózi:

— Csak

egy kis buta liba voltam,

akit a pénz láza elkábított, mindenki azt hitte, hogy tüneményes pénzzseni vagyok, pedig csak beugrottam a tőzsdéjárványba s magamnak egy fillért sem tudtam keresni.

— **Vasárnap is gázolt a villamos.** Vasárnap délután a *Hermína*-ut és *István*-ut sarkán *Bodánszky Fülöp* 50 éves főpincér át akart szaladni egy villamos előtt. *Eppen akkor jött az ellenkező irányú sínpáron egy másik villamos és a szerencsétlen ember ennek a kocsinak a kerekei alá került.* Nagyon súlyos zúzódásokat szenvedett a fején és az egyik karját teljesen összeroncolták a kerekek. Az életveszélyesen sérült főpincért a mentők a Rókus-kórházba szállították.

— **Vasárnapi filharmonikus főpróba.** *Kerner István* főzeneigazgató megbetegedése következtében *Szenkár Jenő*, a kölni operaház magyar főzeneigazgatója vezényli a negyedik hangversenyt. A fiatalon nagy karriert magamögött hagyó karmester, aki pályatársa *Reiner Frigyesnek*, kétségkívül érdekes, egyéni fizionómiával bíró orkeszterművész. Magasrendű ritmusérzék nem csupán a taktusrészek kiütésére sarkalja, de ujjával, váll- és törzselhajlásokkal, lobogó hajával még a szinkopákat átmenő tizenhatodokat is jelzi. Dinamikai árnyalása, különösen a vonóskarban, rendkívül differenciált. *Szenkár* együttmozog a témával, nem engedti át egy pillanatra sem a teret a zenekarban ülő zenész fantáziájának, hanem rajtatartja kezét a fuvola billentyűzeten, kirajzolja pályájával a hegedűvonó útját. Ezért aztán a részletek elevenek és színesek, viszont hiányozván *Szenkár*-ból az a szuggesztív erő a hangversenyteremben, amely az operaszínpad miliójában sajátja, a nagyvonalú kompozíciók kellő lélegzetével és összefogó kidomborítások nélkül hangzanak el. Ezért volt finom plasztikus ötvösmunka *Haydn* londoni *D-dúr* szimfóniájának előadása, amely arányaiban is megvilágította a költői elképzelést és ezért nem tudott *Brahms IV. szimfóniája* — különösen *Furtwängler* feledhetetlenül tökéletes interpretációjára visszaemlékezve — mélyebb

hatást kiváltani. *Schwarz Vera Weber* óceánáriáját drámai erejű, töretlen fényű hanggal és izléses előadással énekelte. Bemutató gyanánt *Sztravinszki Pulcinella* című szvitje szerepelt, amely *Pergolesi* témáiból indul ki és ezt a régi világot a modern zenekar ornamentikájával akarja színesíteni. *Sztravinszki* azonban sokkal inkább gyermeke saját korának, hogysen nála a stílusösszeolvastás oly magasfokú és bensőséges lehetne, mint a multkor ez *Respighi*-nél észlelhető volt. Így aztán keresztezi egymást az archaikus melódiaja és ősprimitív ritmusok exotikusan beállító kétfajta stíluselem, ami a groteszk és szándékolatlan elnagyolt ötleteknek azonban eredetien naturalisztikus zamatot ad. *Szenkár* bemutatkozása, valamint az egész hangverseny a siker jegyében folyt le. (V. M.)

— **Tettenértek egy debütáló zsebtolvajt.** Vasárnap délelőtt az egyik 45-os jelzésű villamos peronjára utazó detektív észrevette, hogy egy fiatalember *el akarja lopni az egyik ujságot olvasó utas óráját.* A detektív figyelte a fiatalember minden mozdulatát és abban a pillanatban, amikor már az óra a kezében volt, lefogta a tolvajt. Előállította a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy *Mezei Béla* 27 éves állás nélküli kereskedő. A tolvaj azzal védekezett, hogy nem bírta tovább a nélkülözést és azért adta magát a lopásra, de ez volt az első kísérlete, amin rajta is vesztett. Letartóztatták.

— **A Németországi Magyar Háztulajdonosok Szövetsége** vasárnap délelőtt a Lloyd-kaszinó nagytermében látogatott közgyűlést tartott, amelyen az előadói tisztelet, a jelenlevők fölkérésére, dr. *Szekely Zsigmond* látta el. A tiszteletbeli elnökség elvállalására egyhangúlag *Orffy László* nemzetgyűlési képviselőt kérték föl, aki kijelentette, hogy tekintettel a fontos közcélra és méltányolva a szövetség altruisztikus célzatát, elvállalja ezt a tisztséget. A szövetség alelnökeivé *Robert Gyula* és *Fellner Isz* igazgatókat választották. A szövetség legközelebbi feladatának tekinti, hogy lépéseket tegyen a Németországban levő magyar vagyonok megvédése érdekében, amelyeket komoly veszedelem fenyeget. Ebben az irányban együttesen jár el a szövetség a hasonló céllal alakult eszt., osztrák és román egyesületekkel.

WESTEND-SZÁLLÓ

VI, BERLINI-TÉR 3 (Nyugoti p.-udvaron)

Központi fűtés. Fürdők. Lift
Minden szobában melegvíz
Polgári árak. Tökéletes tisztaság
Figyelmes kiszolgálás

Telefon: 220-64 PONGRÁCZ SÁNDOR igazgató
a temesvári Lloyd és Palaco kávéházak volt tulajdonosa

Tekintse meg szenzációsan olesó kirakatárait

Arany, ékszeráru nagy választékban
Saját javítóműhely
Svájci óráház, Budapest VII, Thököly-ut 26

**Karácsonyi
árusító csarnok**
Kosuth Lajos-u. 18. (jelenleg bankhelyiség)
**megnyílik
december 1-én**
Fülkék még bérelhetők. Megtekinthető:
delelőtt 10-1-ig, délután 4-1/2-ig.

VILÁGSZENZÁCIÓ

EREDETI
SZINES

(nem színezett) JOS-PE eljárás szerinti

FÉNYKÉPEKET

Magyarországon csak

VERES

V, Harmincad-utca 3. Tel. 135-70

KÉSZIT

Mozigymekképek 300 ezer kor.

— A védelem újabb 100 tanut jelent be a *Zichy Rafael—Tormay Cecil*-pörben. A *Török-tanács* szerda óta zárt ajtó mögött tárgyalja azt a nagyszabású bünpört, amelyben a vádlottak padján ott ül gróf *Zichy Rafael*, dr. *Kéher Zoltán* udvari tanácsos, 3 inas és 1 komorna. Reggel 10-től délután 3 óráig tartott rendszerint a tárgyalás, csak délelben, 1 óra tájban szokott lenni egy negyedórás szünet. Ilyenkor az érdekeltek felek és a tárgyaláson jelenlévő bizalmiférfiak kitódulnak a főtárgyalási terem előszobájába és izgalmasan tárgyalják a lefolyt eseményeket. A sértettek közül gróf *Zichy Rafael*-né kihallgatása után azonnal eltávozott a törvényszék épületéből és nem is tért oda többé vissza. *A másik sértett, Tormay Cecil, mindvégig bentmaradt a tárgyaláson, csak néha-néha hagyja el a termet, de hamarosan visszasiet, mert a legelőkeltebb figyelemmel kíséri az izgalmas főtárgyalás minden mozzanatát.* Szombaton egész este 8 óráig folyt a főtárgyalás és ekkorra végeztek a tanuk kihallgatásával. *Közül ötven tanut hallgatott meg a bíróság és tizenhét tanúnak a vallomását még külön fölolvassák, akik nem jelenhettek meg a tárgyaláson.* A védelem — úgy hirdik — a bizonyítás kiegészítése során újabb száz tanura fog hivatkozni, de még kétséges, hogy ezek közül elrendel-e a bíróság akáresak egyet is. A benfentesek úgy vélik, hogy kedden estére hirdetik ki az ítéletet ugyancsak zárt tárgyaláson és a bíróság egy hivatalos kommunikéval tájékoztatja a történetekről a nyilvánosságot.

— Egy nő megmérgezte magát a rendőrségi fogdában. Szombaton éjszaka a Nagymező-utcában *Lakatos Józsefné* nagy botrányt rendezett és a rendőr előállította a közeli öntei erkölcsrendészeti osztályra. Itt kiderült, hogy ittas és teljesen beszámíthatatlan. Alig hogy elhelyezték egy cellában, mély álomba morúlt. A rendőrnek föl-tűnt, hogy az alvó nő nagyon különösen lélegzik, költögetni próbálta, de nem sikerült fölleszteni. Értésítették a mentőket, akik megállapították, hogy *Lakatos Józsefné két gram kokainnal megmérgezte magát.* Az eszméletlen, súlyos állapotban levő nőt beszállították a Rókus-kórházba.

— **Mit mondott Vasek Ernőné Apsay János-nak.** *Apsay János* a múlt tavasszal, amikor a *Tanitói Bank* igazgatói fogságba kerültek, elment a büntetőtörvényszék elnökségéhez, ahol jegyzőkönyvbe mondta a következőket: *„Vasek Ernőné több helyen azt hireszteli, hogy a férje jó barátságban van dr. Lengyel Ernő büntetőtörvényszéki vizsgálóbíróval, a Tanitói Bank büntetőügyének a referensével és így könnyen és hamar elintézik, hogy Vasek Ernő a fogságból kiszabaduljon. Ha ez nem sikerülne, akkor Lengyel vizsgálóbíró megcsinálja, hogy a Tanitói Bank valamennyi igazgatóját letartóztassák.”* A jegyzőkönyv fölvétele után megindult a hivatalos eljárás, amelynek eredményeképpen *Apsay János* maradt a bajban, mert *Vasek*-né épp úgy tagadta a szóbanforgó hiresztelést, mint a többi tanu, akiket ebben az ügyben kihallgattak. *Apsay*-né szerdán vonják felelősségre rágalmozás miatt.

— „A Bank”, Radnóti József közgazdasági szemléjének harmadik száma megjelent.

NEUMANN BERTA
NŐI RUHASZALON
(V. Dorottya-utca 3)
kizárólag minden szerdai
napon
modell-kiállítását rendez,
amelyet a tisztelt hölgyközönség szíves figyelmébe ajánl

BRILLIÁNSOKAT Gyöngyöket
bárkinél ár-
gáiban ves-
Szekely Emil Király 51 (Teréz-templ.szemb.)
utca 51 Telefon: J. 105-35

Hálószoba topoly, teljes berendezés 35 millióért
Ebédő tölgy, vitrines kom-
plett, 45 millióért
külön külön is átadó
Uriszoba klubgarnitúrával együtt
15-5 millió K-ért
Podmaniczky-utca 14. szám

Nagy választék legfinomabb vászon,
sifon, batizst, damaszt aszurszobkendőkben, törül-
közőkben gyári árak mellett. Vidékre mintákat küldök

E heti sláger:

1 drb cselőd alsólepedő 73.000 K

SPECIÁLIS VÁSZNÖZLET
Belvárosi Vászonáru Rt.
Budapest, Kammermayer Károly-utca 10
(Evangélikus templomépület)

— Mit is mondott hát Klebelsberg miniszter a TESz lakomáján? Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter sokszor maga gondoskodik arról, hogy beszédei ne vesszenek el az örökkévalóság számára. A múlt héten megelégedett az örökkévalóságról: *széreny volt és nem vetett súlyt arra, hogy a nagy nyilvánosság tudomást szerezzen arról a beszédéről, amelyet TESz vacsoráján mondott.* Pedig a nyilvánosságot nemcsak a szürke miniszteri beszédek érdeklik, de érdeklik azok is, amelyek oly színesek, hogy a miniszterek jobbnak látják eltűlni, mivelhogy a miniszteri komolysághoz nem illik az eleven színesség. Erről a színes beszédéről csak annyit jegyezett föl a krónika, hogy „...ezután Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter mondott hosszabb beszédet”. Így egy külvárosi szatócs fölszólalását parentálják el és ilyen elparentáláson még a szatócs is megsértődik. Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter nagyon meg volt elégedve az elintézésnek ezzel a módjával, amiből jószimatu politikusok azt következtetik, hogy a krónikások utasításra bántak el ily kurtán a miniszter beszédével. De a jó szimatu nem megy túl ezen a megállapításon, sőt még a legjobb szimatuak se tudták még hozzávetőleg se kimódolni, hogy mi lehet az, amit Klebelsberg Kunó gróf annyira rostelt, hogy még nyilvánosságra se akarja hozni. Politikai körökben nagyban találgatják a beszéd tartalmát s külön díjat tűztek ki azok részére, akik megtudják mondani, hogy mit is mondott hát a miniszter a TESz vacsorán. A rejtvény megoldásánál ebből a kezdetből kell indulni: *A miniszter beszéde egyáltalán nem simult ahoz a közepúthoz, amelyet a legmértékadóbb politikai tényezők a mai magyar politika egyetlen helyes irányjának tartanak.*

— Vasárnapl öngyilkosságok. Vasárnap reggel a Nép-színház-utca 45. számú ház előtt Malinka Emília 19 éves bilinczön fölvágta a karját az eróket. A mentők a Kun-utcai kórházba szállították, ahol elmondta, hogy állás nélkül van, nem tudott lakbért se fizetni és emiatt akart megválni az élettől. — Bogár Fáni 18 éves eseléd a Hungária-köruton kinnel megnérgesztte magát. A mentők a Rókusba vitték. — Szász Julia 22 éves háztartásbeli vasárnap délután a II. számú helyőrségi kórház kertjében arzénal megnérgesztte magát. A mentők súlyos állapotban szállították a Rókus-kórházba. — Kispeston, az Attila-utca 67. szám alatti lakásán lugkövet ivott Krecsmér Adél 22 éves leány. A kispesti mentők szállították a Rókus-kórházba.

— Herkély kutyája. Dr. Herkély Tibor miniszteri titkár, aki az ébredők mozgalmi révén vált ismeretessé, e héten mint vádlott kerül a budapesti büntetőtörvényszék elé. *Gondatlan-ságából okozott súlyos testi sértés vétsége* címén emeltek ellene vádat, amit annak köszönhet, hogy harapós kutyáját a Városligetben szabadon engedte. Herkély ugyanis a Mezőgazdasági Múzeum épületében lakik és így kutyája is a Városligetben sétál. Tavaly a dühös kutya szájkosár és póráz nélkül ráugrott egy 11 esztendőskisiskolásra, aki elesett és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy egy hónapig tartott, amíg meggyógyult. Most dr. Publik Ernő táblabíró ítélőtanácsa előtt kell felelnie dr. Herkély Tibornak azért, mert gondatlanul, szájkosár és póráz nélkül, szabadjára hagyta kutyáját.

— Az esti ködben elgázolt egy embert a villamos. Vasárnap este a Soroksári-úton a helyiérdekű villamos elgázolta Bőcze János 47 éves napszámot, akinek jobb lábát levágták a kerekek. Az életveszélyesen sérült embert a mentők a Telep-utcai kórházba szállították. A szerencsétlenség a nagy köd miatt történt, amelyben a kocsivezető nem látta, hogy Bőcze a sínek közé került.

— Két kocsi ütközése között. A Máv. észak-i főműhelyében Kiss Lajos 21 éves lakatos két tolató vasuti kocsi ütközése közé szorult. Nagyon súlyos belső sérüléseket szenvedett, a mentők a Kun-utcai kórházba szállították.

NAGY ENDRE
RÓZSAHEGYI KÁLMÁN
SALAMON BÉLA
KÖVÁRY GYULA
HERCZEG JENŐ
SZENES ERNŐ
GÁRDONYI LAJOS
PETHES SÁNDOR
RAJNA ALICE
BERCZELLY MAGDA
FÖLDI ANNA
SOLYMOSSY SÁNDOR
KEGLEVICH MARIETTA
JÁRMAY KAROLA
CZUPPON SÁRI
HUSZAR ILONA
RÓNAY GEZA
ZÁHLER ERZSI
SÁROSSY MIHÁLY
FENYŐ ÁRPÁD A

TERÉZKÖRUTI
SZINPAD
ÚJ MŰSORABAN

KEZDETE 10-KOR

TELEFON 53-54

Palágyi Lajosnak, „A hid” István nádorának köszönhet legtöbbet az új Herczeg-darab

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap este. A Nemzeti Színház igazgatói előszobájában Mészáros titkár urnak komoly gondot okoz, hogyan helyezzen el „A hid” első fölvonása alatt a nézőtérre. Nem azért, mert hely nincs, istenem, az rendben volna. Nincs, hát nincs. De mert nincs: Mészáros titkár el sem tudja képzelni, hogy azért végig lehessen nézni az előadást, meg kell várnom Hevesi urat, aki majd intézkedik. Tökés Anna ül az egyik sarokban, nagyon elegáns, úgy látszik, tanult valamit Amerikában. Herczeg jön — szmokingban. Persze: ma van a harmadik előadás, ma még a szerző megjelenik a közönség előtt. De szmokingban? Na jó, tanultam valamit. Jön Hevesi, intézkedik, hogy beállhassak a nézőtérre, valahová. Herczeg üdvözlöi Tökést. „Paradon — mondja — hirtelen meg sem ismertem.” Figyelmeztetem Nagy Emil vezéréikére, amit „A hid”-ról írt. Nem olvasta, kérde, mi van benne. Elmondom, mire lapkeresés ürügye alatt eltávozik.

Az első fölvonás után fölkerestem öltözőjében Palágyi Lajost, aki a palatinus-főherceg szerepében a darab legmagyarabb, legnemessebb figurája. Egyszerű, közvetlen, elegáns. Harminc éve színész s amikor fölszólítom, hogy erről a 30 esztendőről mondja el mindazt, amit jónak lát, egyetlen mondattal intézi el mind a 30 esztendőt:

— Eleinte ripacsokdátam, 12 évig színészkedtem, 17 évig direktor voltam, ennyi az egész. A végén pedig két évig nem volt szerződés. Itt „sétáltam” Pesten, facér voltam.

Tény és igazság, hogy ennek a rondkivüli tehetségnek nem kínáltak két évig szerződést a pesti direktorok. Kértem, hogyan volt ez lehetséges. Alig akar beszélni róla:

— Nem tudom, könyörgöm. Beöthy László volt az egyetlen, aki értesített, hogy ha az Unió átadására nem kerülne a sor, okvetlenül szerződöttni fog. Az Uniót azonban átadták és így nem szerződöttnék.

— Hogy került a Nemzetishez?

— Réthy színésznők műve volt, uram. Az ő ötlete volt, hogy föllépjek szerződöttnési célból a Nemzetiben. Amikor erre hajlandónak nyilatkoztam, rögtön elszaladt Hevesihez — én ott vártam reá az irodájában — és néhány perc múlva már szólt is a telefon, hogy menjek föl Hevesihez az irodába. Ott azonnód megállapodtunk, hogy föllépek „Az ember tragédiájá”-ban és „A bundá”-ban. Örültem neki, mert, tetszik tudni, magam resteltem ajánlkozni; volt nekem hírem addig is, nem lehet a mi mesterségünkben harminc esztendőt eltölteni úgy, hogy híre se hallják az embernek, de hát ha egyszer a pesti direktorok a fuluk botját se mozgatták... Egy kísérletet, azt hiszem, mégis csak megérdemelttem volna. A föllépésem után Hevesi rögtön értesített, hogy szerződöttnék. Azóta itt vagyok. Ennyi az egész.

— Mennyi gázsija van?

— Nyole millió.

— Családja van?

— Hogyne. Fiam van, II. gimnazista a piaristáknál.

— És megélnék a nyole millióból?

— Hála Istennek: nem muszáj. 260 hold földet bérlünk másodmagammal a várostól, abból élünk inkább. 35 perc ide villamoson.

— Szóval semmi baj?

— Hát... egy baj volna.

— ?

— A feleségem. A feleségemet Greguss Margitot ugyanis jobb színésznőnek tartom, mint amilyen színész én vagyok. És nem játszhatik.

— Tehetséges?

— Én neveltem, én tanítottam a mesterségre.

Parfumerie

KOSZTELITZ

Francia parfümkülönlegességek a legolcsóbban
Dorottya-utca 12 Telefon 188-89

Milliókat takarít meg

ha az **Opalograph** sokszorosítón házilag állítja elő nyomtatványait. Sokszorosít: kéz- és gépirásos körleveleket, arjegyzékeket, lajstromokat, kottát, rajzot, stb. Körtárlan példányszámban, minden színben: tiszta, éles levonatok, egyszerű kezelést. Díjmentesen bemutatja, ajánlatot küld: **ESTA** fotóipar, Budapest IV, Ferenciek-tere 2, félémelet. Telefon: J. 182-19

Mielőtt

PERZSASZŐNYEGET

vásárol, keresse föl **PARDO és CAMHI** perzsaszőnyegüzletét **IV. PÁRISI-UTCA 3. SZ.** (Koronaherceg-u. sarok). Tel. 195-19. **Legolcsóbb árak, dus választék!**

Mint kezdőt, én szerződöttnem, amikor az Akadémiairól kijött és most magam vagyok legjobban meglepve attól a nőtől. Kérem, nem a férji elfogultság beszél belőlem (nevet). — na ezt ugyan alig hiszi el valaki —, de ha azt a nőt egy színház föllépteti, hát...

— Hát miért nem...

— Bennünk van, könyörgöm, a góg, az a kutya színészgög, meg aztán tetszik tudni: nem kenyérkérdés. Valamivel több.

Allandóan úgy beszél a feleségéről, mint egy idegenről. „Kérem, az a nő...” — mondja. — Olyan egyszerű, kedves és széreny, hogy nem győzők betelni vele. Az életéről alig akar beszélni. Nem járnak sehová, otthon élnek, a földön. Kértem, szereti-e ezt a szerepét. Azt mondja, igen. Szóval se többet. Találgatom, hány éves lehet, 36-ot gondolok, azt mondja rá: 48. „Na” — mondom — „ezt nem hiszem.” Azt mondja: Pedig kettőt le is tagadtam... — És nevet hozzá jóízűen. Amikor elbucszunk, azt mondja: Uram, önt messziről így mutatták meg egyszer nekem: ez az az újságíró, aki azt is meg meri írni, amit más nem mer. De már azt meg ne írja, hogy 50 éves vagyok. Hadd maradjak meg annyinak, amennyinek ki-nevezett...

Kérem, szívesen.

Egyed Zoltán

— Lelkészeiktatás Kenderesen a kormányzó jelenlétében. Kenderesről táviratozzák: Vasárnap, november 22-én iktatták be Csánky Benjámin református lelkész. A beiktatási ünnepségekre ideérkezett nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója is, akit a kenderesi vasuti állomáson lovasbandérium fogadott és a templomba való bevonulás előtt dr. Balthazár Dezső, debreceni református püspök üdvözölt. Az istentiszteleten Török Imre esperes iktatta be az új lelkészt tisztjébe. Az istentisztelet után a közönség átvonult a községházába, ahol ünnepi ebéd volt. Az első felköszöntőt a kormányzóra Balthazár Dezső református püspök mondta.

— Betörők kifosztottak egy kirakatot. A Krisztina-körút 73. szám alatti levő dr. Adolfiné-fele divatüzlet kirakatát vasárnap éjszaka ismeretlen tettesek kifésztették és onnan 30 millió korona értékű árut elloptak. A rendőrség keresi a tetteseket.

— A Fővárosi Operettszínház e hete hozza a „Miami”, Jacobi Viktor operettjének premierjét. Pénteken kerül bemutatásra a „Leányvásár” és a „Sybill” komponistájának új műve. A partitúra tele van Jacobi legszebb zenéjével, hol vidáman pattog, hol szentimentális, melábus, majd meg táncraingerlő, pajkos nóták váltakoznak. Petráss Sári, Honthy Hanna, Tolnay Andor, Halmay Tibor, Ujváry Lajos mellett a Fővárosi Operettszínháznak jóformán minden művésze és óriási számú segédszemélyzet vesz részt az előadásban. A „Miami” sorozatosan fogja befűteni a műsort. A pénteki premierig hétfőn és kedden „Az orlov”-ot játsszák, amely vasárnap délután is színekerül, mérsékelt helyárrakkal.

Ugyeljen
bevásárlásainál

védjegyünkre!

Nem paripa, ha nem nyerges,
Nem is kislány,
Ha nem szerelmes,
Nemiscsárda, ha nem hangos,
Nem is kávé,
Ha nem FRANCK-os!

D. 177 O. 25 I. — Vo. 6.

Vas- és rézbutorok
gyermek-kocsik
meglepő olcsó árban
BRUCK vasbutorgyár mintaraktárában
Budapest VI, Andrassy-ut 38

— Vasárnap éjszaka leégett a Jászberényi-úton a villamosvégállomás épülete. Vasárnap éjszaka 12 órakor a Belső Jászberényi-úton kigyulladt a villamosvégállomás melletti földszintes épület, amelyben a villamosalkalmazottak szolgálati helyiségei vannak. A tűzhöz kivonult a központi, a X. kerületi és az önkéntes tűzoltóság. Amikor a központi tűzoltóság kiérkezett, már az egész épület teljes lángokban állt, de már akkor ott dolgozott a Dréhergyár tűzoltósága. A közelben levő iskolai épület szárnyát biztonságba helyezték. A tüzet a késő éjszakai órákban még nem sikerült eloltani.

— Végzetes vasárnapi töltség egy pestkörnyéki állomáson. Vasárnap délután oly nagy tömeg várakozott Tápisúly pályaudvarán, hogy amikor a szolnoki vonat berobogott, a töltségben Klein Henrik 69 éves budapesti vásári árust a mozdony elé nyomták. A gép a szerencsétlen öregember jobb lábát levágta. Kleint a vagonnal behozták Budapestre és súlyos sebével a Rókusba szállították.

— A „Paganini“ női főszerepét Kosáry Emmi fogja játszani. Sebestyén Géza, aki vasárnap este érkezett vissza igazgatójával, Zerkovitz Bélával Bécsből — amint ezt más helyen közöljük — megvásárolta Lehár új operettjét, a „Paganini“-t. A „Paganini“ női főszerepét a Városi Színházban Kosáry Emmi fogja játszani, akivel Sebestyén Bécsben e tekintetben végleges megállapodást kötött. A „Paganini“-t decemberben mutatja be a Városi Színház.

— Bieklitolvaj. A főkapitánysegéd detektívje elfogták Wilhelm Pál 19 éves napszámost, aki egy kerékpárt akart eladni. Csakhamar kiderült, hogy a biciklit lopta és hogy több kerékpárt kikölesztett és azokat elzálogosította, egy lopott biciklit pedig eladott egy vidéki sertéskereskedőnek 400.000 koronáért. A tolvajt letartóztatták, orgazdája ellen pedig megindították az eljárást.

— A Zsófia-sorsjáték a balatoni Gyermekszanatóriumok javára értékes nyereményeivel mint újévi ajándék is érdeklődésre tart számot, amennyiben a január 1-én meg tartandó húzástól 1 hatüléses automobil, 3 komplett szobaberendezés, 3 motorkerékpár, 2 női kelengye, 10 Singer-varrógép, 10 kerékpár és 10 komplett fűtőberendezés fog kisorsoltni.

— Így néz ki a nyugalom Damaszkuszban. Damaszkuszról táviratozzák: Az egyik francia katonai osztály Damaszkusz közelében széjjel szórt 700 főből álló rablóbandát. A banda tagjai közül 30 holtan és 40 sebesülten maradt vissza, a többi elmenekült. Damaszkuszban nyugalom van.

— A budai Szent Imre-kollégium jubileuma. A budai Szent Imre-kollégium vasárnap délelőtt ünnepelte 25 éves fennállásának jubileumát. Az ünnepélyen számosan jelenlétük meg a társadalmi és politikai előkelőségek. A jubileumi ünnep a kollégium kapujában tartott szentmisével kezdődött, amelyet Glattfelder Gyula megyés-püspök celebrált. Miso után a kollégium dísztermében a Szent Imre-himnusz elnevelésével nyitották meg az ünnepélyt. Schandl Károly földművelésügyi államtitkár ünnepi beszédében vázolta azt a munkát, amelyet a kollégium a társadalom javára végzett. Utána Glattfelder Gyula, a Szent Imre főiskolai internátus elnöke beszélt. Báró Szekély Lajos felszólalása után az ünnepi közönség a háborúban hősi halált halt kollégiumi növendékeknek az épület kertjében elhelyezett emléktáblájához vonult, ahol dr. Martin Aurél tanár emlékezett meg kegyeletes szavakkal a háborúban elesett kollégiumi tagokról.

— Agnosztopolus alexandriai ügyvédet boszszuból ölte meg a sógora. Bécsből jelentik A Reggel-nek: Az Erzsébet királyné-szállóban történt gyilkosság áldozatának, Agnosztopolus alexandriai ügyvédnek a feleségét vasárnap délután kihallgatta a rendőrség. Hogy férje és sógora között heves szóváltás folyt volna, nem tudott fölvilágosítást adni, mert a fürdőszobába egytellen szó se hallatszott be. Arról sincs sejtése, hogy sógora mikor jött be szobájukba. A rendőrség a szállodai szobaasztalán levelet talált, amelyet Katolnik pénteken személyesen adott le a szállóban. A levélben Katolnik ezt írta sógorának: „A sors-tól letiport ember áll ön előtt, akit nemcsak egzisztenciájától és becsületétől, hanem még családjától, feleségétől és gyermekeitől is megfosztottak. Kész voltam mindent föláldozni, csak a becsületemet nem. Ezt nem veheti el tőlem senki, még ön sem. Nemesak boldogságomat tették tönkre, hanem minden lelkifurdalás nélkül nyomorba döntötték feleségemet és gyermekeimet.“ Katolnik a levél további részében arra céloz, hogy sógora azt

terjesztette róla, hogy többször megzsarolta. Úgy látszik, ez háborította föl a gyilkost anynyira, hogy végzett sógorával, mielőtt megtudta, hogy Bécsbe érkezett.

— Anglia és Franciaország szövételtek Ázsia ellen. Londonból táviratozza A Reggel tudósítója: Azok a tanácskozások, amelyeket Henry de Jouvencel, Szíria új fő kormányzója és Chamberlain külügyminiszter folytattak egymással, teljes eredménnyel végződtek, de a létrejött megállapodásokat nem foglalták sem szerződésbe, sem jegyzékvaltásban nem rögzítették meg. A két ország között egy úgynevezett „gentleman agreement“ jött létre, amely szerint Anglia és Franciaország az ázsiai problémák megoldásában egyértelműleg és közösen fogják eljárni. Ez a megállapodás elsősorban Törökországra, Szíriára, Kisázsiaira és általában a mohamedán nacionalista mozgalmakra vonatkozik. A két politikus londoni tanácskozásain szövegkérült az is, hogy a német miniszterek Locarnóban kötelezettséget vállaltak, hogy Németország nem fogja keresztezni Franciaország és Anglia ázsiai politikáját.

— A Vigszínház hetének irodalmi és művészi nagy eseménye az „Arcok és álarcok“, Heltai Jenő vígjáték-ciklusának szombati bemutatója lesz. Az összefoglaló cím alatt egymástól egészen eltérő, rendkívül érdekes eseményű három színdarab sorakozik. Első a „Karácsonyi vers“, amelyet Varsányi Irén, Törzs Jenő, Maly Gerő és Kende Paula játszanak. „Az orvos és a halál“ szereplői: Hegedűs Gyula, Törzs Jenő, Rajnai Gábor és Gárdonyi Lajos. Ennek a vígjátéknak kísérő zenéjét Lányi Viktor komponálta. Az estét a „Menasséria“ című tragikomédia fejezi be, amely három részre oszlik. Ennek főszereplői: Gaál Franciska, Rajnai Gábor, Hegedűs Gyula és Törzs Jenő. A szombati premierig hétfőn, szerdán és pénteken az „Uriemberek“-et adják, kedden és esütőtörtőkn pedig a „Madonna“ kerül színre.

— A színanagy főnyeremények, három vagon buza, autó, zongora, motorkerékpár, varrógépek, kerékpárok és gyönyörű arany és ezüst tárgyak teljesen indokolta teszik a nagy keresletet és bizalmat, amely a kitűnő tervezett aranyorszáját iránt az egész országban megnyilvánul. Aranyorszáját intézősége: Budapest, V. Szabadság-tér 6.

— Fenyves Dezső Rt. áruházának árukészletét összes áruházában mélyen leszállította, t. olvasóinknak saját érdekében áll, hogy mielőtt bárhol vásárlásait eszközölné, erről meggyőződjön. Vidékre a cég kívánságra díjmentesen készséggel megküldi dus karácsonyi mintagyűjteményét és árjegyzékét.

„Jól csak akkor vásárolunk, ha nemcsak azt nézzük, hogy minek mi az ára, hanem azt is, hogy milyen az áru“

Ezt a tapasztalati megállapítás különösen időszerű most, midőn az alant jegyzett cég az e hónap 23-án meginduló

KARÁCSONYI VÁSÁRJA

alkalmából eladásra kerülő kelméinek árát olyan szemmelláthatóan olcsóra csökkentette, hogy ezen áruknak ez alkalommal való beszerzése egyrészt a gazdaságos és takarékos vásárlás szempontjából, másrészt a minőségekre való tekintetből, a vevőre nézve mindenképpen ajánlatos.

Az áruknak a cégnél szinte hagyományos jószágát, elsőrendű mivoltát bizonyítja az alanti jegyzék is, amelyben az árak mellett a cikkek honnan való származása is fel van tüntetve — a textilipar terén megannyi európai hírvé vezető márka

Prima gyapjukazán, a csepeli Gyapjuárugyár, elismerten kiváló gyártmánya. Az összes színekben kapható. Minden végen a gyár védjegye. Duplaszélességű, méterje most K **73.000**

Velour-Gabardine, a „Zsolna-Losonei Finomgyapjuárugyár Concern“ garantáltan prima, tiszta gyapjuból gyártott pehelysúlyú és mégis meleg kabát- és kosztüm-velourja. Rövidre nyírott s így nem kopik. Az összes divatos barna és más árnyalatokban. Teljes 140 cm szélességben ára most csak K **185.000**

„Goldberger“- (Óbuda) karton és mi-laine. Szintartó volta és perfekt kikészítésénél fogva manapság a kontinens egyik legjobb minősége. Méterje most csak K **15.000**

Mosó-laineux. Érdekes, újszerű minták. A tiszta gyapjudelaint teljesen pótló anyag. A világhírű Gros Roman francia cég gyártmánya. A jólmoshatóságért szavatosság. Minden végen a világcég étiquette-je. Méterje most csak K **21.000**

Ottománszövésű selyemtricot. Eddigél csak a külföldön volt kapható. Fekete, ivoir, terra-cotta, bleu Natier, levendula, bois de rose, beige és az összes divatos barna árnyalatokban. 70 cm széles. Értéke 100.000 K-nak felel meg. Méterje most csak K **69.000**

Velour-Rafiné, minden színben. Ideális téli pon-gyolakeleme, puha, könnyű, meleg. Teljes 150 cm szélességű lévén, egy pongyolára 180—2 m elégséges. Méterje most csak K **85.000**

Eponge-azsur. A nyárról visszamaradt mennyiség apasztása céljából igen olcsóra szabott ára: 105 cm széles, méterje K **38.000**

Eponge uni, finom pasztelszínekben, ez a minőség föltétlenül jól mosható. Teljes 110 cm széles, ára K 96.000 helyett most csak K **52.000**

Grenadine sylphide, Finoman sodrotteztű cernanyagból, nób paszte színekben, elhintett finom virágmintákkal. Méterje most csa K **18.500**

Serge diagonale, egyszínű sötét k, barna, fekete stb. praktikus színekben, mindennapi használatra. 100 cm széles, méterje most csak .. K **62.500**

Perkál, puhán kikészítve, jól mosható. Célszerű, hasznos ajándék. Ára most csak K **11.000**

Tennis-flanell, nem csonka, hanem teljes 70 centiméter szélességű, méterje K **14.800, 16.800**

Ezenkívül egy hosszú sora a divatos velour, colienne, ottoman stb. finom gyapjukelméknek, melyeknél az áriszállítás éppen olyan messzemenő, mint a felsorolt többi cikknél.

A *) jelzésű cikkeknel a cég szükségesnek tartja megjegyezni, hogy ezekben a minőségekben olcsóbb áruk is vannak forgalomban; ezek azonban csak látszólag olcsók, mert olyan a minőségük, hogy kár a megvarratásukért.

SZÉNÁSY GYULA IV. kerület, Kristóf-tér és Szervita-tér sarok

KÖZGAZDASÁG

Mi drágítja a pénzt: a bank vagy a buza?

(A Reggel tudósítójától.) Igaza van-e a miniszterelnöknek? A bankok drágítják a hitelt, vagy a legális üzlet fölszine alatt lappangó uzsora az oka annak, hogy a pénz olyan drága? Bizonyos, hogy a vidék hitelszükséglete még mindig igen nagy, még mindig igen magas kamatokat fizetnek olyan helyeken, ahol az ipar és a kereskedelem a mezőgazdaság mellett igen szerény szerepet játszik. Ez a körülmény, meg az, hogy a nagy termésnek eddig csak aránylag csekély része került a piacra, mintha elárulná a magyar gazdaság titkos kórságának igazi okát. Nem került piacra a kitünő termés tetemes része, nem termékenyíthette meg a gazdasági életet s

a sok gabona azért hever máig is a homárban, mert a gazdák az idén is kirobbanó áremelkedést várnak a tavaszra,

amikorra az európai kontinens saját termése kifogy s a tengerentúli piacokon hirtelen ugrik magasra a gabona ára. Van-e valami alapja ennek a spekulációnak, nem fenyegeti-e ez veszedelemmel a magyar gazdasági életet, olyan veszedelemmel, amelyen az osztrákot a szerezésénél frankspekulációval érte? Ingadozó és bizonytalan ugyan a világpiac, de a múlt évi helyzettel az idej semmiképpen sem hasonlítható össze.

Aki a múlt évi helyzet megismétlődésére spekulál, az könnyen lehet, homokra épít.

A múlt év a rossz termésű, a bizonytalan becslések és az ingadozó statisztikák esztendeje volt. Az év végeig az európai gabonakereskedelemtől általában arra számított, hogy az orosz gabona jelentős tételekben megjelenik a nyugati piacokon. Az év elején azonban kiderült, hogy Oroszország nemcsak, hogy exportálni nem tud, de maga is nagy importra szorul, hogy a városokat kenyérmagvakkal elláthassa s az orosz bevásárlók megjelenése az amerikai és kanadai piacon indította el tulajdonképpen a nagy tavaszi hausset, amely a mai gabonaáraknál 40%-kal magasabb árakat hozott fölszínre. Ezek a magas gabonaárak lebegnek családok délibáb gyanánt ma is a gazdák szeméi előtt. Oroszország az idén semmiesetre sem fog vevőként megjelenni az amerikai piacokon. Az orosz termésstatisztikát hamisnak deklarálhatjuk ugyan s föltehetjük azt is, hogy Oroszország nem fog egy szem gabonát sem exportálni, de annyi bizonyos, hogy importra nem szorul. Ez a nagy indok tehát elesik s a világ gabonamérlegét nem döntheti föl az a körülmény, hogy az egyik nagy termelő ország hirtelen fogyasztóként jelentkezik. A második ok, amely

a nagy hausse lehetősége ellen szól, a chicagói tőzsde mai helyzete.

A nagy amerikai gabonátőzsdét a nyár folyamán alaposan megreformálták, éppen azért, hogy a múlt évi szörnyű tombolás meg ne ismétlődhesse. Ha alapos hausse- vagy baisse-

spekuláció kezdődne is, sokkal kisebb arányu lenne, mint a múlt évi, mert a megszigorított szokványok a tőzsdén kívül álló elemek spekulációját nagyon megszorították. A harmadik ok, amely a nagy áremelkedés lehetősége ellen szól, a nagy közép-európai ipari országok buza fogyasztásának erős csökkenése. Németország, Ausztria és Csehország buzaszükséglete évről-évre csökken s csak a buzaárak erős esése tudná fölfokozni. A nagy német rozstermes nyomult a buza fogyasztás helyébe és így a nagy, egykor buza fogyasztó tömegek is kikapcsolódnak a buza piac jelentős tényezői közül. Megmarad, mint nagy fogyasztóterület, a nyugateurópai államokban, amelynek importőrjei az elhajózási adatok szerint éppen e hetekben fődöznek erős ütemben azt a gabonamennyiséget, amely márciusig, az argentiniai termés piacra kerüléséig, kielégíti a nyugateurópai fogyasztást. Tehát

sem orosz importra nem számíthat Chicago, sem a német és a cseh piac szükségletére, sem gyöngye argentiniai termésre.

Miután pedig az európai és általában a világ-fogyasztás alig fog e télen hirtelen és váratlan kereslettel föllépni, mint ez év tavaszán, a hausse-momentumok nem sok reménnyel kecsegtetnek. Kisebb ármozgalmaknak lehetünk ugyan tanúi, de nagyon rossz üzlet 20%-os vagy még nagyobb uzsorakamatot fizetni azért, hogy 10%-os ártöbbletet keressen valaki!

K. D.

× Nézd kérlek, a legádázabb ellenzéki okvetlenkedő se tagadhatja, hogy pénzügyminiszterünk határozott és kiadós lépésekkel halad a szanálás útján. Ilyen lépés ez a legújabb is, a devizaforgalom fölszabadítása, ami tudvalevően annyit jelent, hogy ezután már jogunk lesz venni és eladni, szabadon, minden állami ellenkezés nélkül a külföldi pénzeket. Ez a nagyszabású reform jogos reményeket ébreszt arra vonatkozóan, hogy a szabad forgalomhoz szükséges kiegészítő intézkedések sem késhetnek már sokáig s pénzügyminiszterünk gondoskodás tárgyává teszi, hogy most már legyen is külföldi pénzünk, amit eladhatunk és belföldi pengőnk, amin külföldi vehetünk. Még csak ennek az állapotnak kell bekövetkezni s akkor kétségtelen lesz, hogy túléltük a szanálást.

× A kormány jelöltje lesz a Jelzalog Hitelbank vezérigazgatója. Az ország egyedüli jelzalogintézetét, a 75 év óta fennálló Magyar Jelzalog Hitelbankot az utóbbi évek válságai üzemen kívül helyezték. A francia érdekeltég egy volt röpülőtisztet állított a nagymultu magyar intézet élére, aki néhány fiatal tisztviselővel abban élte ki minden munkakérdét, hogy becsmerítő cikkeket helyeztett el — báró Beck Gyula, a bank elnöke ellen. Mindez csupán a józslés és az ugynevezett bankmorál szempontjából érdekelné a közvéleményt, ha a trianoni béke nem kényszerített volna súlyos terheket az államra és így minden adófizetőre a Jelzalog Hitelbank külföldi tartozásainak átvállalásával. E tartozásokat ugyanis, amint a költségvetésből kiderül, 850.000 Jelzalog Hitelbank-részvényvel fizették ki, amelyekért a magyar állam szavatol, fizetvén 35 éven keresztül 150 millió francia frankot a közadókából. Az állam visszkereseti joga viszont csak 70 év múlva nyílik meg, ha akkorra lesz mit visszakövetelni az államháztartás javára. A Jelzalog Hitelbank mai rezsime erre bizony nem nyújt garanciát! Ennek logikai következménye a kormány azon óhaja, hogy a maga bizalmi emberét kívánja a bank élére állítani. Minden jel

arra vall, hogy a párisi francia hitelezők szövetsége ez irányban nem támaszt nehézségeket, ellenkezően, megértéssel fogadja a kormány javaslatát. Reméljük, hogy a kormány teljes eréllyel érvényt is szerez óhajának, amely ugy az államnak, mint a magyar piacnak elsőrendű érdeke.

× Ötven pengő! Miután hónapokon keresztül tanácskoztak, anketéztek, intervenáltak, hogy s mint lehetne a budapesti tőzsdét halódó állapotából kisegíteni, s megakadályozni elsőrendű értékeink lassu leromlását, lesújtottak most a magyar részvénytőzsdére a mérlegelődés helyreállításáról szóló rendelettel, amely kiírja a magyar részvénytulajdonosok több, mint háromnegyedrészt. Ötven pengő, 625.000 korona minimális névértéket ír elő ez a rendelet minden a tőzsdén jegyzett papírra, s ha életbe lép, minden részvénytársaságnak oly mértékben kell összevonnia részvényeit, hogy a névértéknek ezt az alsó határát elérje. A következménye e rendeletnek az lesz, hogy az a kevés ember, aki jobb jövő reményében még ma is őrzi papírjait, elenyésző töredékek birtokosává válik, kénytelen lesz néhány koronáért odavetni papírlármányát s hosszú évekig őrizkedni fog attól, hogy vagyonát részvényekbe fektesse. Ha Angliának fölsőleges ez a magas névértékhatár, miért kell ez nekünk, a szegény s lerongyolódott országnak? Üsse föl e rendelet böles megtervezője a londoni értéktőzsde árjegyző lapját, hány két fontos részvényt talál rajta? Pedig itt nem is névértékek, hanem annál gyakran sokszorososan magasabb piaci árfolyamok vannak jegyezve! A londoni Stock-Exchangen jegyzett 36 szén, vas és acélmű részvényei közül csak 5 üti meg a budapesti mértéket, a hatalmas Armstrong és Wickers például a pesti tőzsdén nem volna jegyezhető, az ötven gummirészvény közül csak három, a 44 délafrikai arany- és gyémántbányarészvény közül csak 1, míg a 23 petróleumvállalat közül egy sem akad, amely a büszke magyar mértéket megütné. A nagy világvállalatok a Shell, az Anglopersian, a Royal Dutch, a Steua Romana, mind a kétfontos pesti mérték alatt mozognak. Sőt a londoni piac öt hatalmas bankja, a Big Five közül, amelyek a világ pénzpiacát mozgatják és dirigálják, csak a Lloyds bank részvényei haladják meg a magyar rendeletben előírt alsó határt!

RÁCZ DÁNIEL

cégnél KIGYO-UTCA 2

KARÁCSONYI

OCCASSIO

eladás ma vette kezdetét

Eladásra kerülnek az elmúlt idényről visszamaradt

KÖPENYEK, SELYEM-
RUHÁK, SZÖVETRUHÁK

már 500.000 kor.-tól kezdve,

valamint a legutolsó idényről származó eredeti modellek szintén mélyen leszállított árban adnak el

STANIOL

fehér és minden színben.

KUN IZIDOR Vll. ker., Kiszánc-utca 30
Telefon: József 145-73
Saját érdeke, hogy tölem árajánlatot
kérjen, mielőtt staniol vásárol!

Brilliánsokat, gyöngyöket

és régi ezüstdíszeket Schmelzer Danc Károly-kéru 28. sz. (Köz-
teljes értékben vásárol ponti városház főkapunál)

Kárpitosmesterek figyelmébe!

Oránban és Algírban személyesen vásárolt

AFRIK

megérkezett. Korlátlan mennyiségben kapható,
garantált száraz, jó minőség

O. afrik per kg. 3900 korona

Vagontételeknél megfelelő árendemény.

Forgalmi adót nem számítok.

Vidéki rendeléseknél franko budapesti pályaudvar.
Ziegler Fülöp Kárpitoskellékek raktára
VI. Csengery-u. 51. Tel. 117-60

ANDRÁSSY-UTI SZÍNHÁZ

„MEZŐKÖVESD“

Szép Ernő legendája, három képben

Medgyaszay Vilmával

a főszerepben

MEGJELENT

A BANK

RADNÓTI JÓZSEF
KÖZGAZDASÁGI SZEMLEJENÉK
HARMADIK SZÁMA

Kapható a Beszerzési pavillonjaiban és minden trafikban
Ára tizezer korona

Pénzkölcsönt azonnal folyósít
BANK HÁZ
ÜLLŐI-UT 5

Futó- és ebédlőszőnyegek, matracszővetek

nemezék (paullófi) bevásárlásánál már a vevőkönzéség természetesen tartja őriási raktárunk meg-
tekintését, ahol meggyőződik cégünk versenyképességéről és olcsó árairól. — Magyarország egyik
legnagyobb raktára szőnyegek és kárpitos anyagokban

VÁGÓ ÉS TÁRSA Kammermayer Károly-utca 3
(Központi városháza épület)

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS

Férfiing,

pizsama, nyakkendő, férfi haris-
nya, keztüi, gallér, női fehér-
neműek, harisnyák, lázi kabát,
téli gyapju-alsóruhák, női kö-
löttmellény és kabát, esernyők

SCHLEIFER ÉS KLEIN

Budapest, V. Gróf Tisza István-utca 18. sz. (volt Párdó-u.)

Egy szegény cselédleánynak nyolc évig nem fizette ki a bérét, azután a faképnél hagyta, de előbb bezárta az eladott lakásba

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt megjelent a főkapitányságon Vas Mária szobaleány, aki 1917 óta szolgált Labesz Henrik gyári képviselő Rudolf-tér 5. szám alatti lakásán és szinte hihetetlen történetet adott elő. A szobaleány följelentésében elmondotta, hogy

gazdája nyolc év óta egyetlen egyszer sem fizette ki bérét,

hanem, amikor elszereződött, kijelentette neki, hogy fizetését havonként a takarékbába teszi és majd ha eltávozik a szolgálataiból, egy összegben fogja megkapni. Vas Mária — aki, amint látható, naiv lélek — elfogadta ezt a furesza kikötést és nyolc év óta szorgalmasan dolgozott, várta a szép napot, amikor majd egy összegben megkapja a sok évi bért. Az utóbbi időben azonban már türelmetlen lett a helyzete; dolgoztatták és éhezették. El akart menni, de

sohasem tehetette ki lábát a lakásból, mert cipőit és ruháját elzárták.

De még mindig hitt gazdájában és abban sem látott semmi különösét, hogy az utóbbi időben idegenek jártak a lakásban, akik ott élénken tárgyaltak. E hó 10-én történt azután, hogy a Labesz-család összehajtott és eltávozott, a lakásba azonban a szobaleányt bezárták s azt mondták neki, hogy nemsokára visszajönnek.

Másnap már nem bírta az éhséget a bezárt lakásban, zörgetett és segítségért kiabált és ekkor tudta meg, hogy gazdája eladta a lakást

és elköltözött. Most végül is a szomszédok unszolására jelent meg a rendőrségen, ahol mindezt előadta. A detektívek rövidesen megállapították, hogy Labeszék, miután a bezárt lakásban hagyták a szobaleányt,

külföldre mentek és most Budweissban laknak.

A lakásban semmiféle betéti könyvet nem találtak, a nyolc évi fizetés eltűnt. A rendőrség folytatja a nyomozást.

a mitológia Odisszeusán, úgy nem fog e film Circejének a varázsa sem egy modern Odisszeuson, egy fiatal orvoson, aki valósággal irtózik tőle, mint a belpoklostól, ahogy a közlébe jut. A Circeben élő asszony végül is megtörik, majd megjavul abban a tisztító tűzben, amelyet a férfi iránt érzett szerelme lobbant benne lángra és egy tragikus baleset szomorú következményei végül a férfit is meggyőzik arról, hogy az örök asszonyi jószág és tisztaság, az eredendő asszonyi szép cbból a bűnös, romlott Circeből sem hiányzik egészen s az amerikai izlés kedvéért egy szelid és harmónikus végakorddal egymásra talál a két ember, akik egymás nélkül amugy sem élhetnének...

A filmnek egyetlen hibája van. Hogy ezt a témát hat fölvonásba préselte össze s nem egy nyolc napig tartó filmciklus keretei között dolgozta föl. Egy ilyen színésznővel érdemes lett volna mindannak, ami férfi és nő között megtörténhetik, minden irodalmi műanszát föl dolgozni, kis mozzulatokat, pillantásokat, sóhajokat, nézéseket. Mert ahogy Mae Murray a film utolsó fölvonásában, ahol a testi kínok és lelki gyötrelmek gyehennájában Circe-arcú egy Madonna arcává változik, játszik, az a legnagyobb élvezet, szépség és legtisztább öröm. Senki más ezen a filmen nem fontos, csak ő, akinek színpadi Juliája elképzelésem szerint Shakespeare Romeó és Juliájának modernizálására inspirálhatná a rendezőt.

Az orgia-jeleneteket hiányosnak találtam. Az még nem orgia, ha egy estély egész közönsége úgy ahogy van, frakkban és grand decolletéban beleugrik eszeveszett jókedvében a bazin illatos vizébe — és különben is ezt nemrég Párisban a valóságban is megcsinálták. Nagyon jók azonban az összes epizódfigurák, az amerikaiak, úgy látszik, bámulatos türellemmel és szakértelemmel válogatják ki az ilyen nagy attrakciók epizódistáit. E legmodernebb filmről természetesen nem hiányoznak korunk hősei, a négerék sem: egy jazzzenekar saxofonos a olyan convulsiv ductlet jár el az itt már izzóan forró Mae Murrayval, hogy az ember attól fél, hogy kigyullad tőle a film. Ezért a színésznőért érdemes ezt a filmet megnézni. (e. z.)

Parfömkülönlegességek

legelősbban

Vadász drogéria

Ferenciek-tere 1. szám

Telefon: József 149-70

Mae Murray, a „Csábító Circe“.

Egy nő áll a terem közepén. Karsu, ideges alakján egy gyöngyfantázia, a bokájától a homlokáig minden ragyog a briliánstól, s a fején, mint egy paradicsomi vadon szikrázik, ég a jellegzetes, gyönyörű szőke haja. Az amerikaiak szemében Mae Murray a nagy nő, a démon, a férfialó bestia szimbóluma, akinek lábai előtt zokogva térdepelnek a férfiak regimentjei, hogy imádhassák őt, a bálványt, a hisztéria, a kokain s az arany istenasszonyát. Ennek a nyugtalan, szeszélyes és szertelen amerikai filmszínésznőnek szerepeit a legkülönbb írőkkel írattja a tröszt. A „Csábító Circe“-t például Ibanez írta, aki a szüet földolgozásában példátlan érzékkel alkalmazkodott ahhoz a manonszerűséghez, amely Mae Murraynek nemcsak játékbeli vonalvezetését,

de ugyszólván minden legkisebb mozzulatát jellemzi. Az embernek szinte az az impressziója, hogy a következő pillanatban valami homlokegyenest ellenkező dolog is következhetik a filmen, mint ami éppen következik, mert hátha Mae Murraynek úgy tetszik, hogy valami egyebet játszon, nem azt, amit a szöveg előír, valami egyebet, ami éppen eszébe jutott. Leírhatatlanok ennek az ideges, vonagló asszonynak, ennek az asszonyi párdurcák a gesztusai, legyenek azok egy megera átkozódó rángatózásai, vagy a legszerelmesebb asszony ölelései. És minden moccanásán rajta van az isteni könnyelműség nemtörődömsége, amelynek egy gesztus kedvéért mindent érdemes földldozni, a teljes lelki arzenálisát csak úgy, mint a testi épségét.

A „Csábító Circe“ meséje tulajdonképen nagyon sovány. Circe uralkodik a férfiakon, s majdnem sertésekévé változtatja őket, csak úgy, mint az Odysseusit s hogy az analógia is meg legyen: amint Circe varázsa nem fogott

KARÁCSONYI ÁRAK

CALVIN-TÉR
7

KORONA-HERCEG-Ú
8

KAROLY-KÖRUT
9

KAROLY-KÖRUT
10

Bakfiskabát kockás himalája anyagból, liberti béleléssel
490 ezer

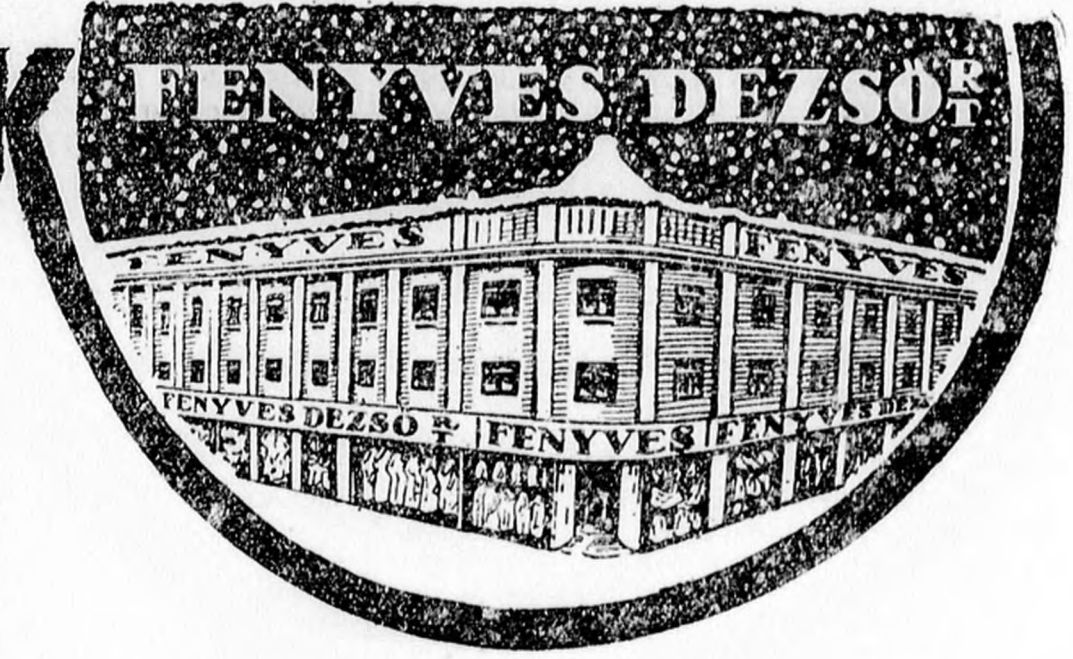
Női kabát egyszínű himalája anyagból, szőrmegallérral, liberti béleléssel
790 ezer

Harangszabású női kabát, legjobb ottomán kelimből, végig selyemmel bélelve, szőrmegallér- és kézelővel
1.470 ezer

Női ruha, kitűnő gyapjú kelimből, legújabb minták
490 ezer

Eredeti angol kabátkelemék mélyen leszállított áron

Angol mintás tiszta gyapjú kabátkeleme, 140 cm széles	185.000	Seviot minden színben	59.000
Ottomán velourkülönlogesség 140 cm széles	170.000	Tiszta gyapjúkazan minden színben	76.000
Divatmintás velour színekben	195.000	Férfi öltönykeleme, 140 cm széles	85.000
Pepita és kockás rubakelme, dupla szőles	25.000	Eredeti angol zsáner, tiszta gyapjú Fokéle, sötétkék öltönykamgarn, 145 cm széles	195.000

Műselyem-trikó, duplaszőles	49 000	Ing és nadrág, batisztanyagból, csipkedisszel	110.000
Japone-selyem, divatszínekben	55 000	Női aszúros batisztkendő, színes széllal	7.500
Liberti ruhaselyem, minden színben	68 000	Sifón és karton félkötöny	23 000
Crepe de Chine, minden színben	108 000	Férfi nappali ing, 2 külön gallérral	69.000
Selyemfényű liberti, minden színben	28 500	Rayémellő ing, fehér	92 000
Mosógrenadin	8 500	Hosszú alsónadrág	64 750
Csíkos és mintás ingfrench	12 500	Kötött selyemnyakkendő	13 900
Sportflanel	14 500	Férfi vászonsebkendő	6.500
Divatflanel legújabb mintákban	19 500	Zokni, tartós minőség	7.000
Córna-barchot, szép mintákban	14 800	Divatos csíkos zokni	14 800
Mosott-sifón és pamutvászon	12 500	Selyem nyak-sál	56.000
Batisztisifón, 83 cm széles	19 500	Női harisnyák minden színben	8.500
Kanavász, szintartó, jó minőség	19 500	Női muslinharisnya minden színben	25 500
Pamut lepedővászon, 150 cm sz.	45.000	Női svédkeztű	28 500
Flanel portörölő	8 500	Divatmintás gyapjúmellény női	125 000
Bőreros angin	14 500	Férfi prima teveszőrmellény	235.000
Damaszt kávékészlet, 6 szem	133 000	Női kötött gyapjúkabát	230.000
Damaszt étkezőkészlet, 6 szem	220 000	Gyermek kötöttmellény	99.000
Paplan, kitűnő minőség	195 000	Gyermek-trikó alsógarnitúra	42.500
Női nappali ing, aszúr v. himzett	25 500	Leányka-trikó reformnadrág	31 000
Női nadrág, himzett	25.500	Gyermekkabát (porzsautánzat)	305 000
Női trikó reformnadrág	43 000	Leányka télikabát	390.000
Műselyem trikó reformnadrág	79.500	Fiúöltöny tiszta, gyapjú	268.000
Női kombiné, aszúrral	52 000	Leánykaruha	175.000

Mintákat és árjegyzéket készséggel küldünk!

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

de a helyzethez illő komolysággal: ismeri maga az a cigányjátékot, hogy, aszongya, hogy: „átalmentem a Dunán, kilenc óráig karikán, hej ladama diklé!”

— Nem, könyörgöm, mert én vagy propelleren, vagy — hiden járok „átal a Dunán”...

— Na, látja, ez az, amiről éppen beszélni akarok: a Herczeg Ferenc „Hid”-járól.

— Megható és szuggesztív alkotás!

— Legjobb az első fölönés és a negyedik utolsó jelenete. Ezekben főleg, Herczeg művésze olybá tűnik, mintha azokban a tiszta és hívős magasságokban mozogna, amelyeket eddig csak a „Bizánc”-ban közelített meg. A „Bizánc”, lássa, az a Herczeg Ferenc, ami él, amíg élünk, sőt reméljük, azután is, sokáig. Ebben futotta ki eddig legnagyobb írói és emberi formáját! A „Bizánc” egy elfogulatlanabb, tisztultabb és nemesebb korban is mindig ott lesz a magyar remekírók sorozatában, amit a „Hid”-ről nem, nem mernénk ily mélyen átértékelni, lélekéből jövő határozottsággal elmondani.

— Édes vezérem, egész hétre nem kapni jegyet!

— Fontos, de nem lényeges. Adtak már Pesten sok darabot százszor is, mégsem volt érdemes egyetlen okos szót vesztegetni rájuk. A „Hid” más. Kinőtt a színházi kritikából a lapok első oldalára, publicisztikai és társadalmi eseményé lett. Fájdalom, nem a színmű mély tartalma, kétségtelen irodalmi jelentősége, de — politikai tendenciája miatt!

— A fő egy darabnál, kérem, hogy menjen...

— A meglevenedett szobrok szép színjátékában azok maradnak alul, akiknek a hátán utókor nem emelt szobrot az ország fővárosában. Amíg Széchenyi tragikumája gyakran a fenségesig szárnyal és úgy a szívünkbe markol, mint hideg, vaskeztűs ököl szorítása, Kossuth Lajos gigantikus alakja köznap, szájkodó, parlagi fiskálissá vagy lapiróvá törpül, aminőnek senki emberfia ez országban nem látta, legföljebb néhány aulikus, ultramontán mágnás a szabadságharc eltiprása utáni időkben. Távolság áll tőlünk a szándék, hogy olyan ösztönösen izléses, nagyon finom író, mint aminő Herczeg Ferenc, tudatos szentségtöréssel vádoljunk, de mindenestre számolnia kellett volna azzal az érzékenységgel, amellyel milliók és milliók — a mai Magyarország határain túl is — Kossuth Lajosra gondoltak. Egyébként ritka és kivételes zseni az, akit nem befolyásol a kor, amelyben él és a közönség, amelynek a tapsa áldübbög a vasfüggönyön.

— Resümét!

— Vajha még néhány ilyen svábunk volna! Herczeg Ferenc megcsufol minden lajvédő elméletet, ő is, mint annyian mások, nem olvadt bele, — beleszeretett a magyarságba!

— A színészek közül kiké a palma?

— Pethő pályája legnagyobb sikerét aratta, Tasnády Ilona, finom, gyöngéd, álomszerű, tökéletes: Pálágyi a főherceg-nádor szerepében (a „Hid” legteljesebb, legemberibb alakja) a Nemzeti Színház legszebb tradícióit, legnagyobb művészeit juttatta az eszünkbe. Ennél szebb bókot mi sem tudunk mondani. Kiss Ferit job-

ban szeretjük, semhogy... Bakó lenyelte Weselényit, de nem tudta megemészteni.

— Na és Bárdos két nagy sikeréhez egy szava sincs, édes Töhötöm. Valóságos „paroli”.

— Igen. Artur dr. nagy formában van. Miként a régi Belvárosi-Földes-sikerek, úgy az ujnak is elsősorban Mészáros Gizának szives, édes és nobilis alakítása marad felejthetetlen emléke. A gyöngyház szelíd fénye s az opál csillanó tüze izzik minden szava mögött ennek a nagy és nemes színésznőnek, aki művészetének örökifju székeségében, robbanó tehetségével, leírhatatlan gesztusaival, grációzus dialektikájával úgy él és ég és virul a színpadon, mint egy bódító idegen virág. Ha rossznéven nem veszi, ezennel újból fölfedezzük őt, nagy gyönyörűséggel. Kürty József csizmás Báthly Istvánja inkább csak szavaiban hangoztatta a négyszázéves-nemes nagurat. Külsőségeiben közelebb állott a kisüstért lelkesedő kispapvezérhez, mint a már mágnásnak számító kamarás-zsenitrihez, de minden szavában szív volt és erő s ez a soknál is sokkal, sokkal több. Külön örömiünk Harsányi Rezső jószágos öreg falusi doktora, akinek „középkomisz” figurája olyan nagyon hasonlít a „Terike” szelíd plébánosára. Harsányi újból rálatált végre igazi hangjára, egyszerű volt és illatos, mint a jófajta érsekujvári pipadohány, jókedvűen néztünk a füstje után...

— Na és mi van a cigarettistákkal? A két fiú s a két leány?

— Hoyko mint egy fiatal komondorkölyök, még rakoncátlan és bozontos, de majd csak színpad-tiszta lesz. Bérczy sima volt és olajos, mint egy fiatal amerikai heringkereskedő...

— Aj! Szóval nem egészen a figurához való?

— Nem. Most is úgy kellett volna játszania, mint a „Terike” képviselőjében, vidámban, naposabban, derűsebben. Viszont a két kisleány: Tihanyi és Turay kisasszonyok majdnem kifogástalanok. Előbbinek igen nagy sikere volt ebben a cudar-eton-világban vállára omló nehéz aranyfürtjeivel a csöppnyi, csicsergő Turay Idának már a szívével is. Lesz belőle, mert szívet dolgozik. És szép és egyszerű volt Baló Elemér krisztusi barátja...

— Na és a „Marika”?

— Elsősorban, de igazán és legelsősorban Gál Franciska sikere. Soha még nem érezte így, ilyen közel magához egyetlen szerepét sem. Kedves volt, közvetlen, helyenként valósággal elragadó, Somlay mellett is, — aki Bródy Sándor fájdalmas emlékü maszkjában játssza az író szerepét, — ő viszi, vállalja, emeli folyton a darabot. Zágón István nagykorú lett ezzel a darabjával a színpadon, bár észrevehetően tett némely koncessziót nemcsak a tehetségének, de a benne élő igazi író tiszta szándékainak is, a mindenáron való mulattatni akarás javára. Sokat köszönhet a betyár Gózonnak is, aki a magyar színpad legjobbjai figurái közé tartozik s aki annyi szívet-kezdvel drámatáza végig a darabot, — hogy amíg a színpadon volt, le nem hervadhatott az áldott mosoly a publikum ajakáról...

— Szóval, nagy áttörés a Bárdos-fronton?

— Majdnem gorlicei és nem gorlicei, azaz a ma oly divatos ugynevezett siberdarabokkal.

S most jön majd, ezen a héten a két nagy operettszínház premiérje, úgy, hogy akkor valamennyi drámai és zenés színházban magyar darab szerepel majd a műsoron.

— Milyen lesz a két főoperett?

— Az „Alexandra” körül olyan izgalom van, valóságos forradalom. Nota bene tényleges forradalom is szerepel benne. Tartalma: Alexandra (Péchy Erzsébet), egy orosz nagyhercegnő, aki az illir király (Kertész Dezső) menyasszonya. Kertész egy illir hadihajót küld a menyasszonya után, amelynek báró Torelli korvettkapitány (Nádor) a parancsnoka, azonban kitér a forradalom és Alexandra az illir követ-ségre menekül (illir nagykövet: Szirmay). A forradalmárok azonban fölkeresik, mire Torelli, nehogy Alexandrát, mint orosz alattvalót, ki kelljen szolgáltatni, a követségen pro forma gyorsan elveszi feleségül, hogy így megmentse királyi ura számára. Természetesen szerelem, Kertész ezt észreveszi s elegánsan meghagyja egymás mellett a szerelmeseket, maga pedig egy kis színésznővel (Somogyi Nusi) vigasztalódik. Aki a színháznál van, örülten lelkesedik a librettóért s mindenki azt mondja, hogy zene nélkül, mint önálló vígjáték is megállná a helyét.

— Rómok. És a „Miami”?

— Hát: Jacobi, Petrás, a bűbajos, Honthy, a molett és a csont meg bőr Fejes Teri. Chacun à son goût, mindenki megtalálja a maga izlését, a vad cow-boy-számtól a legédesebb kerin-gőig. Azt csak kevesen tudják, hogy az operett librettója eredetileg Lengyelországban játszott, később tették csak át az egészet — mégpedig a „Miami”-cím kedvéért — Floridába. Most pedig el fogom mondani magának Nagy Endre autódarálásának mulatságos történetét.

— Na ne mondja, Nagy Endre...

— De mondom. Orvosi tanácsra vette, nem flancból. Elvégre egyszer egy írónak is lehet már autója, nemcsak a kormányfőtanácsosnak. Szóval Endre meglátott a Bristol előtt egy elegáns Talbot-sportkocsit, porosan és járdatan, azonmód, ahogy Olaszországból megérkezett. A kocsit meglátni és megszeretni pillanat műve volt, érdeklődni kezdett tehát, hogy nem eladó-e. A kocsit gazdája, Pálffy-Daun gróf, hajlandónak nyilatkozott a kocsit 120 melonért — ahogy a milliót Mészáros Ervin után szabadon egy idő óta nevezik — eladni. Igen ám, de Nagy Endrének nincs itthon a felesége, Párisban van a leányánál s természetesen a kassza-kulcsok is vele vannak. Nagy Endre egész éjszaka nem aludt, reggel pedig fogta magát, taxiba ült s összevágott — 110 milliót. A hiányzó tízet már nem volt türelme megszerezni, megjelent tehát a grófnál s emígyen szólt: Gróf ur! A kocsit tetszik nekem, megveszem. Nincs azonban csak 110 millióm, legyen szives adja ide emígyért. Nagyon kérem, ha a kocsinak valami hibája van, azt nekem meg ne mondja, mert én azt egyszerűen nem veszem tudomásul, egyáltalán meg se kíséreljem, hogy engem a kocsit megvételéről lebeszéljen, mert én azt már a magaména tekintem s végül arra is figyelmeztetem, hogy ha 110 millióért nem adja, hát én 120-at is adok érte, annyira tetszik nekem...

— Óriási! És mit szólt a gróf?

— A gróf, aki a legnehezebb üzletemberek közé tartozik, szó nélkül odaadta 110-ért a kocsit, sőt egy évre való alkalmat, gumikat s egyéb frlefáncot is adott ráadásul, annyira megfőzte a conférence. Bandi pedig diadalmasan nézett körül, hogy hát ki az igazi üzletember, ő vagy a gróf... S miután ez majdnem pletykának számít...

— Ohó, hohó, azt nem engedem!

— Isten neki fakeszt. De előbb hadd mondjam el a hét legérdekesebb hírt: Roboz szombat éjjel Berlinbe utazott, hogy Fedákot leszerződtesse a Vigszínházba.

— Óriási! Szóval Berlin után újból Budapest!

— Ugy van. Még egy kis-érdekes: Ilosvay Rózi vasárnap reggel itthagytott csapat-paport s leutazott Davosba az urához. Más: Zerkovitz Béla és Sebestyén Géza 2 napig Bécsben voltak, megvették a „Paganini”-t és Savoir „Nagyhercegnő és szobapincér”-ét. Most pedig a pletyka: Nász készül a Városi Színház tájkán. Az egyik szubrett — nem az, akit maga gondol, hanem a másik — férjhez megy, — nem a hűshöz, hanem a férjhezszubretthez. A férjhezszubrettet nem Janinak hívják...

KÉT NAGY MAGYAR SIKER!

Renaissance Színház

Belvárosi Színház

MARIKA

PÁNTLIKA

Zágón István
vigjátéka

Földes Imre
vigjátéka

GAÁL FRANCISKA
SOMLAY ARTHUR

Papp Jolán, Gózon,
Maklár

KÜRTI JÓZSEF
MÉSZÁROS GIZA

Harsányi, Bérczy, Hoykó, Baló, Rolkó, Turay
Ida, Tihanyi Juci, Bacsányi Paula

PULLOWER-EK
350.000.— koronától és az összes külföldi sportcikkek
SELYEMHARISNYÁK
90.000.— koronától. Tartósságért szavatolok!
GÁBOR Budapest V, Dorottya-utca 10. szám

MOZI

Jack London özvegye férjéről és kutyáiról

A londoni könyvpiacra rendkívül érdekes könyv jelent meg nemrégiben. Jack Londonról írta ezt a könyvet az özvegye, az az asszony, aki egész élete utján végigkísérte ezt a sokat hányatott, sokat szenvedett embert. Az író özvegye sok melegséggel, színnel és érzékekkel írja le, hogy Jack London leghebbe barátainak az állatokat és azok közül is egy juhászkutyát tartott. Ez a német juhászkutya évekig kísérte őt és ezen a kutyán keresztül tanulta meg szeretni és ismerni a német juhászkutyákat.

— Jack rajongásig szerette Mihály nevű kutyáját — írja az özvegy — és valóságos emléket állított neki „A beszélő kutya” című regényében. Mindig arról beszélt nekem, hogy ezek a farkaskutyák tudnak szeretni és gyűlölni, támadni és védeni, éreznek, látnak és hallanak mindent, ami körülöttük történik. Az ő véleménye az volt, hogy a kutyákat nem idomítani kell, csak föl kell ébreszteni az ösztöneiket, amelyek bennük szunnyadnak és akkor oly okosak, mint az emberek. Jack csak kutyái

között érezte magát jól. Mindig voltak kutyái, akkor is, amikor nyomorogva és nélkülözve éltünk, akkor is, amikor életünk utolsó évtizedében nyugalom szállt ránk. Nekem sokszor eszemben van a Mihály, Jack legkedvesebb kutyája. Az utóbbi időben gyakran voltam moziban és a moziban találkoztam egy idomított vadász-kutyával, Rin-Tin-Tinnel. Ez a kutya éppen olyan, mint férjem Mihályja volt. Nem idomított állat, csak öntudatra ébresztett, akit a gazdája rajongásig szerethet, mert a kutya oly ösztönös, oly öntudatos, annyira önálló, amilyen Mihály volt. Rin-Tin-Tin a férjem beszélő kutyája, aki ésszel, okossággal, szinte emberi szívevel mozog a mozigép előtt. Rin-Tin-Tin nem az emberi idomítás csodája, hanem Jack London igazolása, amit tesz, nem dresszura, hanem a szív, az agy, az öntudat munkája, aminek Jack annyi emléket állított könyveiben. Milyen kár, hogy Jack nem ismerte Rin-Tin-Tint, milyen szép regényt írt volna róla.

Cecil B. de Mille,

a „Tizparancsolat” rendezője fölhasználja a „Névtelen hajó” című dráma alapötletét egy filmhez

A mozi továbbfejlesztése a színpadnak. Ezt a tételt a mozi ellenségei és ellenfelei vitatják, de a mozi hívei már régen megállapították. A mozi sokkal többet nyújt, mint a színpad, amit éppen a legutóbbi idők bizonyíthatnak. Mindazt, ami a színpadon a kulisszák mögött történik, mindazt, amit a színpadon csak elmondanak vagy érintenek, a mozi teljes valóságában tudja bemutatni. Föltétlenül szélesebb látóköri, nagyobbvonalu a mozi, mint a színpad.

Most Cecil B. de Mille, a „Tizparancsolat” világhírűvé és klasszikussá emelkedett rendezője, bizonyítja ezt. Még talán emlékszik rá mindenki, hogy az elmúlt szezonban a Nemzeti Színház egy egészen különleges amerikai darabot mutatott be „A névtelen hajó” címmel. A hajón a holt lelkek utaznak az ismeretlen Végtelek felé és közöttük van egy szerelmes pár, akik azonban öngyilkosságot akartak elkövetni és ez még nem sikerült, úgy, hogy „A névtelen hajó” utasai közül vissza kell térniük az életbe.

Ezt az alapötletet most Cecil B. de Mille átvette, de amit nem tudott megvalósítani a színpad korlátolt dimenziójú lehetősége, azt az egész világot átfogóan nagyszabásúvá építette ki Cecil B. de Mille.

Ott vonulnak el előttünk a holt lelkek százezrei az égi ösvényen, föl a halál ítélőszéké elébe,

valami olyan magasztos és impozáns formában, amilyenek csak egy filozofikus mély művészelme tudja elgondolni. A torkunkban dobog a szívünk, amikor látjuk a mennyei ösvényen imbolyogni a veszendő és tétova lelkek végtelen hadseregét, közöttük azzal a két emberrel, akik még visszatérhetnek a földre. Amilyen mély és lenyűgözően hatalmas volt a „Tizparancsolat”, olyan magasztos „Az élet tekezőlő”-nak ez a része. A második „Tizparancsolat” epitheton ornatuát bátran megkaphatja ez a film, amelyben Cecil B. de Mille ismét megmutatta, hogy életünk feneketlen kincsésbányájának mélyéből még szernyi művészi aranytömböt lehet szemcink elé hozni.

Ne méltóztassanak megharagudni,

na ezáltal filmkritika helyett meghatódotan arra gondolok, amit Hamlet mond: Vannak dolgok földön és égen...

Három mozi plakátjáról vicserítettem rá a bétán a fogát egy jól megtermett kutya feje és alatta az aláírás: Barrah-Karrah. Mintha emberi esontokat ropogtatnának azok a hatalmas, hegyes fogak, amikor ezt a nevet halljuk.

Egy kutya-film mutatott be a Mozkép-Otthon, a Capitol és az Uránia esütörtökön és játsza zsutott házak előtt még néhány napig. Egy kutya-film, amelyet meg kellett nézmem, mert boldogja vagyok a kutyáknak, mint velem együtt még néhány százezeren Budapesten. Késsé kiabándultam a kutyákból a film után. Ebben a filmben Barrah-Karrah valami olyan fölényt mutat a szereplők fölött, az élénk állított alakok fölött, hogy szinte fájdalommal érintett. Annival hübb, becsületesebb, látrabb, őszintébb, öntudatosabb és merészebb, mint a körülötte forgó és mozgó emberek, hogy elszégyeltem magam. Azután láttam és éreztem, hogy ez a rendezés művésze.

Nemesak Barrah-Karrah esodátos ebben a filmben, hanem a rendező munkája is, amely a középontba tudta helyezni a kutyát, amely hallatlan finom és stílusos eszközökkel tud minden érzést, minden momentumot kihozni az állatból.

A Barrah-Karrah előtt „A hütlenség iskolája” című

Dr. Pajor Szanatórium

Budapest, VIII. Vas-utca 17

Főlvétetnek: Bel-, ideg- és üdülöbetegek

Külön osztályok:

Sebészet, nőgyógyászat, szülészet, urológia és orthopédia

Nagy vizgyógyintézet

Orthopéd- és Zander-szerű gyógytermek. Diákkonyha bejárók részére is

Magánklinikai osztályon a napi ellátás díja 140.000 K

Lányi butorúzetletét legnagyobbítva áthelyezte

Nyar-utca 1. sz. alá (Rákóczi-ut sarok. Rókussal szemben). Halók, ebédők, uriszobák nagy választékban, tartós minőségben, szolid árban. Vidékre szakszerű csomagolás, jótállás mellett. Telefon: József 108-31.

Kerékpár, varrógép le gólcsoóbb beszerzési forrása részlete is

Dladal kerékpár- és varrógépáruház. VII. Thököly-ut 26

filmet mutatták be, Conrad Nagel-vel és Mae Busch-sal a főszerepben. Kedves, modern történet, amely nem nagyigényű, de amit nyújt, értékes és művészi.

A filmek között a Mozkép-Otthonban Boross Géza, az Urániában Dénes Oszkár, a Capitolban Szöke Szakáll gondoskodik arról, amiről a burleszkek szoktak, hogy a publikum kacagjon is egy keveset. (6.)

Colleen Moore

mindig önmagát és az életet akarja játszani a filmben

Amikor még csak százhusz méteres filmtekeresek voltak a világrengető slágerek, akkor a film szereplői mesterember és favágó módjára játszották le a szerepeiket és művészi gondolataik, terveik, érzéseik nem voltak. Ma már azonban tisztán a játék nem elegendő az érvényesüléshez.

A mai kinematográfia munkásainak, művészeinek épp olyan művészi elvek alapján kell szerepeiket földolgozni, ahogy a beszélő színpad művészei és művésznői is elvek és gondolatok szolgálatában.

Egyik legújabb és legfényesebben ragyogó esillaga a hollywoodi horizontnak kétségtelenül az ifjú és bájos Colleen Moore, akiben a jövő legnépszerűbb filmszínésznőjét látjuk.

— Az én programom és az én művészi elvem — mondta Colleen Moore az interviuolónak — nagyon egyszerű: magamat akarom játszani olyan sujték közepében, amelyek az életet dolgozzák föl. Nem vagyok nagyon komplikált lélek, de semmiesetre sem vagyok mesterkelt és nem akarom, hogy a filmjeim ilyenek legyenek. A Ma életét mai szemmel látva, mai lélekkel megjátszva akarom a publikum elé vinni.

Eddigi filmjeim közül a leginkább a szívemhez nőtt a „Flaming Youth” nevű film, „Lángoló ifjuság”, amelyben egy boldogságért küzdő fiatal leányt adok.

Minden fiatal leány a boldogságáért küzd és mindenkinek meg kell küzdenie a boldogságért. Erre a filmre mindent áldozott a gyár. Van ebben elegancia, fény, pompa, pazarosság, tenger, yacht, szerelmes esokok, valópör, kikapós férfi, erőszakos férfi és egy ragyogó női szív. Az igazi élet valódi motívumai. És én játszhatom benne magamat, hiszen én sem vagyok egyéb, mint egy boldogságért küzdő fiatal leány művésznői alare alatt.

Colleen Moore kedvence filmjét egy nagyszerű Aldin-kalandorfilm kíséretében esütörtökön, november 26-án

Karácsonyi ajándéknak

finom ajou-ros női ing **39.000 K**

LUSTIG EDE cégnél,
VII, Rákóczi-ut 2 (Károly-körútsarok)

mutatja be a budapesti közönségnek a Palace-mozgószínház.

Pola Negri mindig megtalálja „a hangját”

Ha egy színész vagy színésznő a beszélőszínpadon eltalálja azt a modort és stílust, amelyben egy alakba életet kell lehelni, azt szokták modani a kritikások rá, hogy mindig megtalálja a hangját.

Ennek a gondolatnak, ennek a mondatnak a színésznőjét szeretőnek megtalálni Pola Negri-re, akit a legnagyobb skálájú élő filmszínésznőnek tartanak az egész világ objektív mozikritikusai. Pola Negri minden szerepében más és más, de az, ahogy egy alakot megfog, megrajzol, elibénk teremt, sohasem gíxer. Mindig eltalálja a maszkot, a mimikát, a beiső és külső jellemvonások teljét és soha nincs közte, mint megszemélyesítő és a szerep, mint megszemélyesítendő között diszonancia. Legjobbban bebizonyította ezt „A sárga ördög” című filmben, amelyet a héten mutat be az Orion-filmszínház a Rádium-Paramount-műsor keretében. Ujszerű a szerep, különleges a miliő,

újszerű a téma vagy legalább is Pola Negri-nek szokatlan, de a művésznő mégis tökéletes és minden ízében az, amit és akit a szerep megkövetel.

Pola Negri nagy művésze ebben rejlik, ez tette őt nagyvá, vitte Amerikába és véste be a közönség szívébe a nevé.

Pola Negri minden szerepében megtalálja a kellő „hangot” és a közönség minden szerepben megtalálja Pola Negrit.

A Ghetto megszólal...

Antiszemitizmus, numerus clausus, fajvédelem és egyéb politikai jelszavak rajznak az európai közélet terén. A régi latin mondás, amely szerint a hare közben nyugszanak a muzsák, a mozi muzsájára nem vonatkozik. A kérdés, a ghetto kérdése utat talált az ateliékbe is, talán azért, mert féligmeddig szószéke új gondolatoknak.

A mozi is beleszólt a nagy politikai vitába egy filmmel, amely

„A nevető könny”

cimmet esütörtökön kerül bemutatásra a Tivoliban. Artisztikus, finom és művészi a közbeszédése, azt mondja el, amit minden józanul gondolkozó ember mond, hogy a tehetség, a becsületesség, a tudás, a művészet, az érték a fontos az életben, nem pedig a jelszavak. Finom és művészi illusztrálása ez a film a liberális gondolkodás igazának és annak erősebb politikum, mert a legtisztább művészet, amelyet Gaston Glass és Alma Rubens, az amerikai kinematográfia két kitünő alakja elevenít meg.

NEWYORK UTAN
BUDAPESTEN ELŐSZÖR!
A LEGNAGYOBB
PUBLIKUM-FILM:

RIN-TIN-TIN

AZ ŐSERDŐK RÉME

Óriási áldozatok árán megszereztük Amerika ezidei legszedületesebb filmsikerét, az elsőnél is nagyobb szabású és bravurosabb Rin-Tin-Tin-filmet, az „Őserdők rémét”. Rin-Tin-Tin közismert fölülmulthatatlan bravurjaitól eltekintve, a film izgalmas és mulatságos tartalma a legkényesebb izlést is kielégíti

CSÜTÖRTÖKÖN

NOVEMBER HÓ 26-ÁN

CORVIN-SZÍNHÁZ
KAMARA

TUNGSRAM

**Tungsrám félwattos-,
Tungsrám opál-,
Tungsrám napfényü**

izzólámpákkal

jó és takarékos világítást ér el

Kapható mindenütt!

Egyesült Izzólámpa- és Villamossági Rt., Újpest

Albrecht főherceg a karácsonyi ünnepek után hosszabb időre külföldre utazik

A lapokban megjelent félhivatalos nyilatkozatot a főherceg sajátkezűleg írta és fogalmazta

(A Reggel tudósítójától.) Albrecht főherceg, aki néhány nap óta Magyaróvárott vadászatot tartózkodik, amikor értesült azokról a kommentárokról, amelyekkel a magyar sajtó a „Társadalmi Egyesületek Szövetségének” kormányzóelnökévé történt megválasztását kísérte, azonnal intézkedett, hogy azok a politikai kombinációk, amelyek személye körül e választás nyomán támadtak s amelyek széles körben napokon keresztül élénken foglalkoztatták a sajtót és a magyar közvéleményt, megcáfoltasának. E cáfolat, amely egy „félhivatalos”-nak

jelzett nyilatkozat formájában látott a lapokban napvilágot, A Reggel megbízható értesülése szerint

az első betűtől az utolsóig a főherceg eredeti fogalmazásában jelent meg a sajtóban.

Albrecht főherceg egyébként rövidesen visszatér Budapestre, ahol azonban csak a karácsonyi ünnepekig marad, az ünnepek után pedig

hosszabb tartózkodásra külföldre utazik.

Csődbe jutott egy nagy német automobilgyár

Berlin, november 22.

Az A. G. A. autógyár felügyelőbizottsága és igazgatósága arra a nézetre jutott, hogy a hitelezők érdekeinek megvédése érdekében a csőd azonnali megnyitására van szükség, nehogy a további felügyelet a vagyoniállomány megsemmisülésére vezessen.

Fáj az anyaszív,

ha gyöngye:

kis gyermeke vézna, gyöngye,
s azon töpreng, mit is legyen,
hogy a gyermek erős legyen?
Nem kell a szomszédba menni,
jó tanácsot kéregetni:

Szent István malátakávéén tartsa!

S piros-pozsgás lesz a gyermek arca.

**Függönyök,
csipkék, etaminok**

legolcsóbb áron, csakis

Wieg Testvéreknél

IV, Deák Ferenc-utca 23

PITROFF MIKLÓS okleveles gépészmérnök SOFFŐRISKOLAJA

Elméleti kiképzés rajzokkal és alkatrészekkel demonstrálva, műhelygyakorlattal. Ügyességi gyakorlatokon kívül legalább 100 km. vezetési gyakorlatot városban, országúton és hegyterepen, saját 1925. évi 501-es Fiat és Graf-Stift luxusautókon. Iróda: Erzsébet-körút 28. sz. Telefon: József 116-79. Tandíj: 1.200.000 K, részletre is

Legjobb egyiptomi cigarettagyár

KYRIAZI FRÈRES CAIRO

kizárólagos magyarországi képviselője

WETZEL GYÖRGY

Mindenféle külföldi dohánygyártmányokra, Havanna-szivarokra megrendeléseket fölvesz Külön árjegyzéket küld

Budapest V, Nádor-utca 30

Telefon: 194-45

BRILLIANST, Singer J., IV, Egyetem-u. 11.

aranyat, ezüstöt, gyöngyöt és ékszert mindenkinél drágábban vesznek. Telefon: (Kérem a címre ügyelni)

Amikor egy urileány arcképes villamosjegyet találják a gyanúsított fiatalember zsebében

(A Reggel tudósítójától.) A Wesselényi-utca 67. számú ház kapuja alatt Tóth Etel eszeléleányt megtámadta egy fiatalember,

mellbevágta és el akarta rabolni tőle a kezében levő csomagot.

A leány nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem dulakodni kezdett támadójával és hangosan segítségért kiabált. A fiatalember erre futásnak eredt, de a járőrök elfogták és a rendőr előállította a főkapitányságra. Itt azt mondta, hogy csak meg akarta ölelni a leányt, de amikor megmozdították,

zsebében találták Karch egyetemi tanár leányának villamos bérletjegyet.

A detektívek Karch Iréntől azt a fölvilágosítást kapták, hogy a napokban a Ferenciek templomában volt és csak amikor eltávozott, akkor vette észre, hogy

mialatt imádkozott, a mellette térdeplő férfi ellopta retiküljét,

amelyben benne volt a bérletjegy is. Sebesiben fölismerte ezt a férfit. Erre a detektívek házkutatást tartottak Sebesi Pestújhely, Tátra-utca 9. szám alatti lakásán és ott egész sereg női eszernyőt, retikült és igen sok olyan apróságot találtak, amit a nők szoktak magukkal hordani. Sebesi beismerő vallomása tett és elmondotta, hogy

majdnem minden budapesti templomot végigjárt, a padokba betérdelt és a mellette imádkozó nők retiküljét ellopta.

Emlékezete szerint az utóbbi hónapokban kétszáz ilyen lopást követett el. A veszedelmes tolvajt dr. Alvinczy Roland rendőrkapitány le tartóztatta.

METROPOL-GARAGE

BUDAPEST VI, LENEL-UTCA 25. SZÁM

Telefon: 112-23-24-25-27

FÜTÖTT GARAGE

200 kocsi számára

Itala, Berliet, Packard, Morris, Motosacoche gyárak vezérképviselője

Luxus- és teherautók, autóbuszok, valamint motorkerékpárok állandó raktára

Legnagyobb géperőre berendezett

autójavító

üzléses karosszériák és felépítmények (combinék)

Alkatrészek Fűszerelők

Benzin- és olajállomás

Ongyilkos lett, mert az ura 25 évi házasság után el akarta hagyni

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután a Röpentyü-utcában szolgálatot teljesítő rendőrt egy siró-rivó kisleány szólította meg: — Rendőr bácsi, jöjjön haza, a nagymama agyonlőtte magát.

A rendőr kézenfogta a kisleányt, aki a Röpentyü-utca 16. számú házba vezette. Itt az egyik földszintes lakásban a rendőr egy eszméletlenül fekvő öregasszonyt talált a földön, a vállán, a ruháján át, szivárgott a vér és mellette egy régimódi ócska forgópisztoly hevert. A rendőr azonnal telefonált a mentőkért s amíg a mentők megérkeztek, megállapította, hogy az életünk asszony Léder Mihályné 52 éves kocsmárosné.

A mentők azonnal megvizsgálták a sebesült asszonyt, bekötötték és beszállították a Rókus-kórházba. Itt konstátálták, hogy a sebe nem súlyos, csak a vállát sebezte meg a golyó. Ezért azonnal rendőri bizottság ment ki a kórházba, hogy az életunt nőt kihallgassa. Léderné elmondotta, hogy a végzetes elhatározásra az birta, hogy az ura

huszonötévi házasság után elhagyta és válópört indított ellene.

Végtelenül elkésérítette az a gondolat, hogy öreg napjaira válnia kell családjától és ezért elővette urának régi revolverét, izgalomban azonban annyira remegett a keze, hogy nem tudta magát szivenlőni; a golyó a vállába furódott és így csak könnyebb sérülést okozott.

100 milliót nyerhet

ha az alanti cégeknél vásárol, mert minden 100.000 K-ás vásárlásnál egy darab

Közérdekű Liga-sorsjegyet kap ajándékba

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

összes fiókjai

KOVALD F E S T, TISZTIT

összes fiókjai

Kiss Ernő és Társa Rt

vas-, szerszám- és háztartási cikkek VII, Erzsébet-körút 13. szám

Szilágyi Imre selyem, textilárúk. Nagy választék női kelmékben és sejmekben IV, Hajó-utca 3 és IV, Miatyánk-utca 2

Kis Vilmos férfi- és furuha nagyrubáza V, Vilmos császár-ut 62. szám

„Anker“ gyermekdivatház VI, Király-utca 2. szám

Weisz Mariska kezimunka, függönyök és ágymosók. V, Lipót-körút 22. sz.

Szekeres Jenő gyapjú- és szőnyegfonál, kötött, szövött és divatkülönlegességek VIII, Rákóczi-ut 63

DOCTOR ADOLF uri és női divatnag. árubáza I, Krisztina-körút 73. szám

Varrógépek, kerékpárok, alkatrészek Spitzer Elemér, V, Lipót-körút 24 és sok száz budapesti és vidéki cégnél

Folytatást figyelje!

Össznyeremény 1.200.000.000 K

Huzás december 30-án

A nyeremények szabadon választhatók

KÖZÉRDEKŰ LIGA TÁRGYSORSJÁTÉK INTÉZŐSÉGE
Budapest, VIII. kerület Rákóczi-ut 59. szám
Telefon: József 21-73

Sár-, hócipő

Téli sport cikkek

Weszely Budapest, IV, Váci-utca 9.

SZAKORVOSI rendelés vér- és ujjnyomok részére. EZÜST SALVAREAN OLTÁE
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókusnál szemben

VASÁRNAPI SPORT

Csak egy gól esett a kettős futball-derbyn

MTK—FTC 1:0 (0:0) — NSC—„33” FC 0:0

A győztes bajnoksapatból Kocsis játéka emelkedett ki — A zöld-fehérek és az NSC jobbak voltak ellenfeleiknél

(A Reggel munkatársától.) A vasárnapi kellemetlen, ködös időjárás ellenére vagy 20.000 ember zárandokolt ki az Üllői-úti pályára — *ébred nélkül*, mert a „kettős futball-derby” startja pont 12 órakor volt.

Előbb az NSC és a „33” FC legénysége lépett a porondra. A budaiak előkelő helyezéseket, a nemzetiek pedig veretlenségüket feltették és ez lehetett az oka annak, hogy

a csatárok mindkét részről olyan idegesen dolgoztak a kapuk előtt, hogy 90 perc alatt egyetlen gól sem esett, pedig a nemzetiek legalább egy góllal voltak jobbak, mint a „33”-asok.

Amikor a „nagy ütközet”-re az 59. FTC—MTK mérkőzésre került a sor, már az összes tribünök zsufolva voltak és a sportrajongók izgatottan lesték az elkövetkezendőket.

Már az első percekben szemellátható volt a ferencvárosiak nagyobb tudása, ennek ellenére képtelenek voltak eredményt elérni, amiben

Kocsis egészséges romboló játéka volt döntő szerepe.

Potya, a ferencvárosiak „mestere”, alig tudott megszabadulni tőle, a belső csatárokat pedig mindig idejében szerelte le. Rajta kívül a győztes gólt rúgó Molnár volt klasszis, Rebró pedig nagy agilitásával tűnt ki.

A futball-derby lefolyása.

Kezds után rögtön az FTC támad — Kocsis handset vét. A 2. percben Opatá faultolja Fuhrmann. A gyors és izgalmas mérkőzés közleharcaiban *Senkey I. térd-rándulást szenved* (5. p.) és kis időre hareképtelenné válik. A 6. percben Braun kornert rug — Blum kifejeli. Rögtön utána nagy kavardás a zöld-fehérek hálójába előtt, de gól nem esik. Két perc múlva egy szép akció után Sándor kapura lö és Remetébe fut, aki könnyebben megsérül: *egy percig áll a jäték*. Lassanként határozott FTC-írlény domborodik ki. Lövést lövés ér, még Koviczky is kapura rug (2. p.). Egy perc múlva Opatá durván elfaultolja Steczovitsot. Majd a Jeny—Opataszány veszedelmes támadását Hungler II akasztja meg. A 15. percben Patáky messziről kapu fölé lö.

A zöld-fehér csatársor továbbra is frontban marad, mert Koviczky pompás munkát végez, nemesak a védelemben, hanem a támadásban is. A 21. percben Braun lefut, magas centerzését Molnár gyönyörűen fejeli, de Huber a helyén van. Két perccel később Potya gyönyörű akciója nyomán a tribünök csak úgy zagnak az elismerő tapsoktól. A 24. percben Remete kifutással kényeszerül menteni hálóját, majd Koviczky, Sándor és Múesay lövései foglalkoztatják. Különösen Koviczkynek a 29. percben lött bombája váltott ki frenetikus hatást.

A szebbnél-szebb FTC-akciók egymást érik és a közönség szünet nélkül buzditja a zöld-fehéreket, akik közül Koviczky, majd Patáky lönek veszedelmesen Remete hálójára.

A 38. percben Braun egyik beadása Opatát *off side-on* találja, a bíró azonban nem fütjül... Huber kifut... a labda Jenyhez kerül... a lövés pedig az üresen álló kapu egyik oldalájához vágódik.

Szünet után

FTC-támadással indul a játék, de a kék-fehérek rögtön erőlyes ellentámadással felelnek. Molnár lövése azonban emberbe vágódik. Az 5. percben Remete kifutással ment. Utána Takáts és Jeny vívnak izgalmas párharcot.

Régóta bevált világmárka

Emésztést elősegítő nyálkoldó savközbőlösítő

MATTONI GIESSHÜBLER
TISZTA TERMÉSZETES ALKALIÁS SAVANYUVIZE.

Mindenütt kapható. Főraktár: Köves és Tsai Rt., ásványvízgyáreskerkedés, Budapest, Váci-u. 42. Tel. J. 56—65 és J. 151—25

RENKIVÜL

OLCSÓ BUNDA

ÉS TÉLIKABÁT

ARUSITAST RENDEZ E HÓ VÉGÉIG

SCHNUR HENRIK

FÉRFIRUHAÁRUHÁZA
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 15

Városi bunda ... 2.000.000-tól
Télikabát ... 1.000.000-tól
Átmeneti kabát ... 900.000-tól
Férfiöltöny ... 900.000-tól

Gyermekruhák nagy választékban!
Külön mértékosztály!
Telefon: József 120-86

Ezután az MTK támad és Huber egyik hibás védése dőbbenti meg a zöld-fehérek táborát. Egy perc múlva azonban már szép elvetéssel menti Braun pompás lövését. A 14. percben lendületes FTC-támadást Kocsis nagy önfeláldozással akaszt meg, de utána egy percre hareképtelenné válik. Majd Jeny vezet pompás előretörést. Egy perc múlva Steczovits tiszta helyzetből gólt hibáz. Opatá egyéni akcióját Takáts esirájában fojtja el, de pár másodperc múlva

Molnár a habozó védelmet testesellel zavarba ejti és a rosszul helyezkedő Huber jobb keze mellett váratlan gólt lö. 1:0. (29. perc.)

A 34. percben Kléber hosszú lövését Huber elvetéssel védi.

Végre elérkezett az utolsó 10 perc, a híres FTC-finish azonban elmaradt.

mert az első féldő erős tempója kiszedte a csatárok erejét, sőt Huber az utolsó percben Jeny bombáját elvetéssel csak kornerre tudta tolni, előzően pedig Molnár 18 méteres szabadrugása vágódott a felső kapulécnek.

NSC—„33” FC 0:0. Üllői-út. — Bíró: Iváncsics Mihály. Az NSC kezd. Első támadásukat Oláh párosába beugrassal, tiltott módon, akasztja meg. Polytálagos NSC-támadások után a „33”-asok is szóhoz jutnak és Gallovich a 8. percben a mérkőzés első komoly lövését fogja el. Egy perc múlva Pintér súlyos hibájából Spitz közvetlen közelből a kapu mellé lö, majd Volentik „kapásból” urganezt teszi. A 12. percben Zsák bizonytalan védése kornerre kerül. A jól irányzott sarokrugást azonban Pipa a mezőnybe fejeli. A 20. percben László szabadrugása foglalkoztatja Zsákot. A 22. percben Török handse miatt megittelt szabadrugást Ujváry kitűnő helyzetben — de off side — fogja el, tehát akcióját a bíró lefütjüli. Pár perc múlva Oláh erőteljes szabadrugása megy a kapu fölé. Közvetlen utána Gallovich, majd Zsák önfeláldozóan védik hálójukat.

Szünet után a budaiak szommal Gallovich kapuja előtt teremnek, eredményt azonban nem tudnak elérni. Változatos mezőnyjáték után a „33”-asok egy éves bírói itélkezés révén szabadrugáshoz jutnak a 16-os vonal közelében.

A pontosan irányított labdát a rohanó csatárok elől Kertész VIII önfeláldozóan a mellével fogja ki, közben erőteljes rugást kap a gyomrába.

Egy perc múlva Zsák kerül kritikus helyzetbe, de a szerenese is mellé szögdik és így Rémay III. lövése nem talál utat a góba. A 13. percben Zloch és Kertész II. összeütözköznék. Kertész karja megrándul és kis időre elhagyja a pályát. Egy perc múlva Török fölényeskedik, közben — kornert vét, amelyet azonnal másik kornere is követ. *Lassanként határozott NSC-férlény alakul ki.* Egy iskolászerű támadásuk csak Zsák mesteri védésén akad meg, aki úgy Volentik, mint Spitz lövéseit nagy bravúrral teszi ártalmatlanná. Két perc múlva Zsák újabb szép védésével arat megérdemelt sikert. A „33”-asok heves ellentámadásai csak percekig tartanak, amelyek után újra Spitz veszedelmes kitérőse hozza izgalomba a közönséget. A 25. percben a nemzetiek kornerehez jutnak, de kiaknázatlanul hagyják. Kis idő múlva Zloch végigdrilbliz az egész NSC-táborát, az utolsó pillanathban azonban a védelemben hátrahúzódot Spitz a lövésben megakadályozza. A 30. percben a játék az egyik határbíró határozatlan magatartása miatt három percig szünetelt. Ennek a következménye lett Pipa kiállítás, úgy, hogy ebben a percben a „33”-asoknak csak 9 emberük maradt a porondon, mert Ujváry közben megsérült. Ennek ellenére Gallovich egy perccel belül kétszer is kénytelen védeni.

A bajnokság állása. Első osztályban: 1. NSC (9) 12:5, 13 pont. 2. MTK (6) 28:8, 12 p. 3. „33” FC (9) 14:9, 12 p. 4. Vasas (9) 24:19, 12 p. 5. III. ker. TVE (9) 21:27, 11 p. 6. FTC (7) 16:17, 10 p. 7. UTE (8) 16:10, 10 p. 8. KAC (9) 21:24, 7 p. 9. Török (7) 7:12, 4 p. 10. BEAC (9) 9:21, 4 p. 11. VAC (9), 10:24, 4 p. 12. ETC (9) 7:19, 3 p. — Második osztályban: 1. Föv. T. Kör (8) 21:15, 12 pont. 2. BAK (9) 16:15, 12 p. 3. ETSC (9) 20:14, 11 p. 4. Testvériség (9) 21:16, 11 p. 5. Zugló (8) 16:11, 10 p. 6. URAK (9) 15:12, 10 p.

Bécsi csapat győzelme Szombathelyen. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Szombathelyi Sport Egylet vasárnap vendégül látta a bécsi Wackert, amelytől 8:4 (2:2) arányú súlyos vereséget szenvedett. — A SzAK—Györi ETO-mérkőzés pedig a szombathelyiek 2:0 arányú győzelmével végződött.

Az ifjusági boxbajnokság vasárnap este fejeződött be a MAV-kolónia dísztermében. Az egyes súlyosportok győztesei a következők: Krausz, Benze, Sirbolevszky, Hochmann, Vasicsék (TTC), Wittenberg (Sparta), Feher, Osztermann (III. ker. TVE). — A Szántó-vándordíjat a TTC nyerte 5 győzelemmel, 2. III. ker. TVE 2 győzelemmel, 3. Sparta 1 győzelemmel.

BAK SÖR

DREHER

Egy mérkőzés — kilenc gól

(A Reggel tudósítójától.) Amíg a vezető egyesületek csatárai gólszónyban szenvedtek, addig az alsóbb régiókban bőven esett labda a hálóba. Ennek ellenére

a Vasas—KAC-mérkőzés 5:4-es gólaránya érthető meglepetést keltett.

Vasas—KAC 5:4 (3:1). Hungária-út. — Bíró: Himler. Kezds után Jellinek rögtön gólt rug: 1:0, amelyet Fürstner a 8. percben egalizál: 1:1. A 15. percben Grünfeld, Török kapus hibájából, újból a Vasasoknak szerzi meg a vezetést, majd pár pillanattal később ugyanilyen módon Grünfeld 3:1-re javít.

A II. féldő elején a kispusztiek kerülnek frontba. Három kornert érnek el. A 19. percben végre Szabó a kifutó Nyerkes mellett gólt lö: 3:2. Nemsokára Mátóffy off side-gólt rug, a bíró azonban megittéli és csak az egyik határbíró reklamálására változtatja meg az ítéletét. Pár perc múlva Mátóffy védhetetlen lövéssel kiellenit: 3:3. Ezután elkecseregett hare indult meg a győzelemért. A 26. percben Takáts révén Grünfeld újból belövi a vezető gólt: 4:3, sőt a 40. percben 5:3-ra növeli az eredményt. Ezután Szabót a 16-oson belül elfaultolják. A megittelt tizenegyest Raix lötte — kapufának. A visszapattanó labdát azután Szabó habozás nélkül belövi: 5:4.

III. ker. TVE—BEAC 2:1 (0:0). Lágymányos. — Bíró: Eigner. A mérkőzés első felében az egyetemisták támadtak többet és rendszeresebben, de a belső csatárok a kapu előtt határozatlanok voltak. Erhardt egyik pompás lövését a kapus a gólvonalon belül fogta el, a bíró azonban nem itélt gólt. Féldő: 0:0.

A vezető gól a II. féldő 18. percben Skvarek védhetetlen lövéséből eredt: 1:0. Főállás után Lennert magas centerzésére Stocker ráveti magát, a labda azonban egy göröngyről irányt változtatva Stocker teste fölétt a hálóba jut: 2:0. Ezután a BEAC heves ellentámadásba fog, amelynek kezdetén Sághyt a bíró durva játék miatt kiállítja. A mérkőzés vége felé határozott BEAC-férlény alakul ki. Eredménye egy kornere és abból Erhardt fejésével 2:1-re javult a gólarány.

UTE—Török 2:1 (1:1). Hungária-út. — Bíró: Denhoffler. A mérkőzés előtt Pártos Gyula (Török) selyemzástól adott át az újpestieknek. Már a 30. másodpercben Siegel fejését a kapus kijeli a kezéből és Szűcs belövi a vasutasok egyetlen gólját: 0:1. Az újpestiek kiegyenlítési kísérletet sorra meghiusulnak, a 40. percben azonban Priboj passzából Török végre egy sikeres lövéssel célt ér: 1:1. — A mérkőzés második fele változatos és továbbra is gyorsiramu volt. A 23. percben Schaller kitör. Lantos csebe fut, a labda pedig mellélt hálót ér: 2:1. Ezután UTE még két tizenegyeshez jut, de Priboj egyiket sem tudta góllá értékesíteni.

VAC—ETC 1:1 (1:1). Lövszerényter. — Bíró: Kiss T. A VAC 7 emberrel kezdte a mérkőzést és csak a 10. percben lett teljes a létszámuk. Az első gólt Lébi lötte a 12. percben. Utána az ETC sorozatos támadásokat vezet. A 33. percben Grossz II a 16-oson belül handset vét, amelyet Papp egy tizenegyesből góllá értékesít: 1:1. A második féldő legnagyobb része durva játékkal telt el. A bíró Pappot ki is állítja.

Súlyos vereséget szenvedett a BAK. (Mádosztályú bajnokság.) Testvériség—BAK 6:1, URAK—EMTK 3:0, ETSC—Világosság 3:0, UMTE—URTSE 1:0.

Ügetőversenyek

A ködös novemberfégi délutánon kevesen jöttek ki az ügetőversenyekre. A gazdagon és változatosan összeállított program teljes egészében beváltotta ígérését. Szép mezőnyök sorakoztak és pompás végkiüzdelmekben volt részüik azoknak, akik minden viszontagságon keresztül kitartottak a szezon végére lendületbe jött sportért. A második futam után Zwillingert, Fin hajtóit, az igazgatóság 3.000.000 korona pénzbüntetéssel sújtotta lova hirtelen formaváltozása miatt, egyben figyelmeztették — a megsokolt sablon szerint —, hogy ismétlés esetén véglegesen megvonják tőle a hajtási engedélyt.

A nap részletes eredménye:

I. futam: 1. Billetdoune (1/2r) Novák, 2. Bráma (1/4), 3. Rataplan (4), Em. Pista, Diplomás. Tot.: 10:17, 10, 10; olasz kassza 10:40. II. futam: 1. Fiu (3r) Zwillingert, 2. Sokol (2/2), 3. Werdorf (12). Fm.: Jakab, Judás, Vádló, Reseri, Satyr. Tot.: 10:15, 13, 21, 27; olasz 10:36. III. futam: 1. Kairo (2) Benkő, 2. Shimmy (2/2), 3. Kerülő (4). Fm.: Violette, Izgató, Arvalegány, Lánzos, Samu, Szabad Junior, Xanten, Valentin. Tot.: 10:53, 25, 24, 35; olasz 10:54. IV. futam: 1. Jobban (3) Deák, 2. Bajnok (4r), 3. Peckás (6). Fm.: Rézangyal, Pazar. Tot.: 10:58, 20, 12; olasz 10:56. V. futam: 1. Zsándár J. (16) Hauser, 2. Mutyi (12), 3. Jani (2/2). Fm.: Ujone, Thonuzoba, Koresmárosac, Muzsika, Amice, Abanott, Emlék A. Tot.: 10:342, 47, 16, 18; olasz 10:36. V. futam: 1. Rendetlen (1/2) Steinitz, 2. Keszkenő (3), 3. Gabi D. (2r). Fm.: Tilly, Irma. Tot.: 10:23, 14, 24; olasz 10:28.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

Kézifertőtlenítésre nélkülözhetetlen a

Kocsirud, gözeke és kézi

Acetylen-lámpák

VAS

Liszt Ferenc-tér 2